ВІСТІ

КОМБАТАНТА

3

ТОРОНТО – НЬЮ-ЙОРК 2012

Nadia Kostruba Estates Inc.

Заснувавши Фундацію в імені і у світлу пам'ять своєї коханої дружини Наді, я втілив в життя ідеали допомоги, якими ми керувались впродовж всього нашого щасливого подружнього життя.

Це підтримка і сприяння розвитку і діяльності
- української Церкви,
- суспільно-громадських і політичних організацій в Канаді і Україні,
- української молоді і студентства,
- видавничої діяльності УДО та СУМу,
- спонсорування важливих національно патріотичних проектів та проведення різноманітних акцій для процвітання України та добра українців у світі.

Евген Коструба
Президент Фундації

ВІСТІ КОМБАТАНТА

Рік 2012 Торонто–Нью-Йорк. Ч. 3 (271)

ЗМІСТ

КОМЕНТАРІ

ЛЮДИ, ПОДІЇ, ОПІНІЇ

УКРАЇНА СЬОГОДНІ

КОНКУРС З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ім. П. ЯЦИКА

ЗАКОН ПРО ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ

ЦЕРКОВНІ СПРАВИ

СПРАВА ПРОПАМ'ЯТНОЇ ТАБЛИЦІ сот. Д. ПАЛІЄВУ

ЕВРО-2012

Закінчення на ст. 108

3

2012

ВІСТІ КОМБАТАНТА

ВИДАВЦІ: Головна Управа Об'єднання б. Вояків Українців в Америці, Головна Управа Братства кол. вояків 1-ої УД УНА

СПІВУЧАСНІ: Братство Українських Січових Стрільців Об'єднання кол. вояків УПА,Броди-Лев Інк., Українська Стрілецька Громада в Канаді

РЕДАКТОР: Роман Колісник

АДМІНІСТРАТОР: Іларій Кушніренко, тел. (416) 247-5039

VETERAN'S NEWS, quarterly published jointly by:
United Ukrainian War Veterans in America, Brotherhood of Former Soldiers of the 1st Ukrainian Division of the UNA.
In association with:
Brotherhood of Ukrainian Sichovi Striltsi, Former Members of the Ukrainian Insurgent Army. Inc.: Brody - Lev, Inc.; Ukrainian War Veterans' Association in Canada

НОВА АДРЕСА

VETERANS' NEWS
15 LaRose Ave., Apt. 614
Toronto, Ontario, Canada
M9P 1A7

Статті, підписані прізвищем чи ініціялами автора, не завжди відповідають поглядам редакції.
Редакція застерігає собі право скорочувати статті і справляти мову.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:
В Канаді річна передплата 35.00 дол. В США і інших країнах 35.00 ам. дол.

АДРЕСИ ПРЕДСТАВНИКІВ:

УКРАЇНА
Євген Куцик
вул. Личаківська, 37а/2
м. Львів 79010
Україна—Ukraine
тел. (2) 76-7313

АНГЛІЯ
Mr. S. Wasylko
4 The Hollows, Silverdale
Nottingham. NG11 7FJ
ENGLAND
тел. (0115) 981-8978

АВСТРАЛІЯ
Mr. Wasyl Stanko
3 Jean Ave.
Paradise, S.A. 5075
AUSTRALIA

Typesetting and layout by
Creative Touch COMMUNICATIONS

Printed by

TRIDENT Associates Printing
Українська Друкарня ТРИЗУБ
1-800-216-9136 www.trident-printing.com

Коментарі

Михайло СЛАБОШПИЦЬКИЙ

У ПЕРЕДЧУТТІ ПАТОВОЇ СИТУАЦІЇ

Гіпотетична картина після осінніх парламентських виборів в Україні

Мабуть, ще ніколи Україну так не лихоманило. Прийняття в парляменті злочинного псевдозакону, спрямованого на звуження використання державної мови на користь мові російській, підписання його президентом, який, відчуваючи себе справді президентом, а не чільним представником своєї партії, мав би постати в обороні одного з основоположних моментів української державности–державної мови, а також наближення парляментських виборів–усе це принесло небувале підвищення політичної температури. Здається, все те вплинуло й на температуру взагалі–липень і початок серпня спека в Україні побивала всі рекорди, бо показники термометрів сягали до 40° за Цельзієм. Здавалося, сама природа зреаґувала на кипіння пристрастей у державі, де ось уже двадцять років панує такий страшний безлад і щодалі наростає реальна загроза цілковитої втрати незалежности. Певно, з усіх колишніх республік Радянського Союзу, окрім Білорусі, саме українська ситуація найдраматичніша. Якщо в попередні роки поряд із відчуттям, що ми намагаємося вижити, створивши собі руками нашої влади найнесприятливіші умови, все ж уряди-годи з'являлися сплески надій на поліпшення нашої ситуації, то нині українське суспільство пронизує моторошне відчуття своєї агонії. З почуттям тривоги й приречености ми щоденно чекаємо, на які ще поступки Росії піде наша влада, які ще ворожі проти національних інтересів ініціятиви оприлюднить вона на взір указівки прем'єр-міністра Азарова національному телебаченню збільшити кількість російської мови (та ж сьогодні українська там уже в меншості!) чи всі без винятку ініціятиви міністра освіти Дмитра Табачника, який абсолютно леґально знищує зміст і форму національної освіти..

Ясна річ, усе це відбувається з допомогою й участю значної кількости національної інтеліґенції, яка готовно й охоче взяла собі лаври заслужених коляборантів. Не один із тих, кого наївна громада

готова була беатифікувати до сонму національних героїв, запопадливо кинулися цілувати пантофлі влади. Що дуже цікаво: вони, як челядь, переходять у спадщину від одного Президента до іншого, розбавляючи бізнес-групу, що привела його до влади, таким собі буцімто національно-демократичним колоритом. Це стало своєрідним рефреном нашого політичного життя. Щоразу у найближчих васалах–ті ж самі обличчя. І для них не має аніякогісінького значення, яку діяльність–проукраїнську чи антиукраїнську–провадить їхній сюзерен.

Цікавою виглядає їхня поведенція в контексті близьких виборів. Вони намагаються приховати свою сервілістичність. Бо ж із трибун вони не проти зблиснути ура-патріотичною фразою, рвонути на своїх орденоносних грудях сорочку, однак насправді вони не на боці національно-демократичних сил. Якщо вони скажуть, що вони і не з того боку, то це теж буде майже правда або ж напівправда. Бо вони загалом поміж двох сил, але більше тяжіють до тієї, котра при владі. (Однин із поетів у відповідь на докори кореспондента, що він, мовляв, надто запопадливий перед усіма режимами, з чесним цинізмом заявив: „А як же інакше? Я завжди з владою!..").

Колябористи без особливої тривоги дивляться на виборні перегони. Здається, вони нічого не бояться. Вони добре бачать отой хаос, який панує в лавах об'єднаної опозиції, її не надто ефективну й загалом невиразну агітацію. Бачать, як багато занадто знайомих–часто й не надто приємних українському виборцеві–облич поміж претендентів на депутатські мандати. Ясна річ, це відчутно притлумлює ентузіязм виборців, вони розгублено переводять погляд у пошуках тих, хто їх не дурив, не розчаровував, кому можна повірити. Є надзвичайно потужний запит на нову політичну силу й нових діючих осіб нашого політикуму. На таку силу претендують партії „Удар" Віталія Кличка й „Україна–вперед" Наталії Королевської. „Удар"–справді нова сила, але важко зрозуміти ідеологію цієї партії (якщо вона насправді в неї є!) У кожнім разі язик не повертається позиціонувати її як національно-демократичну. Строката еклектика персонального складу „ударівців", заявлених у списку партії до ЦВК, створює враження зібрання випадкових людей, які склали ситуативний альянс. Щоправда, таке ж враження, до того ж помножене на курйозність ситуації появи самої партії, виникає від „команди" Королевської. Неозброєним оком помітно, що це–фальшивий партизанський загін Калашникова. (Для молодших людей, не обізнаних із фактографією Другої світової війни пояснюю Німецьке командування організовувало псевдопартизанські загони, котрі своїми звірствами проти мирного українського населення компрометували б справжніх партизанів. Це ж саме робила й радянська влада, організовуючи загони головорізів, що маскувалися під УПА). Очевидно, тільки наївний не здогадується, що „команда" Королевської–

проєкт партії влади на взір сумнозвісного „Озимого покоління", яке свого часу привело в політику Хорошковського й Богуславську, виконавши покладене на нього завдання відібрати якнайбільше голосів у тих національно-демократичних сил, які декларували реформаторські ідеї.

„Младореформатори" Королевської мають „відкушувати" голоси від БЮТу (тепер об'єднання „Батьківщина"). Політтехнологи з усіх сил прагнуть підкреслити, що Королевська–це не просто близька соратниця Тимошенко, це ж–майже Тимошенко. (Як тут не згадати: „Сталін–це Ленін сьогодні!"). Цей клон Юлії Тимошенко, за задумом його творців, має дати провладному кандидатові, бютівській ренеґатці Королевській, голоси неуважних симпатиків Юлії Тимошенко. Реклямна кампанія „команди" Королевської–тотальна, за нею–феноменальні кошти. Влада покладає великі сподівання на проєкт Королевської, яка має також підібрати голоси Тігіпка, який на президентських виборах позиціонував себе як нову дійову особу політикуму і нову політичну силу під своєю рукою. Тігіпкові прибічники, які розчарувалися в ньому через перехід у лави ПР, за ПР, ясна річ, не голосуватимуть. От їх і має відтягувати Королевська з „командою". Це один із принципово важливих моментів вибудови виборчої тактики і стратегії Партії реґіонів.

Брутальна антиукраїнська влада, незважаючи на те, що вона не допускає „Свободи" до ЗМІ бодай на одну соту кількости появ Королевської на телеекрані, все ж потужно підіймає рейтинг „Свободи", множачи лави її прихильників. За „Свободу" проголосують не тільки її переконані симпатики, а й чимало тих, хто проти „реґіоналів". Здається, сьогодні „Свобода" як ніколи має серйозні шанси здолати прохідний бар'єр до парляменту з великим запасом. Її показник може сягнути десяти відсотків. „Свобода" в цьому на рівних конкурує з Кличковим „Ударом" та з партією Королевської.

Окрім „Батьківщини", яка може взяти 28-30 відсотків голосів, та ПР, яка може мати–22-25 відсотків, до парляменту також проходять комуністи, яким відійде немало голосів учорашніх прибічників ПР. До традиційного електорату Компартії перейдуть сьогодні геть розчаровані люмпенські елементи, яким успішно задурили голову перед попередніми виборами „реґіонали".

Отже, наступний парлямент. (У тому разі, якщо вибори будуть визнані леґітимними, оскільки заповідаються вони рекордно брудними; прес адмінресурсу чавитиме все, що можна розчавити!) Там будуть: „Батьківщина", ПР, „Удар", „Свобода", „Україна–вперед" та Компартія. Всі інші політичні сили щось зможуть здобути в мажоритарних округах. (Нагадаю: ці вибори проходять по змішаній системі).

За попередніми підрахунками, співвідношення сил у парляменті може бути приблизно 50:50. Тобто є небезпека патової ситуації.

Згадуваних попереду коляборантів це цілком влаштовує. А тих, хто сподівається хоч на якісь позитивні зміни,–ні.

Надії на зміни залишатимуться. Хоч вони й далі старітимуть. Але колись, у далекому майбутньому українські історики писатимуть дослідження про те, якої великої шкоди завдавали коляборанти українському народі в його поступуванні до повноцінної держави.

Але те буде–а таки ж неодмінно буде!–вже в далекому майбутньому.

Микола РЯБЧУК

СТАТУС

Я маю зо два десятки знайомих, які в різні часи подалися у депутати, чи, як у нас кажуть, „у політику". Більшість там і залишилася. Декотрі з них були непоганими літераторами, журналістами, науковцями. Декотрі–просто непоганими людьми.

Нині вони майже всі перетворилися на зомбі, здатних говорити лише про місця у списках і про те, хто кому що пообіцяв і хто кого кинув.

Один із них завітав нещодавно до міжнародного фонду, де я був якийсь час членом програмної ради, і попрохав сто тисяч на щироукраїнську, глибоко-патріотичну справу. Він говорив про русифікацію, українофобський уряд і про потребу відродження національної культури. Проєкт, який він лобіював, був справді цікавий. Але фонд, за правилами, видає лише доповнювальні ґранти. Решту потрібних коштів, бодай половину, подавач повинен роздобути деінде.

–Та де ж я тобі візьму ту половину?–говорить колега.–Ти ж сам бачиш, як янучари всіх поклали. Хто не з ними, той у тюрмі. Або за кордоном.

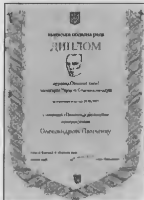
–А ти продай „мерса", на якому приїхав,–кажу. –І пересядь на „шкоду". Якраз звільниться 50 тисяч.

Він глянув на мене, немовби я пропонував йому відрізати кілька пальців. Або зробити сепуку.

–Та ти що!–каже ображено.–Це ж статус.

І я зрозумів, що патріотизм наших професійних опозиціонерів закінчується там само, де й народолюбство "реґіоналів", клясова принциповість комуністів і відданість московських попів Христовим заповідям. Бог, однак, милосердний. І тому я вірю, що він не допустить ніколи, аби й мій статус визначався „мерсом", „Ролексом" чи „Луї Вітоном". Ані навіть жовтими чи малиновими штаньми,–як у геніяльному фільмі Данелії „Кін-дза-дза".

НОВІ ПРЕМІЇ ІМ. СТЕПАНА БАНДЕРИ

30 червня на урочистій академії з нагоди 71-ої річниці проголошення Акта відновлення української держави у Львівській філармонії відбулося нагородження перших лавреатів Обласної премії ім. Героя України Степана Бандери, заснованої Львівською обласною радою (16.03.2012 р. № 423). Голова Львівської обласної ради Олег Панькевич вручив лавреатам дипломи, а також грошову винагороду у розмірі 20 тисяч гривень у кожній номінації.

За рішенням журі. Премію отримали: Олег Баган–науковець, публіцист, громадський діяч, керівник ГО „Науково-ідеологічний центр імені Дмитра Донцова", упорядник багатьох науково-публіцистичних видань, видавець з міста Дрогобича–в номінації „Громадська діяльність"; Олександр Панченко–громадський діяч, політик, видавець, правозахисник і краєзнавець з міста Лохвиці, що на Полтавщині,–в номінації „Політична діяльність"; Ярослав Гаврилюк–народний артист України, режисер, упорядник книги „Крути. Січень 1918 року" з міста Києва та Євген Перепічка–історик, громадський діяч, автор десятків дослідницьких праць, зокрема „Феномен Степана Бандери", публіцист з міста Львова–в номінації „Науково-навчальна національна державотворча діяльність", розділивши премію порівну.

Олександер Панченко

Автор положення про присудження премії, заступник голови комісії з питань освіти та науки Львівської обласної ради Ірина Фаріон представила лавреатів і нагадала, що Премія імені Героя України Степана Бандери народилася після того, як стало відомо, що донецькі суди під керівництвом Януковича позбавили звання Героїв України Степана Бандеру та Романа Шухевича. „У супротив тим рішенням ми вирішили заснувати премію імені Героя України Степана Бандери,"– зазначила депутатка.

Прес-служба ВО „Свобода"

СТАРШИЙ БРАТ РОСІЇ?

Збіґнєв Бжезінський

Американський політолог Збіґнєв Бжезінський запропонував Україні вважати себе старшим братом Російської Федерації (РФ). Таку заяву він зробив під час відеоконференції за участю українських журналістів. „У певному значенні у своєму розвитку ви просунулися далі,– заявив експерт.–Ви політично „старший" брат, Росія–„молодший" брат,–наголосив експерт, додавши, що Україна більшою мірою пов'язана зі Заходом (ніж РФ) і тому „може допомогти Росії стати частиною демократичної европейської спільноти й відігравати там важливу роль".

Пан Бжезінський зазначив, що Україні слід підтримувати добросусідські відносини з РФ, але при цьому прагнути до евроінтеґрації. Він дуже шкодує, що за нинішнього керівництва держави її зближення з Европейським Союзом (ЕС) опинилося під загрозою.

Як приклад для наслідування українцям політолог назвав Польщу, нагадавши, що вона змогла стати членом ЕС і НАТО. „Річ у тому, що поляки мають відчуття національної спрямованости, їхні керівники борються за добробут, незалежність, а не натоптують собі кишені за допомогою всіляких афер, спираючись на той олігархічний клан, що перебуває при владі",–зауважив він.

Як написав „Міст", у лютому ц. р. Збіґнєв Бжезінський запропонував перенести Раду Европи в Київ. Таку ідею містить його нова книга „Стратегічне передбачення", у якій політолог намагається спрогнозувати ситуацію у світі до 2025 року й далі.

(„Міст")

ГРОШІ ДЛЯ ЗАКОРДОННОГО УКРАЇНСТВА

КИЇВ. – Кабінет Міністрів України 18 липня прийняв постанову „Про затвердження Державної програми співпраці з закордонними українцями на період до 2015 року", відповідно до якої на підтримку закордонних українців з держбюджету виділено 13 млн дол. Про це 20 липня повідомив Урядовий портал, посилаючись на прес-службу Міністерства закордонних справ (МЗС).

„Ухвалення такого документу повністю відповідає европейській практиці підтримки країнам своїх співвітчизників за кордоном, що серед іншого є ознакою зрілости їхньої державности",–йдеться у повідомленні. У Росії на ці цілі передбачено щорічне фінансування в обсязі приблизно 340 млн дол., у Латвії–25 млн, в Угорщині–близько 150 млн, Польщі–понад 7 млн, Словаччині–понад 1 млн.

Василь НЕТУДИХАТА

ДЛЯ АЗАРОВА БАТЬКІВЩИНА — РОСІЯ

Прем'єр-міністер Микола Азаров уважає, що Україні потрібно 50 років для перетворення на стабільну европейську державу. Про це він заявив у інтерв'ю Володимиру Познеру в програмі на російському Першому каналі. „В Україні проживає понад 20 млн росіян. Як вони почуваються? Напевно, так само, як і я. Я–руська людина, 28 років живу в Україні. Звичайно, я вже себе відчуваю українцем, тобто громадянином України",–сказав п. Азаров.

За його словами, у Радянському Союзі „варилася каша", люди міґрували в межах країни й ніхто не думав, де він народився та хто він за національністю. „Ми були громадянами однієї країни, і було зовсім непросто усвідомити, що відтепер ти живеш зовсім в іншій державі",– зазначив український прем'єр.

Микола Азаров наголосив, що Росія залишається його Батьківщиною. При цьому він повідомив, що коли переїхав у Донецьк із Росії, то не думав, що колись не буде Радянського Союзу. „Мені це й у голову не могло прийти",–додав п. Азаров. При цьому він переконаний, що ніхто не ображається, „якщо говорити „на" або „в" Україні".

На запитання, чи й надалі він стверджуватиме, що українській державі знадобиться аж півстоліття, аби стати стабільною европейською державою, прем'єр Азаров відповів: „А ви думаєте інакше? Звичайно, це–тривалий процес. Я знаю історію, процес подолання відсталости, не технічної, котру можна швидко перебороти, але процес трансформації мислення, традицій, звичаїв, законодавчої бази й багато іншого, із чого складається европейське суспільство. Це–процес дуже тривалий і реактивний".

На думку Миколи Азарова, суспільство опирається перетворенням і „хоче залишитися таким, як зараз, як звикло, а поміняти щось дуже складно, і реформи в Україні йдуть із величезним опором". Між тим, згідно з останнім переписом населення 2001 року, кількість росіян в Україні складала лише 8 млн 300 тис. осіб, що становить 17,3 % усього населення.

http://meest-online.com/?cat=4

Іван ТЕРЕН

ТИМОШЕНКО ДАЛИ ПРЕМІЮ ім. ПАПИ РИМСЬКОГО

Рада директорів Akademia Bonifaciana (один з нейпрестижніших гуманітарних закладів Ватикану) одностайно вирішила присудити Міжнародну премію імені Папи Римського Боніфація VIII колишньому главі українського уряду Юлії Тимошенко.

Про це повідомив депутат Харківської облради Арсен Аваков, який останнім часом проживає в Італії, не маючи змоги повернутися в Україну через політичні переслідування влади.

Премію Боніфація заснував у 2003 році Папа Римський Іван Павло II. На її здобуття Тимошенко висунув президент Академії Де Анжеліс, він же виступив з промовою, де обґрунтував свою пропозицію. У спеціяльному листі про присудження цієї премії про Тимошенко сказано–„видатна пані і благородна дама".

Де Анжеліс висловив упевненість, що лавреат премії 2012 року Юлія Тимошенко прийме нагороду і удостоїть Академію особистою присутністю і вітальною промовою.

У листі висловлено також підтримку лавреатові і „надію на добрі новини".

ЄВРОСУД ВИЗНАВ ВІЙСЬКОВИМ ЗЛОЧИНОМ КАТИНСЬКУ ТРАГЕДІЮ

(16.04. 2012). - Масовий розстріл польських військовополонених під Катинню в 1940 році є військовим злочином. До такого висновку прийшов Европейський суд з прав людини (ЕСПЛ) у Страсбурзі.

Крім того, суд визнав, що російська влада не надала родичам військовополонених достатньої інформації про долю загиблих. У той же час ЕСПЛ не забов'язав російську владу відновити розслідування трагедії, як того вимагали рідні й близькі розстріляних військовополонених, що скаржаться на неефективність розслідування справи.

Нагадаємо, розслідування справи про розстріл польських офіцерів було розпочато в 1990 році. У 2004 р. воно було припинено, а справу закрито. У 2010 р. Держдума прийняла заяву, в якій вказувалося, що розстріл був проведений „за прямою вказівкою Сталіна та інших радянських керівників".

РБК-Україна

Петро ГРИЦАК

ХТО ДІЙСНО ВБИВ Б. ПЕРАЦЬКОГО?

У „Вістях комбатанта" ч. 4, 2011 на ст. 71-77 є стаття В. Мороза п. н. „Процеси ОУН у Львові та Варшаві", головною темою яких була справа вбивства польського міністра внутрішніх справ Броніслава Перацького. Тому, що не було свідків, здогадним вбивцем було проголошено Григорія Мацейка. А зробив він це на „наказ" від КУ ОУН, під проводом С. Бандери.

Тимчасом, згідно зі статтею польського журналу „Впрост" (переклад якої поміщено у „ВК" ч. 2, 2007, ст. 76-78) вбивцем був поляк Мечислав Ружанський, з особистих порахунків, бо підозрював свою жінку, що вона його зраджувала із Б. Перацьким. До того вчинку М. Ружанський признався „на ложу смерти". Від початку польська публічна опінія була поділена, та багато поважніших, політично активних осіб не вірили, що Г. Мацейко був убивцем. Вважали, що вбивство було політичним актом зі сторони польської опозиції т. зв. „ендеків", а Г. Мацейко був тут ні при чому. „Чейже скандали сексуального характеру траплялися серед тодішньої польської верхівки."

Українська публічна опінія тих часів також не вірила, що Мацейко був убивцем, як зрештою твердили українці-адвокати під час процесу. Судоплатов (вбивця полковника Євгена Коновальця) у своїх споминах подає, що ПУН був також проти того вбивства.

Одначе, польска політика проти українців опиралася на тому вбивстві. Засновано „Березу Картузьку" та, де тільки було можна, негарно трактовано українців, аж до вибуху війни у 1939 році.

Тепер, одначе, настав час дещо поправити відносини з поляками та показати їм, що у тій важливій справі українці не були винні, а польська державна політика була ведена у неправильному напрямі, бо опиралася на цілком неправдивих фактах.

АҐРЕСІЯ РОСІЇ

Експерти визнали Російську Федерацію (РФ) однією з найагресивніших країн світу. У рейтингу наймиролюбніших держав Росія опустилася на одне з останніх місць–153-та із 158 позицій. Іран опинився на 128-му рядку, Україна розташувалася на 71-му місці. Хоча вона трохи втратила позиції (порівняно з минулорічною 69-ю), але все ж таки випередила майже всі країни колишнього СРСР, окрім Прибалтики. Так, Білорусь посіла 109-те місце, Грузія–141-ше, Азербайджан–132-ге, Киргизія–131-ше, Туркменістан–117-те, Вірменія–115-те, Узбекистан–110-те, Казахстан–105-те, Таджикистан–99-те.

Володимир В'ЯТРОВИЧ

ТУТ ЛЕЖИТЬ УКРАЇНА

Суперечки довкола Другої світової війни–це не суперечки представників різних українських поглядів, це протистояння між радянською ідеологічною концепцією Великої вітчизняної війни (ВВВ) і її ревізією.

Нам постійно торочать. що українців не може об'єднати історія. Кожного року 9 травня цю тезу демонструють наглядними прикладами завзятих суперечок чи навіть бійок в різних куточках країни.

Це врешті викликає своєрідну захисну реакцію в частини думаючих людей. які закликають не оглядатися на минуле, намагаючись рухатися вперед. Об'єднати людей, вважають вони, можуть радше візії майбутнього, а ніж концепції минулого.

Проте такий підхід не спрацьовує. адже становлення України як держави. формування ідентичности її громадян відбувається не в замкнутому стерильному просторі, де можна було б призупинити певні процеси на деякий час і повернутися до них згодом більш готовими. В реальній ситуації небажання частини інтелектуалів вибудовувати прийнятну спільну модель українського минулого грає на руку іншим, тим, хто не хоче бачити в цьому минулому нічого українського.

Ці інші у своїй діяльності можуть також опертися на результати роботи попередників, радянських ідеологів, які старанно десятками років вибудовували і впроваджували в суспільну свідомість потрібні для комуністичного режиму історичні міти.

Вони мали стати основою нової радянської ідентичности, творення якої відбувалося коштом знищення української. І сьогодні саме ці міти, а не історія в цілому, є джерелом суспільних конфліктів.

Суперечки довкола Другої світової війни–це не суперечки представників різних українських поглядів на цю трагічну сторінку минулого, це протистояння між сформованою в радянські часи ідеологічною концепцією Великої вітчизняної війни і її ревізією сучасними українськими істориками.

Намагатися примирити їх–справді марна справа, тому що вони взаємозаперечні, тому що існування однієї з цих концепцій передбачає ліквідацію іншої. Врешті тому, що головним у цьому протистоянні є не стільки бачення минулого, як бачення майбутнього.

„Велика вітчизняна війна", „Велика перемога", „радянський народ-переможець", Сталін-визволитель, червоний прапор–це не просто вияви ностальгії чи замилування минулим. Це прагнення протягнути певні моделі суспільних відносин в майбутнє, відродити їх в реальності.

Це візія майбутнього, де немає ні України як держави, ні українців як народу, ні влади, яка дотримується прав людини, ні громадянина, вільного у свої поглядах.

Це прекрасно розуміють у сусідній Росії, влада якої намагається відновити свій вплив на пост-радянському просторі, зокрема через опертя на старі ідеологічні основи.

Це мають розуміти й в Україні, якщо не влада, для якої, схоже, не є проблемою поступова втрата суверенітету на власних теренах, то бодай громадяни, для яких Україна як держава є цінністю, яку не міняють на жодні інші реальні чи примарні блага.

А правда про минуле, навіть важка та гірка, здатна примирити і об'єднати. Про це свідчать численні сімейні історії, коли під одним дахом вживалися нащадки непримиренних ворогів–бандерівців та каґебістів.

Ґоловне, аби було бажання жити єдиною родиною у майбутньому. Про це свідчить й досвід інших країн. Еспанці під різними політичними прапорами вбивали один одного в громадянській війні, але зуміли подолати роз'єднаність суспільства, розказавши правду про ці роки.

Єднання будувалося не тільки на правді про минуле, але й на спільному баченні майбутнього, ім'я якого було святим для всіх учасників протистояння: Еспанія. Символом примирення став пам'ятник жертвам війни із промовистим написом „Тут лежить Еспанія".

Історія перестане розділяти і українців, коли минуле перестануть представляти у спрощеному чорно-білому баченні мітів, коли ми зможемо самостійно оцінити трагічні та героїчні сторінки історії, віддати належну шану своїм героям та засудити своїх зрадників, не оглядаючись на реакцію наших сусідів.

І головне–коли зникнуть сумніви в необхідності будувати спільне українське, а не радянське, російське чи якесь інше майбутнє.

Можливо, символом такого примирення стане пам'ятник на спільній могилі учасників Другої світової–червоноармійців, повстанців, вояків дивізії „Галичина" із написом: „Тут лежить Україна".

Радіо „Свобода"

ПОШУК

Хто знає про долю братів Микола і Володимир Качори, народжених в селі Дроздовичі Старосамбірського району в Галичині, в 1924 або 1925 році. Відомо тільки, що один із них загинув в Австрії. Про другого невідомо нічого.

А. КАМІНСЬКИЙ

„ГОДИННИКОВА ОЛІГАРХІЯ"

В історії людства, всяка олігархія, серед іншого, відзначалася теж певними зовнішніми особливими прикметами, які виявлялись звичайно в одежі, годівлі тварин ексклюзивних рас (напр. коней, псів, птахів), супер дорогих клейнодах і т. п. аксесуарах, що впадали в око та „вражали" довкілля і тим самим навіть „оптично" відрізняли її від нього. Подібно є з нинішньою владною олігархією в Україні, яка в тому відношенні, відповідно до наших модерних часів, вирізняється і відзначається демонструванням супер дорогих годинників і автомашин, приватних люксусових літаків та гелікоптерів. Тим разом залишимо зараз на боці ґаражі з всякими „ролсройсами", „майбахами", „мерцедесами" і „бентліями" та іншими того роду іномарками й займемось годинниками. Не звичайними, самозрозуміло, а тими супер дорогими, які прикрашають руки владної верхівки.

Як відомо з повідомлень ЗМІ, йдеться тут про ціни, які виходять поза межі всякої уяви пересічного громадянина. Для прикладу згадаємо про деякі з них, які просто належать у світ неймовірної фантастики: Валерій Хорошковський, перший віце-прем'єр, нещодавній шеф СБУ, носить годинник вартістю 100 тис. дол., а народний депутат, „обранець народу", горезвісний із своїх мафіозних „чинів" Юрій Іванющенко (він же Юра Єнакієвський) має на руці годинник за 600 тис. дол... А Рінат Ахметов, найбагатша людина в Україні, годинник за 6 млн гривень, депутат Київради Павло Гречківський, „обранець народу" з блоку Черновецького, має годинник вартістю 500 тис. дол. Секретарка Київської Ради Галина Ґерега блистить годинником за 30 тис. евро.

Щоб збагнути соціяльний вимір цього „годинникового" капіталу, що красується на руках владних олігархів, потрібно, очевидно, підрахувати скільки вмістилось би пересічних зарплат і пенсій у всіх цих „патеках", „турбільонах", „ролексах", „брекетах".

Нагадаємо, що маємо тут в основному до діла із окремою групою кланів, чи певним „корпоративним" слоєм, який зумів насильницьким, розбійницьким і грабіжницьким способом створили особливу приватно-власницьку економічну систему (назвім її тут диким, олігархічним, чи просто донбаським капіталізмом) і захопив державну владу в свої руки, щоб закріпити її за собою та своїх нащадків на майбутнє. Як знаємо, „генеза" цього слоя, делікатно кажучи, не надто світла... Навпаки. Постав він у ході і в результаті жорстокої мафіозного типу війни між старою партійною номенклатурою і криміналітетом, яка закінчилася своєрідним компромісом та витвором, власне, нового слоя, який оформився у спільне партнерство обох учасників цієї війни та сплодив відповідну „синтезу", чи просто гібрид їхніх обох менталітетів.

Маємо на увазі передовсім системно організоване рейдерство, корупцію, відмивання грошей в офшорах, шантажі, погрози, ліквідації, фальсифікації, підкупства і т. п. практики.

Цей гібридний менталітет відзначається певними, притаманними йому комплексами, а передовсім комплексом парвен'ю (доробкевича) й грабіжника, що виявляється у демонструванні багатства, розкоші, захланности, жадібности, пересади, підлости, вульгарности, насилля, розбещенности, вседозволености, домінації і т. п. Відповідно, у ньому низка синдромів і на сьогодні одним із них є якраз годинниковий синдром, що його „серцевиною" став „супер годинник".

Звідси і складається враження, що для нинішньої владної олігархії годинник є не тільки символом сили, престижу, багатства, розкоші, панування і т. д., а й навіть чимось більшим, ніж сам символ.

Ароґантне самопевне, повсюдне хизування дорогоцінним годинником справляє враження, що цей годинник немов би внушає у його власника самовпевненість, почуття важливости власної особи, забезпечення особистої безпеки і т. п. Ця психологічна настанова водночас екстраполюється теж на його багатстві й посілості. І у висліді годинник сприймається ним як щось в роді талісмана.

Так остаточно „патек філіп" чи „ролекс" таки перетворюється тут на дійсний талісман, який має охороняти не лише його носія, а й все те, що йому належить і на чому йому залежить. Іншими словами, талісман виконує роль якби свого рода ґаранта сьогодення і на майбутнє. А в державному, суспільному, аспекті цей же талісман охороняє і забезпечує та ґарантує й на майбутнє існуючий стан справ у державі, що його олігархія створила й „устабілізували" для себе і своїх нашадків.

На марґінесі згадаємо, що, як правило, майже всі ці годинники мають календарі. Можна б поіронізувати, що тут, можливо, календарі, як „інструменти" проєкції у майбутнє й перетворили їх на так дуже улюблений талісман олігархії... Між іншим, годинник Ахметова–"Patek Philippe Minute Repeater"–має навіть т. зв. вічний календар.

Так, чи інакше, виглядає, що в сприйнятті годинника на руці, як талісмана,–це немов психологічний, найособистніший „ґарант" посідання, примноження, збереження та закріплення всіх дотеперішніх осягів і здобутків олігархії для себе на сьогодні і на завтра. Чи просто виразник і показник її віри у всемогутність гроша та стабільність і незмінність їхнього сьогодення та продовження його у будуччині.

А тимчасом, життя, як мовиться, іде своїм порядком. Ґрунт під ногами Януковича й партії олігархів (ПР) стає щораз-то хиткішим і щораз-то більш непевним. Рейтинґ їхньої партії падає, зростає загальне незадоволення, загострюються соціяльні й політичні протиріччя, примножуються критичні ситуації, зростає потенціял опозиційних сил, країні грозить зовнішньо-політична ізоляція, на горизонті небезпе-

ка соціяльних і національних вибухів. Коротко: антирежимний процес набирає щораз-то потужнішого розмаху.

І у виду такого становища в країні виникає питання: чи можуть цей процес сповільнити чи зупинити режимні „символи і талісмани"?

Ледве. Якраз навпаки, вони його ще тільки приспішать, викликаючи в народі суворий осуд та огірчення і скріпляючи антирежимні настрої та настанови.

Згадаємо ще про один „годинниковий синдром" з часів Другої світової війни, коли совєтські вояки „визволяли" мешканців у новоздобутих европейських країнах від годинників під грабіжницьким гаслом: „Давай часи".

Але залишається в обох випадках та сама „серцевина"–годинник... Зрештою, не секрет, що певні синдроми і є, звичайно, притаманні відповідним менталітетам. І тут пригадується, мимоволі, ще одна „ілюстрація" з годинниковим синдромом. Покійний інж. Богдан Чайківський, який після приходу Червоної армії в Західну Україну у вересні 1939 року, працював в одному з господарських відділів у Львові, до завдань якого належало, серед іншого, теж постачання „капіталістичних аксесуарів" для кремлівської верхівки, розповідав про такий випадок: під час відвідин Молотова до Львова, перше, що цей „попросив" для себе, було шість годинників швайцарської марки „Сума", тобто „Цима" (CYMA). Складається враження, немов би вже в самій підсвідомості совка закладена якась ірраціональна пристрасть до годинників...

ЗА 20 РОКІВ В УКРАЇНІ ЗНИКЛО 500 СІЛ

Понад 500 населених пунктів, переважно сіл, були ліквідовані в Україні за роки незалежности України. Таку статистику оприлюднив міністер реґіонального розвитку і будівництва Володимир Яцуба, який сказав, що якщо не буде змінено принципи формування державного бюджету, Україна може „втратити сільську місцевість".

Серед причин, чому села зникають, демографи називають передусім вимирання старшого покоління, а також небажання молодих людей жити у сільській місцевості.

В українській пресі повідомлялося, що Державний комітет з земельних ресурсів збирав інформацію про покинуті населені пункти із тим, щоб пропонувати жителям міст переселятися у села. Однак, кажуть експерти, навряд чи варто сподіватися на якісь зміни, оскільки у таких селах, зазвичай, немає вільної землі, завдяки якій людина могла б забезпечувати себе. Окрім того, відсутність будь-якої інфраструктури відлякує людей. Хоча саме її–шляхи, школи, інтернет–називають основною передумовою переїзду до села.

Тетяна НІКОЛАЄВА

АРХІВ ЗАКОРДОННОЇ УКРАЇНІКИ– ДЖЕРЕЛО ІСТОРИЧНОЇ ПРАВДИ

КИЇВ. – П'ять років тому в Україні був створений Центральний державний архів закордонної україніки, як координаційний центр праці з документами архівної україніки, що зберігаються в інших державних архівах та архівних підрозділах організацій та громадських об'єднань, в інших юридичних осіб України, а також громадян України, чужоземців та осіб без громадянства.

Після поразки українських визвольних змагань 1917-1921 років до Польщі еміґрувала частина українських громадських і культурних діячів, які плянували заснувати у 1921 році Музей-архів визволення України. На жаль, цю ідею не вдалося здійснити.

Друга світова війна розпорошила архівну спадщину закордонного українства по всьому світові. Щось було вивезено до СРСР, щось до США, Канади і Бразилії, щось залишилося в Европі.

В Українській РСР діяли державні архівні установи, які зберігали кіно-фотодокументи, документи з історії і літератури, технічну документацію. Архів закордонної україніки об'єднав і сам архів, бібліотеку та музей. Він розташований за адресою: Київ, вул. Солом'янська, 3, де є обладнані сховища, приміщення для роботи співробітників і читальна заля.

У 2007 році архів було відкрито, а вже через рік були перші надходження документів з Румунії. Сьогодні у Центральному архіві закордонної україніки зберігається 2 500 архівних справ за 1554-2010 роки, є 200 музейних предметів, бібліотечний фонд складає 5 604 томи і майже 30 тис. журналів та газет з Румунії, Чехії, Словаччини, Італії, США, Бразилії, Австрії, Канади, Німеччини, Польщі.

За весь 2009 рік лише дві особи прийшли до читальної залі, а в минулому році читальну залю архіву відвідало вже понад 30 дослідників–науковців, викладачів, студентів, закордонних гостей. Багато дослідників працює над докторськими дисертаціями з історії визвольного руху в Україні і в еміґрації.

Будь-який відвідувач має вільний доступ до документів, у тому числі до діяспорних.

Про архів написала Наталя Замулко-Дюбуше, українська письменниця з Франції: „Я дізналася про Центральний державний архів закордонної україніки в 2010 році, коли в Інтернеті вичитала, що мої вірші, написані в період 1960-их років, були передані в Україну з Чехословаччини. Відтоді почалося наше співробітництво. Я з великим задоволенням у 2011 році передала частину свого особистого письменниць-

кого архіву моїй країні. Передаючи архів, думала не про зведення особистого пам'ятника, а про документи, якими зможуть користуватися наші нащадки".

Марина Палієнко, історик, професор Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, говорить: „Архівні та книжкові колекції україніки, які розкидані сьогодні по цілому світові, мають надзвичайно велику історичну вагу та значення. Вони засвідчують історичний, культурний та духовний шлях українського народу, участь його найкращих представників у боротьбі за українську державність і незалежність. Водночас вони репрезентують українську ідею та культурно-історичну спадщину, відображають життя українців на різних континентах. Збереження та вивчення цих матеріялів є важливим завданням всієї української спільноти. Важливою у цьому процесі є місія Центрального державного архіву закордонної україніки, покликаного забезпечити збереження та використання матеріялів з національної історії, які створені поза межами України".

Людмила Пекарська, директор Бібліотеки й архіву ім. Тараса Шевченка в Лондоні, Велика Британія, розповідає: „Ми передали Архівові значну частину подвійних примірників документальних видань, рідкісних книг та часописів, газет, виданих на Заході, які просто необхідно мати в колекції. За два роки нашого співробітництва я мала приємну нагоду познайомитися з директором архіву Владиславом Берковським, близько співпрацювала з начальником відділу Володимиром Тихенком, які фахово зберігають кожний клаптик історії, пов'язаний з українською діяспорою".

Ірина Матіяш, доктор історичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України вважає, що в „архіві зформовано молодий, здатний до наукової праці й подолання труднощів колектив. Йому притаманна відповідальність перед історією за втілення в життя нової, але важливої в світовому вимірі справи. Через фонди Центрального архіву закордонної україніки лежить шлях до вічности. Знайдімо час для контакту з представниками архіву. Вони завжди радісно Вас зустрінуть!".

Тетяна Ніколаєва–старший науковий співробітник Центрального державного архіву закордонної україніки, історик, архівіст, журналіст.

ПОШУК

Може комусь відомо про долю Балущака Петра, 1925 року народження. В липні-серпні 1943 року пішов до Дивізії. В одному із листів повідомив свою дівчину, що він живе в Англії. З того часу звістки ніякої.

СЕРГІЙ ФОМЕНКО (ФОМА), ЛІДЕР ГУРТУ „МАНДРИ": „УКРАЇНА РУКАМИ І НОГАМИ НЕДАЛЕКИХ ПОЛІТИКАНІВ СКОЧУЄТЬСЯ У ПРІРВУ ДУХОВНОГО ҐЕТТО".

„Громадяни України, які мають нещастя роками бачити і відчувати „на своїй щкурі" наслідки діяльности артистів та кловнів цирку під назвою Верховна рада, мають ангельське або рабське терпіння. Відсутність будь-якої моралі і чести, нахабство, зарозумілість і боягузтво, жадібність і зрада, тупість і злість–саме такими якостями в більщості своїй зазвичай володіють власники депутатських значків, небожителі Олімпу під Куполом, законописці і словоблуди. Люди, які жирують за гроші платників податків і держави, захищені від будь-якої відповідальности за свої дії депутатською недоторканістю. Люди, які руйнують і продають Батьківщину. Люди, які повністю дискредитували поняття "парляментаризм" і позбавляють державу та її громадян будь-якої зрозумілої і конструктивної перспективи на багато років вперед. Такі, майже остаточні висновки, я зробив спостерігаючи за останніми подіями у Верховній Раді, пов'язаними з прийняттям законопроєкту про мовну політику"–говориться у заяві лідера гурту.

„У той час як сусідня Росія щорічно витрачає сотні мільйонів долярів, величезні інтелектуальні та медія ресурси для підтримки та експансії російської мови, культури, музики й кіно, Україна руками і ногами недалеких політиканів скочується у прірву духовного ґетто. В безнадійний простір кримінально-олігархічної зони, колоніяльного феодалізму й рабства. З біло-блакитною "політичною" командою і її президентом мені особисто все зрозуміло ще з 2004-го року. З громадянином на прізвище Ківалов, одним з авторів вищезазначеного законопроєкту–теж! Але абсолютно незрозумілі, симптоматичні, і показові дії "опозиції" в день голосування по життєво важливому для України питанню. Питанню–бути чи не бути державі Україні на географічній і політичній карті світу в цілком доступному для огляду майбутньому. Бо як правильно вчили в недалекому минулому ще радянських людей–мова, культура та ідеологія в справі будівництва держави є поняттями фундаментальними! Чи пам'ятають це люди з депутатськими значками і людина, яка сидить у кріслі президента–велике питання. Але ненависть одних, і страх інших „державотворців" в даній дуже небезпечній ситуації, в такий непростий час, в якому живе весь сучасний світ, не дозволяє мені говорити політкоректно! Адже з кожним днем–стає все більше соромно і страшно мати пашпорт нашої прекрасної і болісно сумної країни. Народ, який спить і не розуміє, що єдине майбутнє, яке ми можемо мати,–це те, що побудуємо ми самі"–вважає Фоменко.

РОЗМОВА ПРО ГРУЗИНСЬКІ РЕФОРМИ

Як вдалося змінити Грузію після Революції троянд 2003 року і що треба зробити, щоб досягти проривних позитивних змін в Україні?

Від 2003 року Грузія з країни з мінімальною пенсією у 7 долярів і середньою зарплатою у кількадесят долярів випередила Україну за середнім рівнем доходів населення, який у Грузії в 2011 році сягнув еквіваленту 400 долярів США. Корупційні зв'язки у Грузії перестали визначати життя у країні. За даними соцопитування Transparency International, лише 3 відсотки грузинів протягом 2010 року давали хабара. В Україні, як і у решті країн СНД, цей показник у десять разів вищий.

Довіра до міліції становить 87% і ледве поступається довірі до Церкви. У два рази збільшилася кількість злочинів, що розкриваються, а громадяни більше не бояться не лише виходити на вулицю ввечері, але й залишати машини на ніч незамкненими. Такі зміни відбулися у країні, у якій керівники міліції зустрічали ворів у законі в аеропортах з хлібом-сіллю, а хлопчики мріяли стати злодіями в законі (вже не мріють, до речі). 92 відсотки громадян задоволені порядком видачі державних документів. Грузія в останні роки стабільно займає високі місця у світових економічних та антикорупційних рейтинґах. Саме економічна свобода та безкомпромісна боротьба з корупцією стали основою для успіху необхідних реформ.

Перші дискусії про грузинські реформи Громадська організація „Українська альтернатива" провела у квітні 2011 року. У травні цього року розмови за кавою відбулися в Одесі, Івано-Франківську, Львові, Тернополі. Популяризація успішних моделей реформування–частина місії „Української альтернативи"–відродження віри людей у те, що зміни можливі. Ми переконані, що така віра й позитивний досвід важливі для поступу, а тим більше–для проривних реформ.

Володимир Кухар
067-50961-39, 050-351-1040

Громадське об'єднання „Українська альтернатива", було створене 4 травня 2010 року. Першими її учасниками були люди з соціальної мережі в інтернеті, які раніше й не підозрювали про існування одне одного. В УА три сотні громадян, яким не байдуже, куди прямує Україна. Зміна курсу країни після виборів 2010 року спонукала до об'єднання людей, які не були активними у публічному житті. За нами не стоять жодні політичні сили чи політики, бізнес-групи чи окремі підприємці, жодні організації. Наша добровільна ініціятива – об'єднання представників середнього класу, які хочуть більш гідного життя для всіх. Ми не „проти", ми „за". Місія Української альтернативи – відроджувати віру у можливість позитивних змін в Україні на прикладі успішних трансформацій.

www.groupua.org www.facebook.com/groupua groupua.org@gmail.com

Юлія СОКИРКА

ШЕВЧЕНКО ПІШОВ З ФУТБОЛУ ДО...КОРОЛЕВСЬКОЇ

Спершу леґенда боксу світового масштабу Віталій Кличко організовує свою партію та бере участь в парляментських перегонах, а відтепер і зірка футболу Андрій Шевченко покидає спорт заради політичної кар'єри.

Наталія Королевська, Андрій Шевченко. Фото: Наталія Королевська / facebook.com

Для свого політичного старту Шева обрав партію Наталії Королевської „Україна—Вперед!"

„Я хочу реалізувати себе у політиці, поділитися тим досвідом, який набув в Европі, зробити щось для своєї країни. Я прийняв рішення приєднатися до команди Наталії Королевської, тому що „Україна–Вперед!"–це партія майбутнього, це партія молодих лідерів, та це певний вибір між минулим та майбутнім. У політиці я пляную підтримувати соціяльну сферу та спорт, адже мій головний девіз–у здоровому тілі здоровий дух!",–зазначив Андрій Шевченко.

Водночас чимало політологів прогнозували, що свою політичну кар'єру зірка футболу пов'яже із партією Віталія Кличка „Удар". „Я дуже поважаю Віталіка, я ціную його вклад як спортсмена, як особистість, те, що він зробив для України, але я вважаю, що два великих спортсмени в одній партії–це буде занадто. Тому я зробив свій вибір і приєднався до партії „Україна–Вперед!",–обґрунтував свій вибір Шева.

На думку політолога Вадима Карасьова, Шевченко приєднався до партії „Україна–Вперед!", бо найкращі часи його футбольної кар'єри у клюбі „Мілян" була асоціяція з кличем „Forza Italia"–„Вперед Італія". Тому він і розраховує, що якщо з „Forza Italia" у нього були найкращі футбольні часи, то під закликом „Україна–Вперед" у нього будуть найкращі політичні часи",–зазначив Карасьов.

У виборчій кампанії партія влади акцентує увагу на тому, як змінилося на краще життя мільйонів українців, а опозиція в свою чергу грає на контрастах.

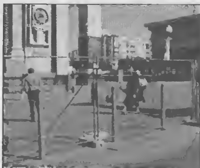
Так, до прикладу, об'єднана опозиція має намір скасувати низку законів. „Ми скасуємо нинішню антинародну пенсійну реформу, відновивши при цьому раніше існуючі пенсійні вік і стаж для жінок. Негайно здійснимо перерахунок пенсій, які виростуть в середньому на 334 грн. Вста-

новимо єдиний принцип нарахування пенсій–65% середньомісячної зарплати. Ніяких „спецпенсій" не буде"–заявив Олександр Турчинов.

Більше того, опозиція пообіцяла збільшити мінімальну заробітну плату до 2400 грн, а також зменшити витрати на утримання органів влади та скасувати пільги чиновникам. Окремим законопроєктом від опозиції передбачено зменшення податків, створення нормального інвестиційного клімату.

(Див. „Коментар" М. Слабошпицького, ст. 3-6)

ПРОЙДИСЯ ХРЕЩАТИКОМ – ВІДЧУЙ СЕБЕ В ҐЕТТО...

Мало того, що останніми днями я відчуваю себе не вдома, в рідній Батьківщині, а на якійсь фондовій біржі, де і мови-то української серед всього цього космополітично-інтернаціональнього галасу не розбереш (де б ти не був... навіть в мене, на Голосіївській в супермаркеті вчора черга німців стояла...), так ще й зрозуміла, побувавши сьогодні на майдані, що нам відведена роль хом'ячків, які, щоб пройти від Майдана до Бессарабки Хрещатиком, мають знайти вихід з комбінації металевих решіток та воріт, якими перепоясана пішохідна зона. Друга думка, яка промайнула, побачивши всі ці ґрати: це вже перетворюється на традицію, такий собі „юкрейніян стайл"–життя за ґратами.

Через це всі мають тепер пройти, щоб не відрізнятися ні від президента, ні від прем'єр-міністра, які самі за ґрати ховаються від народу...

Як сильно я люблю свою Україну, як пишаюся її свободолюбними героями, але сьогодні стало так за неї соромно. що й не передати... Смітники в цілях безпеки поприбирали і тепер вулицею валяється купа пакетів зі сміттям. Або просто сміття просто неба...Іноземці кружляють в метро і вулицями, не знаходячи потрібного напряму, бо вказівні таблички мають такі химерні знаки, що їх місце якраз в психіятричному кабінеті, щоб питати пацієнтів: А що ви тут бачите? А ті, хто щодня зустрічатимуться з іноземними гостями: продавці, працівники метрополітену, офіціянти, – ні слова англійською... Одиниці.

Здається, що після евро нам не тільки двері в Европу не відкриють, але й заб'ють-заварять їх і ще п'ятдесят замків повісять...,

Просто прикро. Не вірила. поки сама не побачила...

***Надія Єршова** („Майдан")*

НАША МОВА НАС ЗРІДНИТЬ

У Києві, в Національному академічному драматичному театрі імені Івана Франка відбулося офіційне закриття XII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика. Нагадаємо, що в цьому масштабному і престижному мовному марафоні, започаткованому 2000 року Лігою українських меценатів, уже взяли участь мільйони школярів і студентів в Україні та світі.

Нагороди вручає виконавчий директор Ліги українських меценатів Михайло СЛАБОШПИЦЬКИЙ

Урочистості поблагословив Патріярх Філарет. Учні та студенти з усієї країни–переможці цьогорічного конкурсу–та їхні вчителі отримали відзнаки (премії) Президента України, Володимира Загорія (президента Ліги українських меценатів), Олександра Слободяна (президента АТ „Оболонь"). Віктора Баранова (голови Національної спілки письменників України), народного депутата України Михайла Косіва, десятків меценатів з діяспори та від багатьох інших меценатів.

Ведучі заходу–письменник Руслан Найда і телеведуча Оксана Коваленко

Учасників урочистостей привітали президент Ліги українських меценатів Володимир Загорій, радник Президента України Ганна Герман,

голова Національної спілки письменників України Віктор Баранов, Надзвичайний і Повноважний Посол України Юрій Щербак, який вийшов на сцену разом зі своїм чотирирічним онуком, голова ВУТ „Просвіта", народний депутат України Павло Мовчан, академік НАН України Ярослав Яцків, виконавчий директор Ліґи українських меценатів, Шевченківський лавреат Михайло Слабошпицький та інші відомі діячі української культури. Насамкінець учасники дійства отримали ще один подарунок-чудову мистецьку програму. Тринадцятий конкурс відкриватиметься восени на Рівненщині.

Переможців вітав і Надзвичайний і Повноважний Посол України Юрій Щербак з онуком

ЛИСТ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ

14 травня 2012 р.

Світовий Конґрес Українців (СКУ) сердечно вітає Вас з успішним завершенням XII Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика, який охопив велику кількість студентів і школярів з України та з української діяспори.

СКУ відзначає наполегливу працю кожного конкурсанта та висловлює своє особливе визнання переможцям і призерам, які доклали багато зусиль до вивчення, пізнання і розуміння глибин української мови та до здобуття перемоги на цьому добре відомому в світі конкурсі.

СКУ високо оцінює працю вчителів української мови та батьків, які виховали в молодого покоління любов до української мови як найціннішого духовного скарбу та дали йому міцні знання, а також висловлює вдячність Лізі українських меценатів і іншим організаторам цього конкурсу в Україні та за її межами, які уможливили його проведення на високому рівні.

СКУ закликає всіх українських студентів і школярів любити і плекати українську мову, широко використовувати її у своєму повсякденному житті та дбати за зміцнення її державного статусу в Україні і престижу в світі.

З повагою,
СВІТОВИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ
Евген Чолій
Президент

ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТА з ГРУПОЮ ВІДОМИХ ДІЯЧІВ

7 серпня Віктор Янукович у Криму зустрівся із групою відомих діячів гуманітарної сфери і культури, які вважають неприпустимим запровадження закону „Про засади державної мовної політики" у редакції, що була ухвалена більшістю парляменту.

Як повідомили у прес-службі президента, на зустрічі були присутні колишній президент Леонід Кравчук, ректор Київського національного університету ім.Шевченка Леонід Ґуберський, поет Іван Драч. художній керівник народного хору ім. Г. Верьовки Анатолій Авдієвський, архітектор Лариса Скорик, письменниця Марія Влад, директор Інституту української мови НАН України Павло Гриценко, академік, директор Інституту літератури ім. Шевченка Микола Жулинський, поет-пісняр Андрій Демиденко, директор Національного науково-дослідного інституту українознавства Петро Кононенко, депутат і керівник товариства української мови „Просвіта" Павло Мовчан, літературознавець і генеральний директор Національного музею Тараса Шевченка Дмитро Стус, ректор Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка Ігор Пилатюк, мистецтвознавець, голова асоціяції реставраторів Львівщини Лариса Разінкова.

Дмитро Стус розповів, що розмова тривала дві години:

„Учасники зустрічі висловили до цього документа багато зауважень. Як результат, президент ініціював створення комісії з доопрацювання законопроєкту…"

„Прийшов час, коли ми повинні прийняти програму розвитку української мови--вона зніме багато питань, які сьогодні існують у суспільстві"–цитує слова Віктора Януковича прес-служба президента.

„Я багато працював із цим законом, і на сьогодні напрацьовані зміни. Я пропоную практично механізм внесення цих змін до закону,–зазначив Віктор Янукович і повідомив, що ініціює створення робочої групи й запросив до складу усіх учасників зустрічі та авторів мовного закону, депутатів Вадима Колесніченка і Сергія Ківалова.

Під час зустрічі за ідейно-пропаґандистську підтримку закону Ківалова-Колесніченка, що передбачає русифікацію щонайменше 13 східних та південних областей України, а також „допомогу президенту на виборах до Верховної Ради" інтеліґенції пропонувалися дуже великі фінансові суми. Про це повідомив novosti-о (на умовах анонімности) один з учасників наради з Януковичем.

Матеріяльна підтримка тим, хто погодився співпрацювати буде йти на очолювані ними громадські організації, наукові, музейні та творчі проєкти від держави і від пов'язаних з Партією реґіонів компаній.

ПРЕСОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ СКУ

Світовий Конґрес Українців (СКУ) засуджує дії, що відбулися у Верховній Раді України 3 липня 2012 р. у зв'язку з так званим прийняттям антиконституційного Законопроєкту „Про засади державної мовної політики",та розцінює їх як ще один явний приклад відходу провладних сил від демократичних принципів правління.

Беручи до уваги той факт, що упродовж кількох століть панування в Україні царської та радянської імперій російська мова насильно впроваджувалась у всі сфери державного і соціяльного життя та одночасно витісняла з ужитку рідну мову українського народу, яка в свою чергу зазнавала жорстоких утисків та репресій,–Законопроєкт „Про засади державної мовної політики" становить серйозну небезпеку для майбутнього розвитку української мови та ставить під загрозу роль, яку вона має відігравати як єдина державна мова в Україні.

Законопроєкт про мовне питання є черговим кроком владних структур до офіційного повернення російської мови у різні сфери державного і суспільного життя та русифікації населення України, а затим–до конституційного впровадження російської мови як другої державної.

Законопроєкт „Про засади державної мовної політики" суперечить:

1) Конституції України, яка стверджує, що „Державною мовою в Україні є українська мова" (ст. 10) та

2) Европейській хартії реґіональних мов або мов меншин та Рамковій конвенції про захист національних меншин про те, що просування реґіональних мов та мов меншин не повинні відбуватися за рахунок державної мови.

Цей законопроєкт та його попередні варіянти були неодноразово критично оцінені широкою українською громадськістю та відомими міжнародними інституціями, у тому числі й Верховним комісаром у справах національних меншин ОБСЕ та Европейською комісією Ради Европи „За демократію через право" (Венеціянською комісією).

Обурений такими тривожними подіями, СКУ закликає Президента Віктора Януковича не підписувати законопроєкту про мовне питання.

СКУ також звертається до світового українства заявити про свою солідарність українським патріотичним силам у захисті української мови та основ демократії в Україні.

СКУ є міжнародною координаційною надбудовою українських громад у діяспорі, що представляє інтереси понад 20 мільйонів українців. СКУ об'єднує в своєму складі українські організації із 32 країн та підтримує зв'язки з українцями ще 14 країн. Заснований у 1967 р. як неприбуткова організація, у 2003 р. СКУ був визнаний неурядовою організацією у Економічній та соціяльній раді Організації Об'єднаних Націй зі спеціяльним консультативним статусом.

КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ ЗАСУДЖУЄ ПІДПИСАННЯ „НЕКОНСТИТУЦІЙНОГО ЗАКОНУ ПРО МОВИ"

Оттава–10 серпня 2012 року–Конґрес Українців Канади виразив збентеження з приводу підписання Президентом України Віктором Януковичем закону, який робить російську мову офіційною в деяких реґіонах України.

„Конґрес Українців Канади вважає Проєкт закону *Про засади державної мовної політики* як такий, що суттєво порушує Конституцію України та є великою загрозою існуванню української мови в Україні",–зазначив Національний Президент Конґресу Українців Канади Павло Ґрод. Конґрес Українців Канади (КУК) засуджує підписання закону Президентом Януковичем як крок назад, що зашкодить українській мові та призведе до подальших громадянських і політичних заворушень в Україні.

„Україна повинна об'єднатися як нація–як один народ",–заявив Павло Ґрод. На жаль, Верховна Рада і Президент продовжують просувати закон, що веде до роз'єднання, зрушень і насильства в Україні. Сподіваємося, що Конституційний Суд України матиме моральну силу і політичну незаангажованість визнати цей закон як неконституційний."

„Конґрес Українців Канади і українська громада багато працювали над тим, щоб висловити занепокоєння з приводу цього закону. Ми писали до Президента Януковича і спікера Литвина сподіваючись, що наші занепокоєння будуть почуті",–зазначив Павло Ґрод. „Ми глибоко розчаровані підписанням цього закону і вважаємо, що це було зроблено з політичних та виборчих причин, без стурбованости за українську мову чи українську націю".

Друга найбільша діяспора в світі, українсько-канадська громада продовжує гордо плекати українську мову, культуру й історію протягом 120 років. П'ять поколінь українських канадців читають, пишуть і співають українською мовою. Ми віримо, що прийде день, коли люди в Україні будуть любити українську мову так, як її люблять у Діяспорі.

„ҐДЄ РУССКІЙ ЯЗИК, ТАМ НАША ТЄРІТОРІЯ"

Так недвозначно заявив новітній „російський цар" Владімір Путін. У відповідь український ґарант, звично прогнувшись перед кремлівським господарем, запевнив, що внесе відповідну пропозицію до Верховної Ради, аби було прийнято відповідне рішення про другу державну мову–російську. Щоправда, за кілька днів близькі до В. Януковича кола зробили заяву, що слова українського президента неправильно розтлумачили російські мас-медія. Мовляв, йшлося не про другу дер-

жавну мову для російської, а лише про статус регіональної, що відповідає найбільш демократичним нормам цивілізованої мовної політики. Однак, як то кажуть, диму без вогню не буває. А окрім того, теперішня, з дозволу сказати українська влада, завжди відрізнялася якраз антиукраїнською політикою в усіх сферах, у тому ліку й у мовній.

Коли наближалася татарська орда до України, то сторожі у степу били тривогу, щоб народ був готовий зберегти себе. Подібно тепер, коли північно-монгольська орда, маючи при владі в нашій країні своїх опричників на кшталт Партії регіонів, включно вже із антиукраїнським президентом, то все українство мусить бути свідоме цієї тривоги.

Намагання московитів та їх холуїв з донецьких териконів постійно зростають і міцнішають, подібно, як в одному оповіданні Василя Стефаника, в якому п'яний дядько сидів за воротами і плакав.

– Чого ж ти плачеш?–питають сусіди.

– Сини мене набили...

– Та вони б'ють тебе щотижня,–стенають здивовано ті плечима.

– Так, так, але, б'ючи, тягнули тільки до воріт, а тепер за ворота!

Подібне нині відбувається в українсько-російських відносинах. Коли потихенько здали Севастополь, то на Чорному морі не було шторму. Кіріл їздить в Україну, як на свою дачу, і голосить молитву про „Русскій мір"–так само нічого особливого в українській громаді не відбувається. Міністер освіти з юдейським корінням піддає ревізії нашу минувшину й у всякий спосіб принижує титульну націю. І народ у своїй більшості так само мовчить. Зрештою, коли найбільш авторитетних і дієвих провідників опозиції кидають за ґрати–реакція суспільства також квола на це кричуще беззаконня та свавілля. Незважаючи на те, що такі прояви наочно демонструють: якщо потурають закон у відношенні до колишнього прем'єр-міністра України, за якого віддали свої голоси на президентських виборах близько 12 мільйонів громадян, то як будуть чинити з простим посполитим?! Відповідь одна: розчавлять, як комаху.

Таких і подібних прикладів можна навести купу. Але ж повинна бути межа! Передвиборча торгівля українським словом напередодні виборів –це вже вершина наруги над нашою нацією. Не забуваймо, що мова і релігія для українського народу–то наче гранітна скеля, яку віками не здолали окупанти, гинули під нею і тепер можуть сконати. Бо український народ є незнищимий, він був, він є і він вічно буде.

Слава Україні! Слава українському народові!

Анонімно:http://www.infoukes.com/newpathway/16-2012-Page-5-1.html

Оксана ПАХЛЬОВСЬКА

І ВСЕ Ж—ЕВЕНТУАЛЬНІ ПОЗИТИВИ

Ударив чорний дзвін і досить балачок.

Цивілізовані УРАЇНЦІ остаточно переконаються, що свою мову і культуру, свою державу і своє майбутнє треба захищати щодня, щогодини, в будь-яку хвилину свого життя. Але форми цього захисту мають бути сучасні. А від опозиції необхідно вимагати звіт за все зроблене. Особливо ж–за не зроблене і непродумане.

Цивілізовані РОСЯНИ і РОСІЙСЬКОМОВНІ УКРАЇНЦІ зміцнять відчуття свого українського громадянства. Не випадково одним із перших зареаґував на цей черговий „бєспрєдєл" донецький журналіст Денис Казанський, який ствердно сказав українській владі (переклад з російської): „Я не потребую вашого захисту, тому що найбільше зло в Україні, від якого я хотів би захиститися,–це ви самі.

Боротьбу з українізацією в Донецьку, де українську вивіску не знайдеш вдень зі світлом, а українська мова звучить на вулицях рідше арабської, можуть вести або закінчені кретини, або безнадійні параноїки (...) Ми тут, в Донбасі, замукали б хоч по-коров'ячому, аби ви втекли з парляменту і ніколи більше про себе не нагадували б".

Українці ж, нездатні думати разом із росіянами, які відчувають себе частиною „Русского мира», перетворяться на совкову трясовину, яка й далі профануватиме російську державність і російську культуру–коштом російського бюджету.

Україна остаточно розділиться не на україномовну та російськомовну, а на потенційно европейську та безперспективно совкову. Перша розмовлятиме українською, російською, англійською та іншими мовами, а мова другої буде фєня, яку узаконить законопроєкт №9073. І тим самим пришвидчить кінець безкордонного спадку імперії як „страны рабов, страны господ (країни рабів і панів)", якій немає і не може бути місця в складній інтелектуальній архітектурі сучасного світу.

Оксана Пахльовська (дочка польського письменника й поетеси Ліни Костенко)–письменник, культуролог, професор. Доктор філологічних наук. Лавреат Національної премії України імені Тараса Шевченка за 2010 рік (за книжку „Ave, Europa"). Живе і працює в Італії.

Церковні справи

ГРЕКО-КАТОЛИКИ з ІЗРАЇЛЮ

З інтер'ю із архиєпископом Еліясом

Високопреосвященний Еліяс (Шакур), Архиєпископ Греко-Католицької Церкви, вперше прибув до України. 14-15 липня він взяв участь у Всеукраїнській та молодіжній прощі до Зарваниці, присвяченій 120-й річниці від дня народження Патріярха УГКЦ Йосифа (Сліпого) і тематиці Святих Таїнств. Після прощі Владика приїхав до Києва, де відслужив Літургію у храмі Святого Василія Великого, відвідав Софіївський і Михайлівський собори. Києво-Печерську лавру. молився біля меморіялу жертвам тоталітарного режиму в Биківні, оглянув центральну частину столиці.

З головою Пасторально-місійного відділу УГКЦ Владикою Йосифом (Міляном) Високопреосвященний Еліяс (Шакур) обговорив питання дальшого служіння українцям в Ізраїлі. Очільник греко-католиків Ізраїлю також зустрівся з Блаженнішим Любомиром (Гузаром) та Владикою Богданом (Дзюрахом).

Про свої враження від України, особливості греко-католицького душпастирства у Святій Землі та українців в Ізраїлі Високопреосвященний Еліяс розповів в інтерв'ю.

В Ізраїлі є цікава ситуація.У нас є греко-католики, римо-католики, мароніти, православні й англіканці, євреї і мусульмани тощо. Я заохочую всіх до спільної молитви за мир. Уже три роки ми спільно говоримо: „Христос воскрес!" Нас ніщо не роз'єднує. Ми хочемо демонструвати віру.

Ми шукаємо дорогу до братів євреїв і мусульман. Хоча це дуже важко. Однак треба творити єдність, приймаючи відмінність в релігійності. Це добре вдається, коли ми одні одних більше пізнаємо. Важливо виховувати дітей у дусі, що ми покликані і зобов'язані жити в єдності.

Мир починається на руках матері. Одна людина ніколи не почне миру. У цьому мають брати участь усі, починаючи від навчання і виховання.

* * *

Релігійну свободу мають в Ізраїлі всі віросповідання, а не тільки християни.

Нашою проблемою є те, що одні вважають себе кращими від інших (євреї від палестинців): нібито він почувається святим, але не любить іншої людини. Найвища святість проявляється в щоденній поведінці.

* * *

В Ізраїлі ми займаємося всім арабським світом. У нас немає власної семінарії. Ми не можемо відвезти своїх молодих людей до Лівану, щоб вони вчилися на священиків. Деяких ми відправляємо до Риму, але вони повертаються звідти з „римською ментальністю", а це нам не підходить. Ми шукаємо виходу.

Греко-Католицька Церква є найбільшою Церквою у Святій Землі. Вона налічує 80 тисяч вірних (усіх християн у Святій Землі–150 тисяч). Наші відносини з православними, римо-католиками та з іншими християнами на загал є добрими. Ми об'єднані. Ми приймаємо одні одних у різних обрядах.

Не можу точно сказати. скільки в Ізраїлі є українців. Приблизно 10 тисяч, може і більше. Тому я приїхав сюди. Хочу, щоб Українська Греко-Католицька Церква дала нам доброго священика, який би займався українцями, розкиданими по всьому Ізраїлю. Ми приблизно орєнтуємося, де вони є. Однак ми не знаємо української мови, ми не маємо вашої ментальности.

Я готовий дати вам наш храм. Намагатимуся допомагати. Проте Українська Церква має дати нам священика, щоб він опікувався тими людьми.

Юрій САВИЦЬКИЙ

НЕ БІЙМОСЯ „РУССКОГО МІРА", БУДУЙМО УКРАЇНСЬКИЙ СВІТ – ГЛАВА УГКЦ СВЯТОСЛАВ ШЕВЧУК

Варшава–Українці повинні будувати свій український світ, незалежно від того, де вони перебувають,–вважає глава Греко-Католицької церкви, Верховний архиєпископ Святослав Шевчук. Радіо „Свобода" зустрілося з Блаженнішим Святославом у польському Вроцлаві, де відбулося засідання постійного синоду УГКЦ–органу, який допомагає Верховному архиєпископу управляти церквою в Україні та за її межами. Греко-католицькі єпископи розмовляли про стратегію розвитку церкви, зокрема про духовну опіку над українськими еміґрантами. Глава УГКЦ поділився з Радіо „Свобода" своїми міркуваннями щодо еміґрації та гарячих мовних дискусій в Україні.

– Ваше Блаженство, українцям, які еміґрують з України, доводиться чути, що вони безвідповідально ставляться до долі вітчизни, що вони зрадники. Яка Ваша думка з цього приводу?

В Ізраїлі ми займаємося всім арабським світом. У нас немає власної семінарії. Ми не можемо відвезти своїх молодих людей до Лівану, щоб вони вчилися на священиків. Деяких ми відправляємо до Риму, але вони повертаються звідти з „римською ментальністю", а це нам не підходить. Ми шукаємо виходу.

Греко-Католицька Церква є найбільшою Церквою у Святій Землі. Вона налічує 80 тисяч вірних (усіх християн у Святій Землі–150 тисяч). Наші відносини з православними, римо-католиками та з іншими християнами на загал є добрими. Ми об'єднані. Ми приймаємо одні одних у різних обрядах.

Не можу точно сказати. скільки в Ізраїлі є українців. Приблизно 10 тисяч, може і більше. Тому я приїхав сюди. Хочу, щоб Українська Греко-Католицька Церква дала нам доброго священика, який би займався українцями, розкиданими по всьому Ізраїлю. Ми приблизно орєнтуємося, де вони є. Однак ми не знаємо української мови, ми не маємо вашої ментальности.

Я готовий дати вам наш храм. Намагатимуся допомагати. Проте Українська Церква має дати нам священика, щоб він опікувався тими людьми.

Юрій САВИЦЬКИЙ

НЕ БІЙМОСЯ „РУССКОГО МІРА", БУДУЙМО УКРАЇНСЬКИЙ СВІТ – ГЛАВА УГКЦ СВЯТОСЛАВ ШЕВЧУК

Варшава–Українці повинні будувати свій український світ, незалежно від того, де вони перебувають,–вважає глава Греко-Католицької церкви, Верховний архиєпископ Святослав Шевчук. Радіо „Свобода" зустрілося з Блаженнішим Святославом у польському Вроцлаві. де відбулося засідання постійного синоду УГКЦ–органу. який допомагає Верховному архиєпископу управляти церквою в Україні та за її межами. Греко-католицькі єпископи розмовляли про стратегію розвитку церкви, зокрема про духовну опіку над українськими еміґрантами. Глава УГКЦ поділився з Радіо „Свобода" своїми міркуваннями щодо еміґрації та гарячих мовних дискусій в Україні.

– Ваше Блаженство, українцям, які еміґрують з України, доводиться чути, що вони безвідповідально ставляться до долі вітчизни, що вони зрадники. Яка Ваша думка з цього приводу?

Абсолютно ні, я працював серед емігрантів–і в Греції. і в Італії. Я і тепер їх відвідую всюди, де є наші люди, а нема наших структур. Це добрі люди, які виїхали з України не від легкого життя, чи в пошуках кращого клімату. Можливо, навіть, що це найкращі люди. Ми бачимо, що з України сьогодні виїжджає середня кляса, нас це не може не турбувати. тому наша церква намагається зробити все для того, щоб з одного боку мінялося суспільство в Україні. а з іншого, щоб ті наші люди, які опинилися за межами батьківщини, мали духовну опіку в своїх громадах, у своїй церкві, у своєму обряді і своєю мовою. Ми йдемо за нашими людьми. Я б сказав, що географія нашої церкви сьогодні є географією руху наших еміґрантів (якщо мова йде по нашу церкву у світі, поза межами України). І завжди наша церква йшла за нашими людьми для того, щоб український світ міг розбудовуватися там, де. можливо. його не було, щоб ми могли побачити якусь позитивну сторону феномену еміґрації що. безперечно, сьогодні є складним і болючим для українського суспільства.

– В Україні точаться бурхливі дискусії про статус української та російської мов. Як вважаєте, яким цей статус повинен бути?

– На це питання відповім однозначно: державною мовою повинна бути тільки українська. Чому? Тому що введення другої державної мови спричинить зникнення української мови в Україні. Сьогодні багато аналітиків говорять про те, що якщо російська мова стане другою державною, то вона посилить шалений процес русифікації, який сьогодні відбувається в Україні. Дехто говорить, що такої русифікації не було навіть за часів Совєтського Союзу. Тому, коли йдеться про державну мову в Україні, то вона повинна бути одна–українська, бо це запорука її збереження і розвитку.

– Ваше Блаженство, наскільки, на Вашу думку, для України небезпечна ідея „русского міра"?

– „Русскій мір" – це політичний проєкт, який не має нічого спільного ні з історією, ні з сьогочасними суспільними рухами, які відбуваються в Україні. Сьогодні в Україні про „русскій мір" в контексті суспільного життя говориться, як про певний геополітичний проєкт, який зазнав невдачі. Очевидно, буде тиск політичний, можливо, теж і економічний. але я думаю. що ми повинні не так боятися „русского міра", як ми повинні будувати український світ. А ми його збудуємо тоді, коли всі українці, де б вони не перебували, чи то в Україні. чи то за її межами, відчували єдність нашої української громади і не піддавалися асиміляції. Тоді, я думаю, що там де ми є, ми лишимося собою і ніякі чужі світи нам не загрожуватимуть. Не йдеться про противагу „русскому міру", та якщо ми не будуватимемо свій світ, то за нас хтось це обов'язково змушений буде зробити.

Радіо „Свобода"

Лідія КУПЧИК

„МОЛОДОҐВАРДІЙЦІ" З ЛУГАНСЬКА ВИМАГАЮТЬ ДЕМОНТУВАТИ У ЛЬВОВІ ТАБЛИЦЮ В ПАМ'ЯТЬ СОТ. ДМИТРА ПАЛІЄВА

Зойк із Луганська

Недавно із Луганська пролунав черговий зойк антиукраїнських сил: члени якоїсь організації „Молодая Гвардия" подали до Львівського окружного адміністративного суду позов, у якому вимагають демонтувати таблицю, встановлену у Львові на вулиці Винниченка в пам'ять про відомого й шанованого галичанами громадського, політичного і військового діяча, справжнього українського патріота Дмитра Палієва. При тому відчувається, що „ентузіясти" тієї організації нічого не знають про Дмитра Паліїва, лише вхопилися за підказаний кимось один факт із біографії цього українського діяча, точніше, за його приналежність до дивізії „Галичина" і вже, під'юджувані антиукраїнськими силами, не можуть спокійно жити через цю меморіяльну таблицю у Львові.

Перед тим, як говорити про цей почин „ентузіястів" із Луганська, згадаймо, що передувало цьому антиукраїнському галасу.

Вшановано пам'ять видатної особистости

15 травня 2011 року у Львові урочисто відкрили меморіяльну таблицю, присвячену видатному діячеві Січового Стрілецтва, активісту Листопадового Чину, військовику Української Галицької Армії та Української Військової Організації, співорганізатору дивізії „Галичина", видавцю і редактору різних патріотичних часописів Дмитрові Паліїву. Тепер сотник Дмитро Паліїв дивиться на нас із гарної меморіяльної таблиці, встановленої на будинку по вулиці Винниченка, де в 1935-1939 рр. він жив і працював і де була Управа партії „Фронт національної єдності" та видавництво „Батьківщина". Автор меморіяльної таблиці–скульптор Василь Ярич.

Представники сучасного козацтва, ветерани дивізії „Галичина" і визвольних змагань, священики, науковці й молодь зібралися недільного дня, щоб вшанувати пам'ять славетної особистості. Вів дійство історик і громадський діяч Всеволод Іськів. Звучали зворушливі спогади й розповіді про буремні події, в яких брав участь Дмитро Паліїв. Почесну варту біля нововстановленої таблиці несли курсанти військового ліцею ім. Героїв Крут та козаки Прикарпатської Січі. В честь вшановуваного героя лунали залпи музейної козацької гармати.

Ким був Дмитро Паліїв?

Усе своє свідоме життя Дмитро Паліїв (1896-1944) присвятив боротьбі за волю й незалежність України. І свій талант як публіциста, літератора й редактора теж поклав на вівтар цієї ідеї. Варто нагадати, що відкриттю меморіяльної таблиці передував вихід у світ ґрунтовної монографії „Дмитро Паліїв", яку видало у Львові Наукове товариство ім.Шевченка, а презентацію цієї імпозантної книги провела Львівська Ліґа Українських Жінок. Відповідальним редактором виступив доктор історичних наук Олег Купчинський, а основною, інформативною базою книги є наукова праця д-р Наталії Іщук-Пазуняк.

Зі сторінок цієї монументальної монографії постає перед нами надзвичайно колоритна постать сотника Дмитра Палієва, людини різнопланових зацікавлень, котрі всі він підпорядкував ідеї служіння Україні.

Дмитро Паліїв народився 17 травня 1896 року. Свою кар'єру розпочав в рядах Січових Стрільців, маючи 18 літ. У 22 роки був одним з ініціяторів Українського Центрального Військового комітету у Львові, що згодом під проводом сотника Дмитра Вітовського здійснив збройний виступ 1 листопада 1918 року і проголосив Самостійну Україну. Історик Михайло Ґуцуляк у своїй праці писав: „Віддаючи справедливість і правду історії, мушу тут ствердити як наочний свідок до вечора 31 жовтня 1918 року, що фактичним конструктором-архітетом Листопадового Чину був ніхто інший, а таки Дмитро Паліїв".

У 24 роки Паліїв – ад'ютант генерала Мирона Тарнавського, вождя Української Галицької Армії, учасник важливих державних нарад восени 1919 року. Після невдалих визвольних змагань Д. Паліїв не зрезиґнував з боротьби, а став співзасновником Української військової організації (УВО), яка мала метою продовження боротьби за українську державність у час панування на наших землях польської держави.

За діяльність Паліїва всіляко переслідувала, арештовувала польська влада, і в 1932 році його було засуджено на три роки „за державну зраду". А хіба міг бути український патріот вірним державі-окупанту?

У міжвоєнний період, між Першою і Другою світовими війнами, Паліїв був діяльним в Українській військовій організації (УВО), в Українському національному демократичному об'єднанні (УНДО), став послом від українців у польському парляменті, заснував нову партію „Фронт національної єдности". Одночасно з політичною діяльністю багато працював як журналіст, редаґував різні часописи, зокрема, „Заграва", „Новий час", „Батьківщина", „Перемога", „Українські вісті".

З приходом німецької влади він швидко зорієнтувався, що з нацистами не можна вести української політики (адже німці заарештували український уряд на чолі з Ярославом Стецьком), але вважав за необхідне використати можливість створення військової формації для боротьби з більшовицькою Росією, тому пропаґував українську диві-

зію „Галичина”, де можна було здобути добрий вишкіл і модерну зброю. Сподівався, що дивізія „Галичина” стане в майбутньому ядром нової української армії. З дивізією „Галичина” у червні 1944 року він виїхав на фронт і там геройськи загинув 21 липня 1944 року, в околиці Княже-Ясенівці поблизу Золочева, намагаючись вирватися з так званого „Бродівського котла”, тобто, з більшовицького оточення.

Прожив Дмитро Паліїв всього 47 років, а скільки самовідданого труду віддав Україні! Ніколи не думав про себе, про свій добробут, а лише мріяв вибороти незалежність Україні!

Це підтверджується і вміщеними у згаданій книзі публіцистичними статтями Дмитра Паліїва, його виступами на засіданнях польського сейму та численими спогадами соратників, сучасників і палких прихильників цього видатного діяча-патріота. Серед тих, хто згадує, характеризує, подивляє життєвий подвиг Дмитра Палієва, бачимо статті таких відомих людей як Іван Кедрин, Лев Шанковський, Оксана Керч, Зиновій Книш, Ольга Кузьмович та багато інших.

Із їхніх спогадів, мов живий, приходить до нас сотник Дмитро Паліїв, здібний, працьовитий і хоробрий, нескорений і самовідданий син України. Лейтмотивом звучить думка: якби не жертовне служіння таких людей, як Д. Паліїв та його соратників на різних етапах боротьби за права України, ми сьогодні не мали б незалежної держави.

Дмитро Паліїв був одружений із Ольгою Ступницькою, донькою священика з Клюковичів. У них народилася дочка Христина, яка нині гідно плекає батькові традиції українського патріотизму. Під час відкриття меморіяльної таблиці вдячно згадували пані Христину Паліїв-Турченюк, яка, хоч живе поза Україною, багато робить для України. Вона не лише допомагала у виданні згаданої книги „Дмитро Паліїв” і встановленні цієї меморіяльної таблиці, а й долучається до багатьох доброчинних проєктів. Зокрема, пані Христина фінансово підтримувала проведення дитячого екскурсійного табору „Цікаві канікули”, які проводила Львівська Ліґа Українських Жінок, зустрічалася з дітьми табору, цікаво розповідала про героїчні змагання за волю попередніх поколінь, разом із львівськими дітьми поклонилася Т. Шевченкові в Каневі. Воістину гідно продовжує традиції свого достойного батька й гідно несе прапор любови до України!

Можна твердити, що і всі присутні на відкритті таблиці Д. Паліїву сповнилися подібною наснагою. Можливо, перейнявшись прикладом служіння Дмитра Паліїва, і сучасникам вдасться піднятися на вищий щабель служіння Україні, чого тепер так потребує Україна.

Хто проти українського патріота?

І ось проти цього носія високого українського духу виступає якась „Молодая Ґвардия”, виступає зухвало, аґресивно, з притаманною більшовикам люттю й ненавистю до всього українського. Характерно, що

прапором цього антиукраїнського випаду виступив депутат-реґіонал Вадим Колесніченко, який на своєму блозі в інтернеті оприлюднив пасквіль під заголовком „Молодая гвардия" снова победила СС „Галичину": 67 лет спустя".

Оскільки це не поодинокий такий виступ проти тих, хто боровся за незалежність України з боку україножерів, що розкошують тепер у незалежній Україні, хочеться дещо зупинитися на цьому явищі.

Дивує й болить галичан, що деякі жителі тих теренів, які на Галичині з пошаною називали Великою Україною, тепер так вороже ставляться до всього українського. У чому тут причина? Чи це наслідок яничарського виховання корінних українців, століттями гноблених Росією, закодованих страхом і рабською психологією, чи це стільки чужинців наїхало на українські землі на місце винищених патріотів України, на місце винищених голодоморами українців?

Хто б не були за походженням жителі Луганська, вельми засмучує теперішнє виховання їх такими організаціями, як „Молодая Ґвардия", про яку так захоплено пише В. Колесніченко. Пише, звичайно, російською мовою, демонструючи своє зневажання державної мови України, і в той же час не соромиться говорити про патріотичне виховання підростаючого покоління. Ось ще один парадокс у нашій державі! Патріотів якої держави прагне виховати депутат України?

Одну правильну думку знаходимо в писанині цього депутата–що історію треба вивчати. Але як він розуміє це вивчання? На пропаґуванні вигаданих мітів? Адже давно вже було доведено, що справжня історія нічого спільного не має із мітом, створеним письменником Фадеєвим, який створив талановий, цікавий, але міт.

Але навіть, якщо повірити написаному Фадеєвим, то чи не дивує молодих громадян сучасної України, що ніде в романі не знайдемо й слова про Україну, її інтереси, мрії про власну державу… Зате там сповідують гасло „За Сталіна, за родіну"... Про яку „родіну" мріяли герої т.зв. „Молодої Ґвардії"? Патріотів якої держави виховують колесніченки і сучасні молодогвардійці?

Написане в романі Фадеєва–гарна вигадка на замовлення совєтського переможця. Переможця, який не менше, ніж німці, збиткувався над українським народом. І не лише на Галичині, де було знищено або вивезено в Сибір тисячі мирного населення. Український дух, українські патріоти знищувалися на всіх просторах Совєтського Союзу…

Чи назавжди зник український дух у луганських комсомольців? Чи випалено з їхніх умів і душ почуття справедливости й поваги до тих, хто справді обстоював інтереси України?

Пізнай істину і істина врозумить тебе

Дивно, що у наш час технічного проґресу вихователі типу колєсні-

ченків і їх вихованці не шукають в Інтернеті відомостей про українську історію взагалі, про дивізію „Галичина" зокрема, а головне–про діяльність видатних українських (саме українських, а не совєтських!) діячів та не задумуються, що ними керувало.

Дякувати Богу, там можна знайти спогади численних учасників і очевидців національно-визвольних змагань і переконатися, що всіма ними керувала одна мрія–мрія про Незалежну Українську Державу. Тих мрійників і борців сучасні громадяни України повинні шанувати!

Наші попередники шукали різних шляхів і способів здобути власну державу. І одним із таких шляхів був вступ до ініційованих німцями дивізій з представників різних націй. Українці не мали ілюзій, що німці дозволять створити свою державу, але в той час для українців, які не мали своєї армії, це був шанс здобути військовий вишкіл і зброю. І вони непогано використали його. Багато дивізійників, навчених і зі зброєю в руках, влилися потім до лав Української Повстанської Армії.

А щодо того, що вони виконували накази німців, то згадаймо, скільки радянських розвідників теж служили в різних німецьких структурах і мусили виконувати їхні розпорядження і одночасно були вірними своїй ідеї. Згадаймо хоча б уславлений збірний образ Штірліца. Хіба він міг тільки розвідкою займатися? Він мусив виконувати і свої службові німецькі обов'язки! Та це нікого не хвилює, всі захоплюються його служінням своїй ідеї. Так само дивізійники служили ідеї здобуття в майбутньому своєї держави.

Відносно ж того, що воювали проти Червоної армії, то дивізійники вже тоді добре переконалися, що це для українців не менший ворог, ніж фашистська Німеччина. Перед очима багатьох з них стояли гори тіл, замордованих у місцевих тюрмах тисяч і тисяч мирних жителів. Коли та Червона армія відступала, то нищила тисячі ні в чому неповинних людей. А скільки людей було знищено або вивезено в Сибір за два роки совєтської влади в Галичині! Тож як справедлива людина може вимагати, щоб галичани захищали ту жорстоку злочинну владу, яка на зустріч її місцевим населенням у 1939 році хлібом і сіллю відповіла чорним терором проти будь-яких виявів українського патріотизму?

До речі, чому комсомольці Луганська, приїжджаючи у Львів, не відвідують меморіяльний комплекс на 55 полі Янівського цвинтаря? Там захоронено тисячі українців, замордованих енкаведистами лише у львівських тюрмах і конкретно вказано (згідно архівних документів), коли, з якої тюрми і скільки там захоронено понівечених тіл. Справедливій людині, з чистим (а не наповненим ненавистю до галичан) серцем, цей величний меморіял може багато пояснити!

А звертаючись до інформації в Інтернеті, варто звернути увагу хоча б на статтю Вікіпедії про Комісію Дешена. Ця комісія (англ. Commission of Inquiry on War Criminals in Canada) була створена уря-

дом Канади в лютому 1985 року для розслідування у справах воєнних злочинців, оскільки деякі депутати підняли питання про можливу присутність на території країни воєнних злочинців. До вимог розслідувати це питання також приєднався Центр Симона Візенталя з Відня.

Тема можливого переховування воєнних злочинців набула широкого висвітлення у канадських ЗМІ, тому уряд Канади на чолі з Браєном Малруні проголосив про створення спеціяльної слідчої комісії, яка мала розслідувати обґрунтованість звинувачень і надати уряду подальші рекомендації. Головою комісії був призначений колишній суддя Верховного суду Квебеку Жюль Дешен і комісія отримала неофіційну назву „Комісія Дешена".

Комісія аналізувала архівні матеріяли, проводила слухання та допит свідків у Канаді і в Західній Европі. У кінці 1986 року комісія завершила своє розслідування і представила уряду звіт, згідно з яким жоден з учасників Дивізії „Галичина" не був визнаний винним у скоєнні воєнних злочинів під час Другої світової війни. Зрештою, і Нюрнберзький процес не засудив дивізію „Галичина". Лише комсомольці українського Луганська намагаються судити її. І, як виявилося, не лише Луганська…

А судді хто?

По справі того неймовірного позову луганчан (а замість них на судові засідання до Львова приїжджають адвокати з Києва) у Львівському окружному адміністративному суді відбулося кілька судових засідань під головуванням судді Сподарик Н. І. та з участю суддів Кравчука В. М. і Крутько О. В. Ці засідання були спокійними й короткими і зводилися, переважно, до вимагання суддями переконливих доказів злочинних дій Дмитра Паліїва і відсутности їх у позивачів. Замість арґументів–пустопорожні слова про фашизм Паліїва. Судді стверджували, що все подане позивачами не є юридичними доказами та намагалися уточнити, яким чином меморіяльна таблиця у Львові впливає на права, свободи чи інтереси позивача. Відповідей на ці запитання так і не було. І все ж…

Як грім з ясного неба, 20 лютого 2012 року пролунала постанова Львівського окружного адміністративного суду про незаконність розпорядження Львівського міського голови Садового А. І. „Про встановлення меморіяльної таблиці Дмитру Паліїву" та про необхідність її демонтувати. Це був черговий парадокс, це ніяк не вкладалося в рамки логіки. Як трійка молодих суддів прийшли до такого рішення? До речі, коли суддя його зачитувала, то запиналася, ніяковіла. Здавалося, що їй соромно це читати. І все ж зачитала…

Що це? Що означає такий абсурдний вирок? Залежність суддів від чогось, чи від когось? Невже ні юридичного права, ні елементарної логіки вже не існує? Прикро й боляче припускати, що тут поділо:

„височайшая" вказівка зверху, чи підкуп, чи страх за власну кар'єру в наш неправедний час… Але як позиція сучасних суддів відмінна від постави осудженого ними безкомпромісного й патріотичного сотника Дмитра Палієва! Невже в Україні, про яку він так мріяв і якій посвятив все своє життя, тепер переможуть україножери?! І допоможуть їм у цьому львівські судді?

http://galinfo.com.ua/news/106751.html

ВИПИСКА ІЗ ПРОТОКОЛУ ЗБОРІВ

Галицького Братства кол. вояків 1-ої УД УНА „Галичина", Львівської станиці від 30 березня 2012 р.

Ми, члени зборів, заслухавши інформацію про судові засідання під головуванням судді Сподарик Н. І. та за участю суддів Кравчука В. М. і Крутько О. В., які 20 лютого 2012 р. винесли рішення про демонтаж меморіяльної таблиці Дмитру Палієві, встановленої 15 травня 2011 р. на будинку на вулиці Винниченка 8, були до глибини душі обурені цим ганебним рішенням суду і категорично протестуємо.

Комісія Дешена, створена урядом Канади, декілька років досліджувала дії дивізії „Галичина" і не знайшла за нею ніяких злочинів. Жоден з її учасників не був визнаний винним.

Писати про якісь Луганські комсомольці немає сенсу, це лише псування паперу, якого вони не вартують.

Кого український народ вважає своїм героєм, а кого ворогом–це справа виключно українського народу, а не окремих суддів.

Судді Сподарик Н. І., Кравчук В. М., Крутько О. В. не повинні були навіть брати дану справу до розгляду. Своїм рішенням вони ганьбою покрили свої прізвища та дали оцінку своїми знаннями про історію України, а також відношення до держави України, якій вони служать.

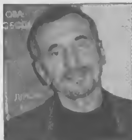
Ми, члени Братства, категорично засуджуємо рішення даних суддів і вимагаємо вищу судову інстанцію відмінити це ганебне рішення, а також притягнути до моральної відповідальності названих суддів.

Голова КУ В.Тимчій

Секретар КУ Є. Куцик

Микола РЯБЧУК

ПАРАДА ПЕРЕМОЖЦІВ

Два дні по завершенні в Києві футбольного чемпіонату Европи „Українська правда" опублікувала статтю Бориса Бахтєєва, в якій підсумки турніру однозначно кваліфікувалися як вагома пропагандистська перемога авторитарного режиму:

„Наша влада провела спецоперацію з якомога повнішого усунення Польщі з інформаційного контексту Евро-2012. На запитання „Хто провів чемпіонат?" вона підказувала й підказувала нам одну-єдину відповідь: провели його Віктор Янукович, Микола Азаров та Борис Колесников–і більше ніхто. Сьогодні вони тріюмфують, і ділити свій тріюмф ані з ким не мають наміру. Тож хай тепер та Европа не вчить нас і нашу владу, як жити, а сама в нас навчається–бо он же як ми провели футбольний чемпіонат! Біда не в тім, що влада провела цю спецоперацію. Біда в тім, що ця спец-операція вдалася".

Ще за два дні та сама газета опублікувала матеріял Мустафи Наєма, заснований на роздобутих ним таємних інструкціях, що їх Партія реґіонів розіслала своїм штабам для проведення передвиборчої аґітації. Як випливає з цих документів, кампанія реґіоналів має ґрунтуватися на трьох пропагандистських арґументах. По-перше–на так званих „соціяльних ініціятивах" президента, котрі на практиці є всього лиш набором популістських гасел та обіцянок, не підпертих жодними реальними ресурсами. По-друге–на мовній політиці, спрямованій на мобілізацію базового російськомовного та совєтофільського електорату, котрий встиг уже добряче в реґіоналах розчаруватися. І по-третє–на успішному (буцімто) проведенні фінальної частини Евро-2012 як доказові ефективности чинного уряду та його міжнародного авторитету.

Перші два арґументи заслуговують окремого обговорення, ми ж зупинимось тут лише на третьому, котрий фактично підтверджує похмурі спостережння Бориса Бахтєєва. Партія реґіонів наставляє своїх активістів якомога вихваляти керівництво країни за те, що йому вдалося (начебто) „повернути в країну практично втрачене ЕВРО-2012", „провести ЕВРО-2012 на високому організаційному рівні", „подарувати мільйонам вітчизняних та іноземних уболівальників незабутнє свято футболу". Зрештою, гасла кампанії промовляють самі за себе,–як, власне, й мова, якою вони написані: „Хаос преодолен. Стабильность достигнута!", „Евро-2012: счет в пользу Украины",

„Чемпионаты проходят–достижения остаются!"* Сьогодні ці гасла вже прикрашають сотні біл-бордів по всій Україні–з ґламурними зображеннями стадіонів, аеропортів, швидкісних поїздів та літаків. Тож час бодай із запізненням поміркувати, чому Партії реґіонів вдалося так легко привласнити собі чемпіонат як історію власного успіху і якою мірою це їй додасть популярности перед жовтневими парляментськими виборами

З одного боку, здавалося б очевидно, що, пропри певні дрібні здобутки й часткові успіхи, Евро-2012 ознаменувало для України насамперед змарновані можливості–як щодо всебічної модернізації, так і щодо утвердження позитивного візерунку. Політична нестабільність і тотальна корупція знеохотили закордонних інвесторів, унаслідок чого понад 80% коштів на організацію змагань урядові довелося викласти з державного бюджету, причому більшість замовлень, як стверджують медія, дісталася без жодних тендерів „своїм" фірмам за леґендарні сорокавідсоткові „відкати" (kickbacks). Все це в поєднанні з повідомленнями про політичні скандали, переслідування опозиції та расистські ексцеси на українських стадіонах аж ніяк не сприяло творенню позитивного образу України. Заголовки міжнародних газет, за проникливим зауваженням Янека Лясоцького та Лукаша Ясіни, „явно не заохочували до інвестицій та політичної співпраці з Україною, ані не підтверджували її европейськости".

П'ять років тому, коли приймалося рішення про проведення в Україні чемпіонату Европи, багато хто вірив, що ця подія „допоможе змінити образ України з сірої „напівросійської периферії в країну, що поділяє европейські цінності й прагне до демократії". Спільна організація фінальної частини змагань Україною й Польщею мала „символізувати спільну спадщину і співпрацю понад кордонами ЕС, світле майбутнє Европи, що невпинно розширюється". Натомість чемпіонат, на думку багатьох коментаторів, обернувся „PR-катастрофою для Януковичевого режиму", „фарсом століття", ще однією подією в „розлогій хроніці реґіоналівських провалів" (Олександер Мотиль).

Усе це начебто правда, але правдою–з іншого боку–є й те, що чемпіонат став PR-катастрофою для режиму лише почасти й лише на міжнародній арені. Натомість на домашньому полі пропаґандистські зусилля реґіоналів виявилися не зовсім марними. Відносно успішне проведення фінальної частини турніру дало їм змогу надбати на цьому трохи політичного капіталу, відсунувши в тінь незручні питання про неймовірну корупцію, про неспроможність уряду залучити інвесторів і серйозно модернізувати інфраструктуру (чотири модернізованих

* „Хаос подоланий. Стабільність досягнута!", „Евро-2012: рахунок на користь України", „Чемпіонати проходять, досягнення залишаються!"

летовища не знімають питань про все інше, зокрема про нездатність збудувати в країні бодай одну пристойну автостраду), про політичний бойкот українського керівництва европейськими лідерами і про загальний крах сподівань використати чемпіонат для поліпшення іміджу України та просування її в Европу.

Пропаґандистського успіху реґіоналам вдалося досягти почасти завдяки обширному контролеві, який вони здійснюють над українськими мас-медіями, особливо над телебаченням. (Єдиний справді незалежний, критичний щодо режиму канал TV1 утратив частоти на користь лояльніших телекомпаній одразу після Януковичевої інавгурації, а нещодавно, мірою наближення парляментських виборів, зіткнувся з іще поважнішими проблемами: 12 липня на їхній офіс наїхала податкова міліція, конфіскувала фінансові документи й ініціювала кримінальну справу проти директора Миколи Княжицького за надуманими звинуваченнями,–виразне передвиборче застереження не лише цьому каналові, а й усім іншим).

Треба однак сказати, що до пропаґандистського успіху Партії реґіонів парадоксальним приклалися й зарубіжні мас-медії, котрі часто-густо витворювали не лише анти-януковичівський, а й антиукраїнський контекст, і тим самим давали змогу режимним пропагандистам апелювати до патріотичних почуттів значної частини населення. В одному випадку йшлося про огульне звинувачення усієї країни в расизмі та ксенофобії, у другому–про так само огульні й безвідповідальні заклики бойкотувати не лише скомпрометованих українських політиків, а й чемпіонат загалом; дехто пропонував навіть перенести українську частину турніру до Польщі або Німеччини (ідея загалом нездійсненна з огляду на її запізнілість, проте достатньо образлива для українців з огляду на відсутність подібних закликів, скажімо, щодо зимової олімпіяди в Сочі, яку організовує режим іще авторитарніший та беззаконніший).

Провладні маніпулятори доволі вміло використали ці контроверсії, щоби, по-перше, відволікти увагу населення від справжніх (політичних) причин міжнародного бойкоту Віктора Януковича та його кліки і представити справу як традиційну, ледь не расистську зневагу та упередженість Заходу до „недорозвиненого" Сходу, зокрема України. А по-друге–постаралися спрямувати популярний ресентимент щодо Заходу супроти власних політичних противників, представляючи українську опозицію як опортуністів та зрадників, котрі накручують, мовляв, цілий світ проти України й тим самим жертвують національними інтересами (Евро-2012) заради партикулярних (звільнення Юлії Тимошенко).

Скандальна заява Анґелі Меркель, яка поставила Україну на одну дошку із Білоруссю (не зачіпаючи жодним чином при тому „демокра-

тичнішої" Росії), виявилася чудовим подарунком для Віктора Януковича та провладних пропаґандистів, оскільки несправедливість того порівняння була очевидною навіть для найзавзятіших опонентів режиму, а відтак наочно усім показувала подвійні стандарти Заходу і, відтак, його упередженість до України та, імпліцитно, до „безневинного" Віктора Януковича. Як пояснив непойменований німецький журналіст, цитований його українським колеґою, „це дуже легко для Меркель атакувати Україну й вимагати поваги до людських прав. На відміну від Росії, ви не маєте нафти чи газу і не є такими сильними і впливовими, як Китай. Україну не тільки зручно критикувати, а й корисно–для підняття власного рейтинґу"

Навіть якщо всі ці заяви західних політиків та публікації західних медій не зміцнили істотно позицій Віктора Януковича, вони, безумовно, ослабили позиції його прозахідних опонентів в очах значної частини населення. А тому, певно, слід прислухатися до тверезіших голосів і не бавитися в „бойкоти", а „вживати реальну силу, щоб ударити офіційний Київ там, де йому справді болить".

Віктор Янукович, пише у „Kyiv Post" Майкл Вілард, не належить до тих, хто втрачає сон тільки тому, що його країна втрачає репутацію в очах Заходу. Бойкоти для нього–це все одно що шмагання галушкою замість батога. Може, й не зовсім приємно, але аж ніяк не боляче. „Заяви на кшталт тих, що їх роблять Анґеля Меркель чи Гілларі Клінтон, суто політичні,–стверджує інший автор в „Open Democracy".– Вони так і лишатимуться словами, поки не будуть підперті силою, тиском, розірваними контактами, ізоляцією, візовими відмовами та заморожуванням банківських рахунків... Український президент не розуміє натяків. Мова дипломатії абсолютно чужа йому". „Евросоюз має більше засобів, ніж йому видається, і бойкот–не єдина зброя,–пише у „Financial Times" Ендрю Вілсон.–Заборона на в'їзд посадовцям, причетним до ув'язнення Тимошенко, може приборкати не одного українського клептократа".

Мине, вочевидь, іще чимало часу, поки цитовані думки експертів витворять певну критичну масу, здатну вплинути на політику західних урядів щодо дедалі зухвалішого й беззаконнішого режиму в Києві. Ймовірна фальсифікація парляментських виборів у жовтні скоріш за все каталізує цей процес, підштовхуючи Евросоюз і США до рішучіших дій. А покищо Віктор Янукович із поплічниками, схоже, справді вважають себе переможцями–і над зловорожим, проте імпотентним Заходом, і над підступною, проте недолугою опозицією.

Вони навіть не розуміють, що Україна веде значно складнішу гру–за право пробитись до першого світу, замість скотитися до третього. І що рахунок у цій грі–аж ніяк не на її і, тим більше, не на їхню користь...

СПОСТЕРЕЖЕННЯ КАНАДСЬКИХ УКРАЇНЦІВ В УКРАЇНІ ПІДЧАС ЕВРО 2012

Переклад з англійської

Нижче подаю опінії та спостереження подорожуючих канадців підчас Евро 2012 в містах: Київ, Бахчисарай, Донецьк і Запоріжжя, та подорож автом до тих міст.

- Київ, чудове місто, хоч чути багато російської мови.
- Дуже захоплюючим був спів українського гимну на стадіоні (по-українськи) біля 60,000 глядачами... очевидно вони були повбирані, чи нафарбовані в блакитно-жовтих кольорах.
- Їзда автом (машиною) була цікава, бо що кілька кілометрів поліція зупиняла нас та просила провірити документи. Ми не платили хабарів, бо або міліція говорила тільки російською мовою, а ми висловлювалися англійською, або ми баламутили їх невтральними запитаннями, наприклад: „Як їхати до Донецька?", ітд.
- Бахчисарай чудове місто, в якому живуть татари, котрі є дуже прихильні українцям, не люблять росіян, також Януковича.
- Готелі на Криму відносно дешеві–$60 за ніч. Їжа добра та становить, менш-більш, половину канадських цін.
- Донецьк–чудове місто,–модерне, багато парків, зелені, крамниць з товарами для заможних людей. Люди приємні, ввічливі, хоч усі говорять по-російськи, але коли подорожні говорять українською, то вони переходить на українську–і то молоді люди.
- Ми замешкали в готелі 7 кілометрів за містом (бо в місті ціни були несамовито високі). Заїхати автом до міста та знайти постій не було проблемою, жодних неприємностей не було.
- Загальна опінія є, що Україна є державою з поліційним устроєм–надзвичайно багато „беркутівців" було біля стадіону.
- Зустріли пластового станичного в Донецьку: Він володіє українською мовою, котру сам вивчив. Це український православний священик Київського патріярхату. Тут є 33 пластуни.
- В Криму зустріли генерала Збройних Сил України. Він перфектно говорив українською мовою та оповідав, що підчас Помаранчевої революції, президент України Кучма дав наказ стріляти в демонстрантів. Цю справу передали його частині, а він заявив, що буде „з народом". Кучма відкликав наказ. Його частина була першою в Криму, котра засрисягла на вірність Україні. За це його називали „фашистом" та „бандерівцем"...
- Крім стадіонів, Україна не була підготована для туристів. Дороги були пориті й трудно було їхати автом.
- Ми з Канади замовили авто в Україні через аґенцію в Англії. Приїхавши в Україну, в поданій нам фірмі не знали про наше замовлен-

ня. Потелефонували до агенції в Англії, але там нічого не довідалися. А тут нігде не можна було винайміти автомобіля. Але коли ми сказали, скільки грошей від нас зароблять, раптом знайшлася цілком нова машина (0 кілометрів на одометрі)!

- Загальна опінія в Східній Україні є дуже неґативна до Януковича, бо народ уважає, що він не дотримує обіцянок, які зробив перед виборами.
- В Херсоні Партія реґіонів збирала підписи на підтримку російської мови–бо хотіли говорити „рідною мовою". В тім місті ніхто до нас не говорив по-українському. Як ми запиталися, чи вони хочуть позбутися кожного, який ще говорить по-українському, то вони пробували застрашити нас–допитували, звідки ми є і хто ми.
- Кошти паркування (постою) залежать від роду авта. Тому, що ми мали мале, але краще авто, то ми платили більше.

От і все...

БІШ, 29 червня 2012

ОЛІМПІЯДА XXX

Найкраща, найбільша й найуспішніша Олімпіяда закінчилася в Лондоні. Для України вона була успішна, але не найуспішніша. Бо, як голосять ЗМІ, наприклад, у такому заголовку: „На Олімпіяді нас засуджують!!!—або як обікрали Україну".

Про що йдеться? Про суддів! Спочатку заслуженої олімпійської бронзи позбавили чоловічу збірну зі спортивної гімнастики. Потім боксер Євген Хитров мав абсолютну перевагу над Антоні Огого, а судді оголосили переможцем британця. Людмила Йосипенко повинна була отримати бронзову медалю, бо німецька семиборка грубо порушила правила й була дискваліфікована. Але апеляція їй призначала медалю і апеляція на апеляцію України була безрезультатною.

Це не все. Російським спортсменам, родом з України, офіційно подавано їхнє місце народження—реґіон Україна (Ukraine Region). Міністерство закордонних справ України аж два рази мусило протестувати, щоб добитися „визнання Української держави". До того ведучий „Першого національного" Дмитро Волков, коментуючи Олімпіяду, назвав українську діялектом слов'янської мови.

Все таки українські олімпійці здобули 6 золотих, 5 срібних і 9 бронзових медалів та зайняли (в неофіційному численні) 14 місце на 213 держав, що брали участь.

Тим часом вдома прем'єр-міністер України потішив обіцянкою підвищити нагороди за олімпійські медалі від теперішніх 100 тисяч долярів до рівня „наших сусідів". Сусіди в нього такі: Російський уряд пропонує своїм медалістам 125 тисяч, білоруський–150, киргизький–200, казахський–250. Для порівняння: США обіцяють своїм чемпіонам по 25 тисяч, Канада по 20, Німеччина–по 18.

ОГЛЯД ДІЯЛЬНОСТИ МІНОБОРОНИ

Подано за інформаціями з Інернету

З приходом до Влади президента Віктора Януковича, з 2010 року до 9 лютого 2012-го міністерство очолював Михайло Єжель, який вважався цивільним міністром, але мав досвід служби у ВМС України.

З 9 лютого 2012 року міністром оборони став Дмитро Саламатін, який мав стосунок до армії лише під час проходження строкової служби. Уродженець Казахстану, Дмитро Саламатін працював на шахтах Караганди, потім працював у Москві і лише 1999 року перебрався до України й став громадянином України у 2005 році. До призначення на посаду міністром, Саламатін обіймав посаду генерального директора державного концерну „Укроборонпром".

Нагадаємо, на думку експертів, постать новопризначеного міністра оборони України Дмитра Саламатіна повністю влаштовує Росію, яка прагне встановити повний контроль над сферою безпеки України.

Господарська діяльність

Міністер пропонує додати військовим частинам аж 78 нових видів господарської діяльности. Серед них ви знайдете дуже екзотичні.

Вірте–не вірте, але міністер пропонує війську зайнятися розведенням великої рогатої худоби, буйволів та домашньої птиці! Це окрім випасання свиней, овець і кіз, вирощування ягід, горіхів та „інших фруктів".

Аґрарна політика в армії майбутнього, відповідно до плянів Саламатіна, на першому місці. Окрім скотарства, військові частини вирощуватимуть зернові й технічні культури, займатимуться декоративним садівництвом. Але це ще не все. На армійські частини покладається продаж зерна, переробленого тютюну й комбікормів, оптова торгівля живими тваринами. Не наважився Дмитро Альбертович на продаж шкур, виключивши цю позицію з переліку господарської діяльности військових частин. А ось роздрібну торгівлю алкогольними напоями, продуктами харчування та ресторанний бізнес залишили.

Зазначимо: міністер зробив примітку до документа про те, що військові частини, котрі займаються оптовою та роздрібною торгівлею, можуть продавати лише продукцію, яку самі виробляють

З огляду на спрямованість реформаторських потуг Міноборони, назріла потреба запровадити в армії новий перелік військово-облікових спеціяльностей. Наприклад, на збиранні ягід і горіхів спеціялізуватиметься солдат-білка, готуватиме горіхи до продажу–солдат-лускунчик тощо. Складнощі виникнуть із назвою спеціяльности, яким запропоновано виробляти мітли, дверні петлі та металеві ковадла. Пофан-

тазуйте, може, вам вдасться?

Очевидно, буйволи й поросята теж знайдуть достойне місце в Програмі реформування та розвитку армії. Використовували ж колись у військах бойових дельфінів для знищення підводних цілей. Цілком імовірно, що й домашні паці не тільки залишатимуться улюбленими національними ласощами, а й в армії Саламатіна набудуть статусу бойових свиней, котрі підриватимуть танки та бронетранспортери ймовірного противника.

А як назвати тих, кому на службі доведеться видобувати декоративний камінь, щебінь та каолінову глину? Зрозуміла назва–раби! Не солдати, не воїни–точно!

Саламатін настільки захопився щодо переліку видів господарської діяльности військових частин, включив навіть ремонт і технічне обслуговування космічних літальних апаратів. Чи не про Майбах–дорогий німецький автомобіль–київського мера переживає міністер оборони, адже це, напевно, найвідоміший космічний апарат в Україні?!

Насправді не смішно, радше–сумно...

Говоримо „Міноборони"–маємо на увазі „Укроборонпром"

Державний концерн „Укроборонпром"–створений 29 грудня 2010 для підвищення ефективности державних підприємств, які розробляють, виготовляють, реалізують, ремонтують, модернізують і утилізують озброєння, військову і спеціяльну техніку та боєприпасів, і беруть участь у військово-технічному співробітництві з іноземними державами.

До складу концерну включені сім державних підприємств.

Не полишаючи спроб контролювати свій колишній „Укроборонпром", Саламатін поступово перетворює Міноборони на ресурсний придаток цього підприємства.

У контрактних справав міністер уже привласнив собі повноваження уряду з розпорядження військовим майном. Хоч це протизаконно.

І взагалі, заведено нову схему закупівлі Міністерством оборони в українського підприємства спецвиробів через посередницькі послуги любимого дітища Дмитра Альбертовича? Безпосередньо закуповувати–ні? А яку суму комісійних отримав посередник?

Засукані реформи

На проведених у травні парляментських слуханнях „Про стан та перспективи розвитку Воєнної організації і сектору безпеки України" позаплановий виступ Саламатіна запам'ятався артистичним засукуванням міністром рукавів піджака для демонстрації невтомної роботи над реформами.

Вже очевидно, що військові не скоро дочекаються підвищення грошового утримання, як і обіцяних міністром квартир. І зовсім не тому, що для цього немає коштів. Ресурси є, в самих Збройних силах.

Надлишкового майна та земель–на мільярди!

Але Саламатін і його команда, справді засукавши рукави, це майно роздають направо й наліво, причому без будь-яких компенсацій.

Приклад? Будь ласка: 30 гектарів дорогої землі в селі Гореничі Києво-Святошинського району, які з легкої руки міністра „поплинли" у бік Київської обласної державної адміністрації. Без жодної компенсації армії. При вартости землі тут у середньому 5000 дол. за сотку в бюджет Міноборони могло надійти до 120 млн гривень, за які, згідно з урядовими нормами, можна було купити (побудувати) від 300 до 500 квартир для військових Київської области, залежно від району.

10 травня 2012 на засіданні уряду було прийнято внесене „з голосу" розпорядження Кабміну „Про розміщення Вищого спеціялізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ", яким передбачалося передати суду будівлі №57, 58 і 59 військового містечка №217, розташованого у столиці на вулиці Дегтярівській, 28а. При цьому, як зазначалося в проєкті розпорядження, передача відбувається на пропозицію Міноборони та суду.

Нагадаємо, у житловій черзі в області–9675 офіцерів. Але знаєте, я не дуже здивуюся, коли на тих 30 га незабаром виросте котеджне містечко для працівників Генпрокуратури...

А за базари відповіси!

З урахуванням викладених реформаторських новацій, чи не час Кабмінові приймати рішення про створення спеціялізованих військових ринків та базарів?

Може, перетворити Міноборони на державне підприємство і влити його до складу „Укроборонпрому"? Ліквідувати всі штаби з їхніми вузлами зв'язку та інфраструктурою, а у звільнених приміщеннях влаштувати місця для надання послуг із „забезпечення фізичного комфорту", оскільки саме такий вид господарської діяльности Дмитро Альбертович запропонував здійснювати силами військових частин у згаданому вище переліку?!

За часів Саламатіна „Укроборонпром" заплатив $1 млн белізькій* офшорці за консультації при продажу зброї до різних країн.

Однак експерт Центру Разумкова Олексій Мельник сумнівається, що може бути „така талановита фірма, яка б консультувала щодо продажу зброї у різні країни". Зазвичай, за його словами, такі фірми спеціялізуються на одній країні.

„Primavera financial" ж консультувала і щодо продажу зброї у Польщу і Малайзію.

* Беліз, донедавна Британський Гондурас–є однією з офшорних країн, якою успішно користуються українські фірми, що хочуть приховати прибутки.

РОСІЯ ПРОПОНУЄ УКРАЇНІ СТВОРИТИ СПІЛЬНИЙ ПРОСТІР БЕЗПЕКИ

„Росія виступає за створення спільного простору безпеки з Україною. Для цього в нас є хороший потенціял як у військовій, так і у військово-технічній сфері",–сказав міністер оборони РФ Анатолій Сердюков журналістам за підсумками переговорів з міністром оборони України Дмитром Саламатіним, що відбулися в березні 2012 року у Москві.

Він також повідомив, що інформував міністра оборони України про російську позицію стосовно появи в Европі компонентів американської системи ПРО.

„Ми маємо намір і далі працювати з усіма партнерами, роз'яснювати нашу позицію. Плянуємо залучати незалежних експертів",–додав Сердюков.

„До числа інших пріоритетних напрямів співпраці належить навчання українських військовослужбовців у вишах Міноборони Росії. При цьому ми готові здійснювати їх підготовку, зокрема, на безоплатній основі", – сказав він.

За словами Сердюкова, під час переговорів з Саламатіним особлива увага приділялася проведенню спільних заходів з оперативної і бойової підготовки.

Сердюков нагадав, що в Чорному морі у травні пройдуть навчання „Фарватер миру-2012" (Крим, Севастополь), в якому будуть задіяні підрозділи ЧФ РФ і ВМС України; у вересні російська мотострілецька сотня візьме участь у практичному заході „Слов'янська співдружність-2012" на території України; а також російська сторона запросила українських спостерігачів на навчання військ Південної військової округи.

„Я запропонував Саламатіну, щоб українські військовослужбовці взяли участь у бриґадних і батальйонних тактичних навчаннях",–сказав Сердюков.

„У ході зустрічі ми розглянули можливість навчання російських льотчиків на злітно-посадочній системі НИТКА (наземний тренувальний комплекс, що імітує палубу авіяносця і призначений для відпрацювання техніки зльоту і посадки літака на авіяносець.–*Ред.*). Нами розроблено проєкт угоди щодо передачі полігону в аренду Росії. Найближчим часом він буде направлений українській стороні",–сказав Сердюков.

Дмитро Саламатін теж заявив, що Україна буде й надалі дотримуватися позаблькового статусу.

ВІДПРАВА МИРОТВОРЦІВ З БРОДІВ ДО ЛІБЕРІЇ

17 липня 2012 року, у Бродах, де дислокується 3-й окремий полк армійської авіяції 8-го армійського корпусу Сухопутних військ, відбулись урочисті проводи більше ста українських миротворців. Вони замінять у далекій західно-африканській країні вояків попередньої ротації, котрі повернуться на Батьківщину.

В урочистостях взяли участь представники командування полку, органів місцевої влади, ветерани Збройних Сил, представники громадськости, рідні і близькі миротворців. Благословив їх на шляхетну справу забезпечення миру духовний наставник вертолітників настоятель церкви „Святої Теклі" у Бродах отець Богдан Вихор. „Нехай вашою обороною та захистом стане Господь",–завершив свою проповідь та окропив кожного із миротворців освяченою водою.

Полковник Євген Коваленко очолюватиме групу під час перельоту до ліберійського міжнародного аеропорту „Робертсфілд". За його словами, кожен із миротворців 17-ї ротації пройшов прискіпливий відбір і своїм вмінням та сумлінністю виборов право представляти нашу державу на африканському континенті. Усім, які проходитимуть службу у непростих кліматичних та санітарно-епідеміологічних умовах, зроблені необхідні щеплення. Кожен пройшов військово-лікарську комісію, а весь льотний склад– лікарсько-льотну комісію.

Немаловажним є те, що майже 90 відсотків складу 56-го окремого вертолітного загону мають досвід участі у миротворчих операціях.

ВИПРОБУВАНО ПІДВОДНИЙ ЧОВЕН

СЕВАСТОПОЛЬ. – Перше випробувальне занурення відремонтованого українського підводного човна „Запоріжжя" пройшло успішно. Після завершення серії ходових випробувань у морі єдиний у Військово-Морських Силах України (ВМС) дизель-електричний підводний човен введуть до бойового складу українського війська. Зараз підводний човен повертається до причалу 13-го судноремонтного заводу Чорноморської фльоти Росії, де провів два з 12 останніх років поетапного ремонтування. „Запоріжжю"–40 років.

Човен призначено Україні після розподілу 1997 року Чорноморської фльоти колишнього СРСР. У командуванні ВМС кажуть, що підводний човен-ветеран буде здатний виконувати завдання у морі ще протягом 8-10 років.

(Бі-Бі-Сі)

Світлана ДОРОШ
BBC Україна

НОВА ВІЙСЬКОВА ДОКТРИНА УКРАЇНИ

Замість 200 тисяч–100 тисяч, такі перспективи української армії.

З остаточним ухваленням військової доктрини та стратегії національної безпеки президент зволікав понад рік після того, як проект документу підготував Кабінет Міністрів. Як вважали експерти, через те, що не було політичного консенсусу стосовно стратегії національної безпеки навіть у самій правлячій коаліції. На адресу влади лунали заклики обрати, з ким вона, оскільки самостійно Україна свою безпеку не захистить.

Проте несподіванок не сталося, українська влада підтвердила позаблоковий статус країни.

Одночасно, цей документ став і непрямою відповіддю на ініціятиви Росії, яка послідовно запрошувала Україну до Організації договору про колективну безпеку (ОДКБ), підписаному між кількома колишніми радянськими республіками. Підтверджуючи позаблоковість, Київ, принаймні на найближчу перспективу, поставив крапку в темі приєднання до цієї реґіональної організації, лідером в якій є Росія.

Водночас, зазначають експерти, доктрина передбачає, що Україна у разі аґресії проти неї розраховуватиме на підтримку усіх міжнародних організацій та країн, що є гарантами її безпеки відповідно до домовленостей про відмову від ядерної зброї у 1994 році. Оглядачі вважають, що таким чином Україна матиме контакти і співпрацюватиме із усіма блоками і організаціями, серед яких і НАТО, й ОДКБ.

Щодо Росії, то експерти бачать у військовій доктрині положення, що можуть зачіпати інтереси Москви.

„У доктрині перераховується низка пунктів про те, що вважається загрозою національній безпеці і військовою аґресією. З-поміж іншого називається загрозою використання військового угруповання, розміщеного на території України, проти третьої держави. В українських реаліях це натяк Росії, яка використовувала Чорноморську фльоту проти Грузії"–сказав один із керівників Центру досліджень армії та роззброєння Сергій Згурець.

Газета „Комментарии" назвала це положення, а також іще одне, про обов'язкове надання дозволу Україною на перемішення військових та техніки її територією, „новим подразником" в українсько-російських відносинах.

„Тобто, виходить, що відповідно до ухваленої доктрини вихід у море без дозволу української сторони або ж застосування кораблів чи літаків Чорноморської фльоти Росії проти третьої країни розцінюватиметься

як акт підготовки до війни проти України",–пишуть експерти.

Експерти кажуть, що найпринциповішими у військовій доктрині є статті, які стосуються реформування української армії.

Секретар Ради національної безпеки і оборони Андрій Клюєв заявив, що у найближчі роки Україна змодернізує свої Збройні Сили. Ця заява ґрунтується на статті доктрини про те, що Україні не загрожують локальні і реґіональні війни.

„Головний аспект, що закладений у військову доктрину, полягає у тому, що у найближчі 5-7 років збройна аґресія проти України у формі локальної чи реґіональної війни є малоймовірною",–вважає Андрій Клюєв.

„Як мені здається, чи не найважливішим у доктрині є положення про те, що у середньостроковій перспективі локальні і реґіональні війни Україні не загрожують. За цією фразою стоїть дуже багато. Фактично, влада України вперше дає можливість військовикам розпочати перегляд кількісного і якісного складу армії. Бо якщо би Україна визнала, що такі війни потенційно можливі, то впродовж 5-7 років держава мала б збільшувати чисельність, зокрема, прикордонних військ",–каже Сергій Згурець.

„Натомість, ухвалена доктрина дозволяє втілювати реформу Збройних Сил, ключова складова якої–суттєве скорочення української армії. Саме наявність цього пункту у доктрині передбачає подальше ухвалення нових документів, законів, які це передбачатимуть. Це логічно, бо Україна фінансово не може утримувати таку чисельну армію",–вважає військовий аналітик.

За прогнозами, українська армія буде скорочена за цей період із 200 до 100 тисяч осіб.

ЗАЯВА

XXI Всеукраїнських Зборів Народного Руху України

У червні цього року Рада національної безпеки і оборони України схвалила, а т. з. президент України ввів у дію нові редакції Стратегії національної безпеки України та Воєнної доктрини України, закріпивши у цих документах утворені нинішньою владою загрозливі для нашої держави зміни у безпековому середовищі.

Рух стверджує, що ці документи не вказують на дійсні причини загроз національній безпеці та не визначають реалістичні шляхи їх відвернення. А в той же час, волюнтаристські дії нинішньої владної кліки нищать Українську націю і державу.

Стимульована ними небачена корупція, розкрадання країни, самоуправство й беззаконня перешкоджають розв'язанню нагальних проблем суспільного розвитку, а сприяють тому, який окупаційним режи-

мом у цих документах цинічно іменується „екстремістськими настроями і рухами".

Оприлюднені документи демонструють явну невідповідність між заявленими пріоритетами та реальними діями антиукраїнської влади, що сама є найбільшою загрозою нашій державності. Так, у стратегічних документах декларується „забезпечення пріоритетності всебічного розвитку й підтримки української культури та української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території України". Насправді ними нагло проштовхнутий через Верховну Раду законопроєкт, що робить іншу мову фактично першою державною, розколює націю і створює передумови для розпаду держави.

Чи не свідчить, як мінімум, про шизофренію влади те, що вона, вважаючи небезпекою для України та однією з причин можливого воєнного конфлікту такі фактори, як: „наявність неврегульованих проблем питань, пов'язаних із тимчасовим перебуванням Чорноморської фльоти РФ на території України, недосконалість договірно-правової бази у цій сфері" чи „залишення без погодження з Україною пунктів дислокації підрозділами збройних сил іншої держави, які ...перебувають на території України, а також дії щодо застосування таких підрозділів проти третьої держави" або „модернізацію наявних військових баз та об'єктів" сама ж, знехтувавши Конституцією, продовжила базування цього джерела нестабільности до 2042 року.

Ще одним прикладом цинізму влади є наведене у документах твердження про „погіршення стану ЗСУ і оборонної промисловости при тому, що саме ця влада не спромоглася забезпечити їх фінансування навіть у визначених законами обсягах, а при затвердженні цьогорічного держбюджету між першим і другим читаннями ще й урізала видатки Міноборони більш ніж на мільярд, не забувши про себе рідну.

Народний Рух переконаний, що введені в дію Стратегія національної безпеки України та Воєнна доктрини України ґрунтуються на помилковому аналізі політичної і воєнної обстановки, непрофесійному прогнозуванні їх розвитку. Подальше нищення української нації і державности, безвольне слідування у кільватері безпекової політики сусідньої держави апріорі не забезпечать захисту державного суверенітету України, її територіяльної цілісности, недоторканости державного кордону.

Але хай знають окупанти: Український народ не дасть їм знищити нашу державність. Режиму доведеться відповісти переди ним за всі вчинені злочини.

* * *

Якщо ми хочемо, щоб нас шанували інші, ми повинні навчитися поважати самі себе.

Павло Загребельний, письменник

Михайло САМУСЬ
Центр досліджень армії, конверсії та роззброєння, Прага

НАТО БЕЗ УКРАЇНИ. АЛЕ З ЯНУКОВИЧЕМ

Скорочено

На тлі демаршів та бойкотів з боку Евроэоюзу та европейських лідерів, скандалів довкола Евро-2012, постійні контакти натівських чиновників з українською владою виглядають навіть дещо екстраваґантно. Особливо цікаво було спостерігати, як европейські лідери намагалися уникнути зустрічі з Віктором Януковичем у кулуарах саміту НАТО в Чикаґо. Хтось каже, що Анґелі Меркель вдалося пройти повз Януковича і навіть не привітатися з ним. Хтось стверджує, що Меркель все ж привіталася з українським президентом. Але факт залишається фактом–Янукович взяв участь у саміті НАТО.

Відсутність Путіна на саміті дозволила безболісно повозити Росію носом по всіх неприємних питаннях. Особливо в заключній декларації саміту. Зокрема, Росії було вказано на її місце в сфері ПРО–винятково на рівні співпраці незалежних систем, а не „спільної секторальної ПРО", як того хотіла Росія. І хоча в декларації є слова, що система ПРО НАТО не підірве стратегічну стабільність і не буде спрямована проти Росії, тон послання говорить про те, що НАТО в будь-якому випадку продовжить реалізацію своїх плянів, незважаючи на істерики Москви.

Як і передбачалося, особливі знаки уваги на саміті були надані Грузії. Експерти перед Чикаґо гадали, як все ж Обама вийде із ситуації, щоб, з одного боку, не образити грузинських друзів, які дуже хочуть у НАТО, а з іншого–не вийти за рамки рішень Бухарестського саміту. Нагадаю, що з легкої руки Анґелі Меркель на саміті Альянсу НАТО в 2008 р. в Бухаресті була народжена, як кажуть европейські експерти, „дивна тварина". Тоді, через слабість німецької керівниці до природного магнетизму Путіна, був порушений головний принцип прийняття нових членів до Альянсу. До останнього часу всім, хто бажав вступити до НАТО, надавався так званий "Member Action Plan", який призначався для підготовки країни до вступу і адаптації до стандартів Альянсу. Цей плян міг реалізовуватися як завгодно довго, а НАТО отримувала цілий набір інструментів для впливу на країну, яка бажає долучитися до евроатлянтичних цінностей. І лише потім, коли країна досягне потрібних умов, Альянс міг приймати рішення про членство в НАТО.

У Бухаресті все зробили навпаки. Україні та Грузії не дали MAP, але відразу пообіцяли членство. Задовольнивши Путіна, Анґеля Меркель підклала велику свиню Альянсу. Як кажуть, добре, що українці самі відмовилися від намірів приєднатися до НАТО. А от грузини, навпаки, под-

воїли свій натиск. Проблема полягає в тому, що НАТО зараз точно не прагне взяти до свого складу країну, частину території якої окупувала Росія. Адже потрібно буде приводити в дію Статтю 5 Вашингтонського договору про спільну оборону і відновлювати територіяльну цілісність Грузії. Навряд чи Альянс зважиться на таке в найближчій перспективі. Але ж Грузії три роки тому пообіцяли членство в Альянсі! Знайти вихід з цієї ситуації–завдання не з простих для натівських дипломатів.

У Чикаґо Грузію не образили, хоча й не порадували. У заключній декларації саміту Грузія не називається ні „аспірантом", ні „кандидатом". Там говориться багато хороших слів про грузинські намагання щодо членства в Альянсі і підтверджуються всі рішення, прийняті в Бухаресті. Проте для країн, які вже начебто стоять на порозі НАТО, американці організували окрему зустріч. Щоб виділити їх із загальної маси. Заступник генсекретаря НАТО Александер Вершбой та держсекретар США Гілларі Клінтон зібрали міністрів закордонних справ Боснії і Герцеговини, Чорногорії, Македонії та Грузії, щоб сказати їм, що їхні бажання відомі і НАТО готове піти їм назустріч уже на наступному саміті Альянсу через два роки. Природно, якщо вони вирішать всі проблеми, які заважають вступити в НАТО. Чи зможе Грузія вирішити питання своєї територіяльної цілісности до 2014 року? Навряд чи.

Але в результаті, Грузія, фактично, у геополітичному сенсі, перемістилась з пострадянського простору (де завжди асоціювалась з Україною) на Західні Балкани. Як не парадоксально це звучить, але для України це метаморфоза може бути позитивною. Невідомо, як буде змінюватися українська зовнішньополітична парадигма в найближчі роки, наприклад, після президентських виборів 2015 року. І якщо Україна повернеться до розмови про членство в НАТО, вести переговори з Брюсселем можна буде вже без урахування проблем Тбілісі з Південною Осетією і Абхазією.

Саміт в Чикаґо для України не мав особливого значення. Адже українська держава відмовилася від плянів приєднатися до Альянсу і оголосила позаблоковість. Чого не можна сказати про українського президента. Явний політичний бойкот в Европі, який хвилями перекочувався всіма напрямками зовнішньої політики і особливо боляче зачепив проєкт Евро-2012, погрожував винести Віктора Януковича за дужки міжнародних процесів. Тому участь українських вояків у всіх бойових операціях НАТО і, особливо, в Афганістані, надала Януковичу універсальний шанс відновити свою зовнішньополітичну вагу.

Варто нагадати, що український президент потрапляє в незручне становище на саміті НАТО не вперше. У 2002 році організатори саміту в Празі влаштували шараду з використанням французького алфавіту для розміщення президентів під час засідання, щоб посадити окремо Леоніда Кучму, Джорджа Буша і Тоні Блера. Бо якщо розсаджува-

ти цих джельтменів за англійською абеткою, вони б сиділи поруч. Тоді з Кучмою теж ніхто не зустрічався, не подавав руки і не посміхався. Ходили чутки, що Кучма продав суперефективні радіолокаційні станції „Кольчуга" Гусейну. З тих пір багато що змінилось. Гусейна повісили, „Кольчуг" в Іраку не знайшли, а українські вояки кров'ю змивали з владного мундира „кольчужівський"скандал в Іраку під американськими прапорами. До речі, я не чув, щоб хто-небудь коли-небудь публічно приніс вибачення Україні за „кольчужні" обвинувачення.

Можливо тому в Чикаґо до Януковича не поставилися як до Кучми в Празі? А раптом і в ситуації довкола Тимошенко чутки про „Кольчуги" будуть перебільшені? Цього разу Янукович сидів за столом поряд з Бараком Обамою і Девідом Камероном. І, здається, не відчував жодного дискомфорту. Та й заключна декларація саміту була навіть занадто позитивна щодо України. Чого тільки варта фраза: „Незалежна, суверенна і стабільна Україна, твердо прихильна до демократії та верховенства права є ключем до Евроатлянтичної безпеки". Також НАТО підтвердила щодо України рішення Бухареста та політику „Відкритих дверей"–тобто знову пообіцяла прийняти Україну до Альянсу, як тільки та захоче. Похвалили українську сторону і за знищення запасів високозбагаченого урану. За моєї пам'яти це, напевно, була найпозитивніша оцінка України в документах НАТО за всю історію.

Щоправда, загальне враження зіпсувала фраза про те, що глави держав НАТО стурбовані вибірковим правосуддям та політично вмотивованим переслідуванням опозиції. НАТО закликала українське керівництво вдосконалити судову систему і провести вільні парляментські вибори. Ну, і крім того, з президентом України майже ніхто не захотів зустрічатися віч-на-віч. Тільки польський, румунський та афганський лідери переговорили з Віктором Федоровичем. Чесно кажучи, не густо, як на зібрання 60 лідерів держав.

Однак, якщо намагатися бути об'єктивним, то саміт в Чикаґо пройшов для президента України досить вдало. Леоніду Кучмі свого часу доводилося терпіти і не таке. А тут всього лише якісь натяки, недоговорені слова, недобрі погляди. Як пише американська і европейська преса, українська влада повинна сама розшифрувати ці сиґнали і зрозуміти, наскільки серйозно світ засуджує ситуацію з Тимошенко.

Хотілося б висловити сумнів щодо успішности такої тактики Заходу. Чи не занадто тонко грають західні дипломати? Чи не простіше було прямо висловити свої претенсії в обличчя Януковичу? Адже ці завуальовані сиґнали можна витлумачити і по-іншому. Наприклад, як відсутність консолідованої позиції Заходу. Або як відсутність впевнености західних політиків в абсолютній невинуватости Тимошенко. Навіть те, що Анґеля Меркель сиділа в Чикаґо за одним столом з Януковичем, є парадоксом. Буквально кілька днів до того вона гово-

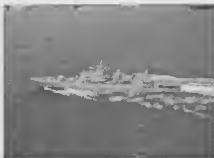
рила про те, що в Україні диктатура. А в Чикаґо вона не виказала жодних емоцій, що той самий „диктатор" сів біля американського президента. Звичайно, політика–справа тонка. Але заграватися в тонкощі не варто. Інакше все це може виглядати як лицедійство.

(„Український журнал")

Сергій ГОРИЦВІТ

„СІ БРИЗ-2012"

В Одесі 21 липня завершилися українсько-американські навчання „Сі Бриз-2012", у яких брали участь військовики 15 країн світу. „Їхнім головним результатом стало якісне та безпечне проведення багатонаціональними силами всього комплексу запланованих заходів, висока злагодженість і взаємна сумісність штабів і тактичних груп",–сказав під час церемонії закриття віце-адмірал Юрій Ільїн, тимчасовий виконувач обов'язків командувача Військово-морських сил (ВМС) України.

„Гетьман Сагайдачний"

Навчання стали головним міжнародним заходом із підготовки ВМС України 2012 р., коли наша держава активно реалізує курс на европейську інтеґрацію. На думку віце-адмірала, у перспективі українці можуть використовувати підготовлені під час навчань підрозділи в багатонаціональних операціях. А ще він повідомив, що водолази ВМС України та США за допомогою рятувального судна ВМС США „Грапс" у Практичній гавані Одеси підняли два причали порту, що раніше затонули під час шторму, тож тепер вона стала безпечнішою для судноплавства.

Високу оцінку навчанням дав і їхній співдиректор, капітан першої ранґи Джеймс Айкен (США), заявивши, що багатонаціональними силами виконано спільну роботу, яка в майбутньому буде сприяти проведенню миротворчих і гуманітарних операцій. Американський офіцер повідомив, що до українсько-американських навчань у межах програми НАТО „Партнерство заради миру" цього разу приєдналося 15 країн й усі учасники отримали добрий результат. Під час навчань 15 кораблів і суден п'ять днів провели у відкритому морі, а шість літаків здійснили 30 польотів.

Як зазначають спостерігачі та військові експерти, цьогорічний „Сі Бриз" був особливим, він відрізнявся від попередніх не тільки своєю масштабністю. Екіпажі кораблів провели тренування зі зв'язку й боротьби за живучість, тренування сил берегових підрозділів за миротворчою тематикою, стрибки з парашутом із ґвинтокрилів і літаків, підводні спуски водолазів, польоти авіяції. Головним етапом стала правдоподібна імітація миротворчої операції багатонаціонального контингенту, що складався з представників фльотів 13 країн. Під час неї відбулися тактичні навчання з виконанням бойових стрільб, висадкою морського десанту, затримання суден-порушників і визволення заручників.

Україну представляв десантний корабель „Костянтин Ольшанський", а також тральщик „Генічеськ", рятувальний буксир „Кременець" і фрегат „Гетьман Сагайдачний". На суші атаки „піратів" відбивали морські піхотинці. Від Збройних сил України до навчання було залучено командування та штаб, шість кораблів і катерів, бойову тактичну групу морської піхоти (300 осіб), 36 одиниць автобронетанкової техніки, літак, два гелікоптери, рятувальну парашутно-десантну групу й технічний склад. Від ВМС США–командування та штаб, два кораблі, один літак, гелікоптер. Від ВМС Туреччини–три одиниці катерів і суден. Від ВМС Грузії–один корабель.

Інші країни були представлені спостерігачами. Загалом у цьогорічних навчаннях було задіяно 1,3 тис. осіб. Російські вояки до них не приєдналися, бо східний сусід України розглядає „Сі Бриз" як певний виклик домінуванню РФ у регіоні. Обійшлося цього разу й без гострих політичних протистоянь. Минулися часи, коли „реґіонали" влаштовували акції проти цих навчань. Після приходу до влади Віктора Януковича „Сі Бризу" не скасували, а протести вщухли. На думку Олександра Кузьмука. колишнього міністра оборони України й народного депутата від Партії реґіонів, зараз пересічні українці вже усвідомили корисність „Сі Бризу". Проти проведення навчання виступало з плякатами лише кілька представників Проґресивної соціялістичної партії України, але на них ніхто не звертав уваги.

Одеса приймала учасників „Сі Бризу" тепло й гостинно. Відпочивальники на узбережжі мали змогу спостерігати за маневрами, навіть поспілкуватися з морськими десантниками. Одесити охоче відвідували іноземні й українські військові судна. Американці ж зустрічали гостей музикою свого джазового колективу, а потім духова оркестра Европейського підрозділу Військово-морських сил США з великим успіхом дала концерт у Міському саду на Дерибасівській. А ще зарубіжні військові моряки на чолі з Джеймсом Екеном відвідали з гостинцями вихованців Одеського дитячого будинку „Перлинка". Малеча радо вітала гостей піснями й подарувала їм свої малюнки. *„Міст"*

НАТО ГОТОВА до СПІВПРАЦІ з УКРАЇНОЮ

„Наші глави держав та урядів заявили на Чиказькому саміті, що НАТО далі готова взаємодіяти з третіми країнами на індивідуальній основі заради збільшення прозорости довіри, а також для посилення ефективности оборони від балістичних ракет",–повідомив помічник генсека НАТО Дірк Бренґельманн.

„В альянсі визнають, що Україна належить до числа країн, що мають цілком зрозумілу зацікавленість в майбутньому розвитку протиракетної оборони НАТО. Думаю, ваша країна зараз виробляє свою політику з цього питання",–зазначив він. „Ми обговорювали цю тему з Україною в ході робочих консультацій в березні 2011 року, де обмінялися поглядами щодо можливого співробітництва. Це було відзначено на засіданні міністрів закордонних справ КУН (комісії Україна-НАТО) в кінці 2011 року. Ми ще не проводили офіційних консультацій, вони повинні узгоджуватися з усіма членами альянсу. Поки що рано думати, як може Україна співпрацювати з НАТО у сфері оборони проти балістичних ракет",–заявив він. Раніше Бренгельманн зявляв, що Україна є ключовим партнером НАТО, але можливості розкритися партнерству в повній мірі заважають проблеми з демократією та верховенством права.

Василь ШПАРИК

БІЛЯ ДЖЕРЕЛ УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

Чому саме на Волині, а не, скажімо, в Галичині зродилась УПА?

Причиною цьому була політична ситуація у Галичині й на Волині, яка в загальному характеризується такими факторами.

Фактор перший–включення Галичини до польського Генерал Губернаторства розцінювалося Польським еміґраційним урядом у Лондоні як де-факто визнання Галичини складовою частиною післявоєнної Польської держави. Виходячи з цього, цей уряд не робив у Галичині особливих акцій по утвердженню „польськости".

Інша ситуація була на Волині, оскільки німці включили Волинь до Райхскомісаріяту „Україна". Виходячи з цього, на Волині активно діяли „пляцувки" Армії Крайової (АК), щоб таким чином закріпити на цих теренах „польськість". Це призвело до суттєвого протистояння української і польської громад Волині.

Фактор другий–особливість Волині і Полісся полягала ще й в тому, що ці терени у минулому довший час знаходилися під владою Російської імперії, а тому тут радянські партизани почувалися „комфортніше", ніж на це могли розраховувати у Галичині. Добре розуміли, що серед галичан не знайшли б прихильників, отже, й політичної та матеріяльної підтримки, що в умовах партизанської боротьби надзвичайно важливо. Крім того, ліси і болота Волині й Полісся сприяли діяльності радянських партизанських загонів.

Фактор третій–різною дещо була і поведінка німецької адміністрації. Наявність радянських партизанів та й польської АК змушувала селян давати їм харчі, а це виводило німців на репресивні дії.

Таким чином, саме на Волині і Поліссі визріла ситуація багатовекторного протиборства. Українському населенню треба було захищатися від насильства, наруги і пограбувань зі сторони радянських партизанів, АК і німецької окупаційної адміністрації. Отже, розпочалася збройна боротьба, яку взяла на себе Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери.

Нагадаємо, що підчас Другого Великого Збору ОУН у Кракові в квітні 1941 року провідником ОУН було проголошено Степана Бандеру, а Андрія Мельника виключено з ОУН. Фактично виникло дві організації ОУН: ОУН(Б), яка вважала своїм провідником Степана Бандеру і в якій домінувала молодь, та ОУН(М), яка надалі вважала своїм провідником Андрія Мельника.

Як відомо, Акт відновлення Української державности, проголоше-

ний у Львові 30 червня 1941 року, вважався відправною точкою подальшої розбудови Української державности, але ОУН(М) продовжувала визнавати державну концепцію, пов'язану з Українською Народною Республікою, яка мала державні структури в екзилі. У конкретному випадку ми бачимо ці розбіжності з обміну документами між Тарасом Боровцем і Проводом ОУН(Б).

За архівними даними у квітні 1943 року Микола Лебідь („Максим Рубан"), який у відсутність Степана Бандери очолював Провід ОУН(Б), висунув Боровцеві такі вимоги:

1. Не визнавати політичної підлеглости урядові Української Народної Республіки в екзилі, а підпорядкувати всю воєнну діяльність УПА політичній лінії Проводу ОУН(Б);

2. Визнати Акт відновлення незалежности від 30 червня 1941 р. як єдину державну концепцію України й під її прапором проводити подальшу боротьбу;

3. Не організовувати ніякої політичної ради при армії, а вважати єдиним Провід ОУН(Б), беззастережно виконувати всі його накази й директиви;

4. Дотеперішні партійні боївки, що мають офіційну назву „військові відділи ОУН(Б)", включити до лав УПА, створити спільний штаб і надалі діяти під назвою УПА;

5. Командувач УПА Тарас Бульба-Боровець залишається на своєму посту як фаховий партизанський командир;

6. Запровадити в УПА інституцію партійних комісарів і службу безпеки;

7. Оголосити загальний революційний повстанський зрив цілої України.

На ці вимоги ОУН(Б) Тарас Боровець, підтриманий ОУН(М), у квітні 1943 року дав таку відповідь:

1. УПА не може бути військом однієї політичної партії, а мусить стати всенародною збройною силою під політичним проводом законного Уряду Української Народної Республіки, де на демократичних засадах мають право бути репрезентовані всі партії;

2. УПА визнає тільки ту державність, що її проголосила суверенна Україна 1918 року;

3. Політична рада при армії необхідна як організація міжпартійної консолідації і допоміжний чинник головної команди в політичних питаннях;

6. У лавах УПА не сміє бути комісарів жодної партії. Службу безпеки в армії проводить жандармерія УПА;

7. Політично не доцільно оголошувати революційний зрив усієї України, бо завтра Україна буде окупована совєтською владою.

Як бачимо. УПА народжувалася в умовах політичного суперництва двох гілок ОУН. Тарас Боровець мав у цьому протистоянні перевагу в тому, що першим націоналістичним збройним формуванням, як стверджують історики, була тритисячна „Поліська Січ", організована Бульбою-Боровцем у серпні 1941 року.

Тільки у жовтні 1942 р. було створене військове формування ОУН(Б), яке очолив референт Крайового Проводу ОУН на північно-західних землях Сергій Качинський („Остап").

Доказом того, що „Поліська Січ" була попередницею УПА випливає й з деяких інших фактів. Наприклад, історик УПА Петро Мірчук зазначає: „...лише літом 1943 р. починає переорганізовуватись у повстанську армію Українська Народна Самооборона в Галичині, а також–що осінню 1943 р. постали перші повстанські відділи на Буковині під назвою Буковинська Українська Самооборонна Армія (БУСА), яка в травні 1944 року прийняла загальну назву УПА і стала складовою частиною УПА-Захід".

А ще–в ухвалах Третьої конференції ОУН(Б), яка відбулася 17-21 лютого 1943 р., новосформовані загони було запропоновано назвати „Українська Визвольна Армія" (УВА).

„Але навіть з прийняттям нового імені,–вказує професор МакМастерського університету в Канаді Петро Потічний,–ОУН(Б) запізнилася. Ім'я „УПА", яке увійшло в обіг завдяки деяким загонам Бульби-Боровця, стало настільки популярним, що його вже нелегко було змінити. Щоб уникнути суцільного хаосу, ОУН(Б) прийняла ім'я „УПА" і почала накладати свої організаційні структури на ситуацію, що розвинулася величезною мірою спонтанно..."

Важливе значення для розбудови УПА мав Третій Надзвичайний Великий Збір ОУН(Б), який відбувся 1943 року. Він підтвердив головну мету ОУН–створення Самостійної Соборної Української Держави. Тоді ж, була сформована остаточна структура УПА. Вона поділялася на три групи за територіяльною ознакою:

УПА-Північ (Полісся. Волинська і Житомирська області). Командувач–Дмитро Клячківський (Клим Савур);

УПА-Захід (Холмщина, Галичина, Буковина, Карпати). Командувач–Василь Сидор (Шелест-Вишитий);

УПА-Південь (Вінницька і Кам'янець-Подільська області та Південь України). Командувач–Омелян Грабець (Батько).

У листопаді 1943 р. головний провід ОУН і Верховне командування УПА очолив Роман Шухевич (Тарас Чупринка).

Будучи фактично в стадії організаційного оформлення, УПА по аналогії з Українським козацтвом прийняла своєю покровителькою Покров Пресвятої Богородиці, тому день 14 жовтня символічно вва-

жається днем народження УПА.

ДОВІДКА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

„Базою нових збройних формувань стали повстанські загони, утворені в лісових районах Волині і Полісся діячем визвольного руху Т. Боровцем (Тарасом Бульбою) і названі ним „Поліська Січ".

Дальшу розбудову цих збройних формувань у вигляді Української повстанської армії перебрав на себе бандерівський провід ОУН".

А далі: Вважається, що у жовтні 1942 року формування повстанської армії під егідою ОУН(Б) було завершено. Першим її командувачем став Клячківський (Клим Савур)".

Героїчна боротьба

Історики Національної академії наук України у довідці „Проблеми ОУН-УПА", наданій Верховний Раді України в листопаді 1996 року, зокрема, зазначають (ст. 12): *„Зі вступом Червоної армії у західноукраїнський терен у національному русі політичне становище дедалі загострюється. Хоча на своїх прапорах радянські війська несли гасла свободи, соціялізму, інтернаціоналізму, проте в уяві широких верств населення західноукраїнського реґіону виникали при наближенні „совітів" набагато реалістичніші картини недавнього минулого: примусова колективізація, утиски щодо місцевої інтеліґенції, депортації численних „небажаних", розпалювання „класової боротьби".*

Ось що насправді було причиною безкомпромісної боротьби, в горнилі якої з обох боків гинули кращі сини і дочки українського народу. Зокрема, історики НАНУ зазначають (довідка НАНУ ст. 12-17): *„За даними знайденої нещодавно в архівних фондах довідки НКВС УРСР, підписаної Т. А. Строкачем, заступником наркома, який курирував західні області, за 21 місяць, починаючи з лютого 1944 до жовтня 1945 р. було проведено Червоною армією та військами НКВС 26685 бойових операцій проти ОУН-УПА. У свою чергу, повстанці здійснили 6128 операцій. За цей час вбито 98846 повстанців та підпільників, захоплено 104990, з'явилося з повиною 48680 чол. У ході бойових операцій з радянського боку загинуло 9621 чол., поранено 1343 і пропало безвісти 2456."*

А далі: *„Ці цифри красномовно свідчать про великі масштаби бойових дій у реґіоні. Водночас вони показують нерівне співвідношення сил противоборствуючих сторін на користь Червоної армії, ...оскільки до т. зв. чекістсько-військових операцій широко залучалися не тільки загальновійськові, а й мотомеханізовані та військово-повітряні підрозділи Львівського військового округу. Численні недавно відкриті для дослідників документальні джерела дозволяють уявити, бодай у загальних рисах, картину того, що відбувалося у західному реґіоні України після приходу туди радянських військ. Загони УПА тою чи іншою мірою контролювали територію при-*

наймні 10 областей з площею 150 тис. кв. км, на якій проживало 15 мільйонів населення. У тилу Червоної армії, на щойно визволеній від фашистів українській землі, розгорнулася справжня партизанська війна, ...було фактично двовладдя (підпілля і ради)... Документи зберігають численні відомості про „бандпрояви" оунівського підпілля, що наважилося протиставити себе Червоній армії, органам НКВС та держбезпеки, радянській владі в цілому... Одна за одною провадилися чекістсько-військові операції, широкомасштабні „прочісування" кадрового складу підприємств, установ (виявлено при цьому 14581 „підозрілий і ворожий елемент"), депортації сімей „бандпосібників" до Сибіру (за офіційними даними–понад 200 тис.) ...Траплялося, що „бандитськими" оголошувалися цілі села, фальсифікувалися карні справи, практикувалися прилюдні демонстрації вбитих повстанців, спалення та вирубування лісових масивів і т. ін. Отже, у хід було пущено весь багатющий арсенал „таємної війни" органів держбезпеки." ...Документи тих часів дають підстави говорити про вияв граничної жорстокости, навіть садизму, мародерства, моральних знущань над населенням."

Як зазначають історики НАНУ, радянські органи „чинили суд і розправу", по суті, на власний розсуд, перетворивши західноукраїнський реґіон на „зону відчуження"–свого роду „Вандею". Міста і села краю було накрито густою аґентурно-інформаційною мережею держбезпеки. Нині відомо, що у західних областях в 1944-1945 рр. діяло 359 резидентів, 1473 аґенти 13085 таємних інформаторів. До того ж у органах держбезпеки і внутрішніх справ семи західних областей налічувалося 22 тисячі штатних працівників. Ними „розроблялося" 379 формувань УПА, проводилися великомасштабні „прочісування" кадрового складу підприємств, установ (виявлено при цьому 14581 „підозрілий і ворожий елемент"), депортації сімей „банд посібників" до Сибіру (за офіційними даними понад 200 тис.).

Свій особливий вклад у визначення тактики боротьби проти ОУН-УПА вніс і Микита Хрущов. У своїх виступах він давав різного роду „рекомендації", запропонував свій „метод" компрометації „класово-ворожих елементів", схожий на провокацію. Чи не його це „рекомендації" і „метод" таємної війни використовувати енкаведистські загони під виглядом УПА! Як відомо з реального життя, саме ці загони, що не відрізнялися від боївок УПА, під збройним прикриттям органів держбезпеки нишпорили по селах і містечках, чинили вбивства, грабунки, насилля над мирним населенням–і все це під виглядом і на рахунок справжніх повстанців з УПА.

***Василь ШПАРИК*,**
ветеран війни-фронтовик

Кость Гіммельрайх („Шелест", „Кий")

ЗУСТРІЧ З ГЕНЕРАЛОМ Т. ЧУПРИНКОЮ

В цьому спогаді згадано про плянування дій УПА, беручи до уваги майбутні ситуації. (Ред.)

Ген. Тарас Чупринка

На початку січня 1945 року І. Чубчик, я й „Гайовий" (Ростик) виїхали на розшуки ГВШ. Ніч за ніччю, здебільшого саньми, ми мандрували від села до села не менш як тиждень. Зв'язки й підпільна розвідка діяли прекрасно. а тому жодних перешкод не було. Пригадати тепер мені той шлях неможливо. Усі зв'язки були в руках І. Чубчика. Я й „Гайовий" були немов би пасажири. Але в основному ми кружляли навколо Бережан.

Однієї ночі ми заїхали на якийсь хутір, засипаний снігом, де мали зустріч з „Кригою". Думаю, що це був хтось із політичного керівництва ГВШ. Після зустрічі з „Кригою", ми ще деякий час продовжували свої мандри по зв'язках. Нарешті в селі Тростянець, залишивши мене й „Гайового" під опікою місцевої боївки, І. Чубчик поїхав на зустріч з ген. Т. Чупринкою. Він повернувся з тієї зустрічі з новиною, що вже має призначення до мобілізаційного відділу ГВШ. Моя зустріч з головним командиром УПА, ген. Т. Чупринкою, була також устійнена і мала відбутись наступної ночі десь поблизу Тростянця. По нас мав з'явитись зв'язківець штабу.

–Для тебе є дві пропозиції Головного Командира–залишитись при штабі на ще неустійненій функції. або перебрати команду над відділом особливого призначення.

–Я як з „Гайовим"?–запитав я.

–Думаю, що якщо ти перебереш команду відділом, то він може лишитися з тобою.

–Ну, то я переберу відділ. Та що це за „особливе призначення"?

–Докладно не знаю. Це не есбівська робота. Це суто військове призначення, про яке тебе поінформує Головний Командир при вашій зустрічі. От, якби ти залишився при штабі, то ми були б разом.

–Ні, Іване. Шкода розлучатись. Але якби й „Гайовий" був з нами, то все одно я волію перебрати окремо діючий відділ, ніж бути при штабі. Поперше, я не штабовик. А подруге, люблю сам думати, а не просто виконувати накази.

–Дивна логіка. А хіба, будучи командиром окремо діючого відділу, ти не муситимеш виконувати накази?

–Звичайно, мушу. Але шляхи виконання наказів залежатимуть від моїх особистих здібностей та обставин. За командира окремого відділу ні один штаб рішень не зробить. Також жодному штабові не потрібен командир, що лише сліпо здатний виконувати накази. Ініціятива у війні, а тим паче партизанській–це конечна передумова успіху.

–Твоя справа. Подумай добре, поки ще є час.

Наступного вечора з'явився зв'язківець з двома резервовими кіньми. Спочатку на Тростянець ми їхали по протоптаній саньми дорозі. По якійсь годині швидкої їзди нас зупинила застава. Зв'язкового змінено й далі ми вже їхали полями навпростець. Ще одна застава у якійсь балці, і знову зміна зв'язкового. Нарешті ми зупинилися коло окремої хати.

Кімната, в яку мене й „Чубчика" впровадив стійковий, була ледве освітлена двома лямпадками, що блимали під образами над головою ген. Т. Чупринки. На наш привіт ген. Т. Чупринка відповів коротким „Слава" і запросив сісти. У дружній розмові, на короткі запити про мій військовий вишкіл та обов'язки, які я виконував під час фронтової війни з німцями, я відповідав коротко. Закінчивши опит декількома запитами про мої родинні обставини, ген. Т. Чупринка зажадав відповіді на ті дві можливості, що мені їх переказав „Чубчик". Почувши про моє рішення перебрати відділ особливого призначення, він посміхнувся й завважив:

–З того, що я знаю про вас від інших, я й не сподівався іншої відповіді. Отож призначаю вас командиром відділу особливого призначення.

Загальну ситуацію й мої завдання він визначив приблизно так. Фронтові операції ведуться тепер на підступах до кордонів гітлерівської Німеччини. Війна може закінчитися скоро, але може ще потривати довго, бо ж треба сподіватися, що німці будуть боронити завзято свою землю. Якщо війна затягнеться, нам треба брати до уваги можливість революції в СРСР. Також нам треба вичисляти можливість конфлікту між СРСР і альянтами, бо ж СРСР, не зважаючи на міжнародні зобов'язання, розгромлює політичне життя окупованих ним країн Середньої Европи й багнетами заводить у них комуністичну тиранію. Тому ми повинні бути готові на ці можливості. Передусім в околиці Києва ми повинні мати сильний повстанський загін, силою бодай полку, який мав би вплив на настрої столиці, а в сприятливій ситуації зайняв столицю Київ. Це буде ваше головне завдання.

Тоді ген. Т. Чупринка запитав мене, що я думаю про цей відділ і чи маю якісь вимоги.

Я відповів, що відділ для боротьби за Київ повинен складатися передусім з наддніпрянців. Вони найкраще розуміють місцеві умови й

місцеве населення. Так само населення буде з більшим довір'ям ставитися до „своїх". Це теж виб'є арґументи більшовицькій пропаґанді, що мовляв „галицькі буржуазні націоналісти" роблять тут заколоти.

Ґен. Т. Чупринка відповів приблизно так:

–Власне ми брали це все до уваги. Основою вашого відділу буде колишній наддніпрянський загін, тобто полк, під командою „Бистрого", що втратив свого командира. Щоправда, цей загін мав великі втрати й тепер, мабуть, не начислює й куреня. В цьому загоні є найбільше воїнів з Кам'янець-Подільської та Вінницької областей, але є також з інших областей України. На злуку з цим загоном уже відійшла наддніпрянська сотня, шо діяла під командою „Байди" в Дрогобицькій області. До вас спрямовуємо також охочих наддніпрянців з інших відділів УПА. Вони найкраще підходять до визначеного вам завдання. Можете поповнити свій відділ теж місцевими вояками. Якщо буде доцільним, можете побільшити відділ до загону, тобто полку. Але пам'ятайте,–що більший відділ, то тяжче його прохарчувати й маневрувати між ворожими силами. Ви будете підпорядковані безпосередньо ГВШ УПА. До весни тереном ваших дій буде третя тернопільська воєнна округа УПА „Лисоня". Покищо основним вашим завданням буде реорганізувати й перевишколити цей відділ. На весну ж, як усе буде в порядку, готуйтесь у рейд. Це й буде ваш відділ особливого призначення та його завдання.

З'ясувавши ці завдання, генерал запитав:–Чи ви вірите в революцію в СРСР, або конфлікт СРСР з альянтами?–Проте побачивши, що я завагався, як маю відповісти, він відповів сам:

–Мабуть ні. Бо якби вірили, то мабуть не висилали б родини на захід. Я також не вірю. Проте у війні трапляється не тільки ймовірне, але також неймовірне. Наприклад, революція в Росії і Австро-Угорщині. Тому ми повинні мати пляни на всі можливості й заздалегідь організувати засоби для їх реалізації.

На моє запитання про долю відділу, якщо не буде радянсько-американського конфлікту чи перспектив на революцію, генерал відповів, що про це будемо думати пізніше.

На цьому наша розмова закінчилась і ми підійшли до дверей. Тиснучи мою руку на прощання, головнокомандувач додав:

–Щасти Боже, друже командире, зустрітися в Києві!

Відчувши неофіційну нотку в його голосі, я не міг утриматися, щоб не відповісти жартом:

–Якшо візьмемо Київ, то хтось з нас буде маршалом!

На це ми всі троє розсміялися, ще раз потиснули один одному руки й розійшлися.

ДОВІДКА („Літопис УПА", том XV)

Кость Гіммельрайх

Кость Гіммельрайх народився 22 грудня 1912 р. в родині ветеринарного й медичного лікарів в Івангороді на Чернігівщині. 1923 року переїхав до Києва, де вчився в Першій Шевченківській гімназії. 1928-1930 рр. вчився у хемічному технікумі, в 1931-1935 рр. у Зоотехнічному інституті. Працював науковим ляборантом в Інституті гідробіології при Академії наук УРСР.

Був покликаний на рік до війська, до військової школи на Далекому Сході (Хабаровськ), яку закінчив старшим лейтенантом артилерії. Поступив в аспірантуру, яку закінчив у 1941 р. Коли вибухнула війна, був покликаний до армії на фронт до військ, які боронили Київ, у яких виконував обов'язки заступника командира полку. Під час відступу попав у німецький полон. Під німецькою окупацією вступив до ОУНм і брав участь у підпільній боротьбі.

В серпні 1944 року перебрав команду над відділом УПА, що комплектувався поблизу села Волосате на Турчанщині. Цей відділ був підпорядкований військовому референтові ПУН (ОУНм), ген. Миколі Капустянському. Коли на Турчанщину прибув загін УПА пор. Василя Мізерного („Рена") і поставив вимогу підпорядкуватися, а „мельниківці" відмовилися, то зрікся командування відділом, бо вважав вимогу „Рена" цілком логічною.

За дозволом ген. М. Капустянського й маючи супровідного листа від М. Лебедя, Гіммельрайх, капітан „Гайовий", поручник Іван Кедюлич („Чубчик") та чотар з дивізії „Галичина" „Лис" вибули в розпорядження командира старшинської школи УПА пор. Федора Польового („Поля") в район с. Рожанки.

В січні 1945 р. перебрав команду від начальника мобілізаційного відділу Третьої військової округи „Гордієнка" в районі Великих та Малих Чорноківців Чортківського району. Згодом одержав наказ відтягти відділ у Бережанщину, де передав його шефові штабу Третьої військової округи Володимирові Якубовському й приєднався до групи пор. Івана Кедюлича („Чубчика") для вимаршу на Захід, де була його родина.

1946 року добився до своєї родини в Західній Німеччині. Там увійшов у політичне українське життя. На початку 1951 р. переїхав з родиною до Австралії, де брав активну участь в українському громадському й політичному житті. Був членом управи Союзу Об'єднання Українців Австралії (СОУА) і Центрального Комітету Української Революційної Демократичної Партії (ЦК УРДП), секретарем крайового комітету УРДП в Австралії та членом інших організацій.

(Помер 6 вересня 1991 р. Ред.)

СТЕПАН БАНДЕРА та РОМАН ШУХЕВИЧ

Чому більше поціновуємо Степана Бандеру, а не Романа Шухевича? Тому, що про Бандеру чули повсякчас. Прізвище Бандери асоціювалось із словом бандит. Це було вигідно комуністичному режиму, щоб страшити всю Східну Україну–Донбас, Придніпров'я, Причорномор'я, Крим–бандерівців вважали вбивцями, бандитами. Якщо фахівців, після закінчення ВУЗу направляли у Західну Україну, то це означало–на смерть.

До нас привели вчительку на квартиру, а мама в ту ніч йшла до машини (молотили пшеницю), а Дуся тремтіла цілу ніч як осиковий листок, бо хазяйка пішла покликати бандерівців, щоб її вбили. Згодом розказала, як батьки, плачучи, відправляли її на роботу.

За Шухевича ніхто не чув до 90-х років, це було за сімома замками. можливо, і про С. Бандеру замовчували б, але потрібна була арґументація. Романа Шухевича вбили, спалили, а недогарки загорнули в палатку й кинули в річку. Дякуючи живому синові Романа, Юрію, встановили, що це рештки Шухевича.

Не можливо уявити наскільки сильно працювала комуністична пропаганда. Сама була пропаґандистом, вела політгурток в автобазі з комуністами, хоч сама безпартійна. Кожного понеділка проводила заняття, все це після роботи, безоплатно. Перед початком роботи політсемінару пропаґандистів всієї області збирали у Тернополі (на тиждень). Приїжджали лектори з Києва, Москви, Ленінграду, всі лекції були переконливо арґументовані фактами, хоч може брехливими. По сьогоднішній день пам'ятаю, що лектор твердив, нібито в СРСР озброєння оновлюється кожних три місяці, в що зараз не повірила б.

Люба ВІВЧАР

Маців Б. **Українська Дивізія „Галичина"**
Історія у світлинах від заснування у 1943 р. до звільнення з полону 1949 р. Львів, 2009. 256 сторінок
ISBN 978-966-1518-19-2 Ціна 35.00 дол.
Maciw B. **A photographic History of the Ukrainian Galicia Division** *from its Founding in 1943 to its Release from Captivity in 1949.* Lviv, 2011. 250 pgs.
ISBN 978-617-655-002-0 Ціна 50.00 дол.
Замовлення альбому:

Maciw Bohdan
43 Aldercrest, Dollard des Ormeaux,
Quebec H9A 1V1, Canada
Tel.: 514-684-8212
bmaciw@bell.net

В'ячеслав Стебницький
Аб. скр. 65, м. Львів.
79000, Україна
Тел.: 8 050 5013573
vmsteb@gmail.com

Валентин МОРОЗ

ПОДІЇ НАПЕРЕДОДНІ ТА ПІСЛЯ ВИБУХУ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ ТА РОЗКОЛ ОУН

1 вересня, після вибуху війни, Польща взялась за дуже „сердиту" антиукраїнську політику. Почались масові арешти українців–і то навіть не політично активних діячів, а просто людей виразної української орієнтації. Багато тисяч українців опинилися в Березі Картузькій і подібних „райських" місцях. Але... Було вже запізно (або, як каже відомий галицький гумор, „шлюс Параню, по коханню"..). Бо на всю антиукраїнську „сердитість" поляки мали цього разу не 17 літ, а... 17 днів! І за цих 17 днів Гітлер і Сталін „подерли Польщу, як мавпа ґазету"..

Авторові цих рядків довелося колись, у дуже молоді роки, знайти в архіві книгу польського генерала (чи полковника?), написану в 1938 році–саме перед вибухом війни. Так от: цей „польський наполеон" писав, що у майбутній війні головною силою буде... кавалерія? З отакими от „мудрими" військовими спеціялістами Польща вступила у Другу світову війну! Цікаво порівняти... Маршал Тухачевський (наймудріша голова в московській мілітарній системі–за те Сталін його й знищив як можливого конкурента) писав, що майбутня війна буде „війною моторів". А німці уже й не писали. Німеччина вже створила на той час концепцію „бліцкріґу"–тобто концепцію суперрухливої, „блискавичної" війни. Сформулював цю концепцію генерал Ґудеріян. У двох словах: німецька армія мусила блискавично проривати фронт противника і так само блискавично просуватись на сотні кілометрів уперед, використовуючи танкові маси і піхоту, посаджену на мотоцикли.

Так і було. Як у війні проти Франції, Бельгії, Голляндії, Данії в 1940 році (чи в 1939 році проти Польщі), так і у війні проти СРСР в 1941 році, німецькі танкові маси встановлювали світові рекорди швидкости, завойовуючи величезні простори буквально за кілька днів. Досить навести цифри. Почавши 22 червня 1941 року наступ практично від Варшави (там тоді був німецько-совітський кордон), німці вже через 7 днів були у Мінську, а ще через 5 днів–у Смоленську, тобто майже у Підмосков'ї. І ці величезні простори німці завоювали за 12 днів!

„Для статистики" варто згадати: у 1939 році були випадки, коли польська кавалерія атакувала німецькі танкові колони, тобто хотіла... порубати танки шаблями... Але високоякісну круппівську сталь, з якої були зроблені німецькі танки, так і не вдалось порубати польськими музейними шаблями...

(І ще один шедевр польської постичної політики з 1939 року. До речі, поляки дуже не люблять про нього згадувати... По суті, в березні

1939 року поляки були аґресорами (!) у союзі з Гітлером. Як уже згадувалося, Гітлер прикривав свої пляни „визвольними" авантюрами. Наприклад, він „визволив" Словаччину від „чеського поневолення". Але не тільки Словаччину. Є така собі Тешинська Сілезія–мініятюрний шматочок на чесько-польському кордоні. За нього чехи й поляки „дряпалися"уже в 1918-19 роках, бо кожний уважав цю територію своєю. Так от: Гітлер намовив у березні 1939 року „мудрих" поляків, щоб вони напали разом з ним на чехів і „визволили" Тешин. А поляки тішилися, що разом з Гітлером ділять світ... Що ж... Гітлер дійсно віддав полякам цей шматочок–аж на шість місяців... Але у вересні 1939 року знову забрав Тешин собі–разом з усією Польщею...)

Згідно з пактом Ріббентропа-Молотова „визволителі від хліба і масла" поділили українську територію так: на схід від „лінії Керзона" (тобто від лінії Сяну і Бугу) встановилась московська окупація; а на захід від цієї лінії–німецька (Холмщина, Підляшшя, Посяння, Лемківщина). Більш як 500 тисяч українців опинилися в німецькій зоні, у т. зв. Ґенеральній Ґубернії. Оскільки Перемишль (аж до Сяну) опинився в совітській зоні окупації, центром українського життя став Краків. Тут перебував Український Центральний Комітет на чолі з професором Кубійовичем; тут же виходила й газета „Краківські вісті". Тут були не лише українці з Ґенеральної Ґубернії–тут було також багато втікачів „з-за Сяну"–тобто з совітської зони окупації.

Польський тиск на цих територіях перестав нарешті існувати,–і це призвело до відродження українського життя в усіх сферах. На цих майже спольщених територіях з'явились нарешті українські школи, кооперативи, „Просвіти". Варто назвати один дуже показовий факт. Село Пугачів (Пухачув–у польському варіянті) є майже біля Люблінавсього 18 кілометрів від цього міста. І було воно майже сполонізоване. У 1939 році люди з цього села вперше дізналися, що вони не просто православні, і не просто „тутейші" (це автоматично означало не-поляки), а українці! Так почалося відродження цих земель, висунутих аж на західній край українського етнічного масиву.

У курортному центрі Криниці (Лемківщина) було відкрито українську семінарію, в Холмі–гімназію. Процес українізації поширився і на церковне життя. Апостольським адміністратором греко-католицької церкви стає Малиновський; це означало кінець москвофільських, „кацапствуючих" тенденцій у церкві. Теж саме відбувається і в православній церкві; тут холмським єпископом стає Огієнко. Для православних Лемківщини було призначено окремого єпископа–Паладія (обидва вони були діячами української орієнтації).

Так було „на захід від Сяну і Бугу". Але ж величезна більшість західньо-української території опинилась тоді у сталінському „раю"... Що ж діялося тут?

Перш за все–статистика. В 1939 році на цьому процесі не було ще поставлено остаточну крапку. Бо в 1940 році, користуючись ситуацією т. зв. „Віденського арбітражу" (жертвою була Румунія), Москва поставила Бухарестові ультиматум: за три дні очистити Бесарабію й Північну Буковину, населену українцями! Так у складі совітської УРСР, окрім Галичини й Волині, опинилися ще й Буковина, Хотинщина (північний окраєць Бесарабії), а також південна, придунайська Бесарабія–колишня Ізмаїльська область. Територія Української республіки значно зросла: на мапі УРСР з'явилося вісім нових областей.

В 1939 році у Львові відбулися т. зв. „Народні Збори Західньої України і Західньої Білорусії". (Уже в самій концепції тут був повний і абсолютний „цирк на дроті". При чому тут Білорусія? При чому тут Папуасія? Білоруси мали б скликати свої, окремі збори на власній території,–то ж окрема нація! Але підхід був чисто чапаєвським: „какая разница"–Білорусія чи Папуасія). Так що білорусів просто запхали у вагони (як арештантів) і привезли до Львова. Тут відбувся своєрідний „комбікорм".. Бо ж на „комбінованих антинародних зборах" вирішували „одним махом" і долю Західної України, і долю Західної Білорусії. Річ ясна, що „антинародні збори" одноголосно вирішили приєднати і Західну Україну, і Західну Білорусію (правда, забули ще про „Західну Папуасію") до СРСР, до „московського раю".. Зрештою, відносно результатів голосування ніхто не мав сумнівів, бо серед „народних депутатів" на зборах були самі лише „комуняки-драпазяки" (жодного не-комуніста на тих „зборах-мацапурах" не було).

А тепер перейдемо нарешті на серйозний, істинно-політичний тон... Якби у 1939 році на Західній Україні (жодної Білорусії чи Папуасії ми, звичайно, не торкаємося) відбулося дійсно вільне голосування, то величезна більшість населення проголосувала б, річ ясна, за відродження української державности, незалежної від Гітлера і від Сталіна. До речі: через два роки (22 червня 1941) у Львові й було проголошено українську державу–про це мова попереду.

Усе це–„кількість". А що ж відносно „якости"? Тут відповідь буде неоднозначною. Перш за все, необхідно сказати про повну і абсолютну ліквідацію всіх форм українського організованого життя, що існувало до того при всяких режимах (австрійському, польському, румунському). „Для повної ясности" досить сказати, що навіть товариство вивчення мови есперанто було закрите, а його керівник заарештований! (Не кажучи вже про закриття „Просвіт", „Маслосоюзів" чи товариства „Сільський Господар")...

Всяка приватна власність була ліквідована,–усе стало „державним" (в умовах Західної України цей дикий „експеримент" проводився уперше). І це стосувалося не лише індустрії й торгівлі. Для сільського господарства теж передбачався виключно колгоспний варіянт: ніяко-

го приватного господарювання не допускалося. (Правда, завести поширену колгоспну систему „комуняки-драпазяки" не встигли. Просто не мали для цього достанього часу.–бо вже через неповних два роки–22 червня 1941 року–мусили „драпати" на схід від німецьких танків...)

Відразу ж після „визволення" почались масові арешти. До речі, від них найменше потерпіли саме ті, на кого КҐБ найбільше „гострило зуби". Йдеться, звичайно, про оунівське підпілля. Справа в тому, що ОУН мала добре зарганізовану підпільну мережу ще в часи польської окупації; так що арешти на членів ОУН „за перших совітів" (до 1941 року) були випадковою рідкістю. Ці члени були або добре „заховані", або перейшли в Ґенеральну Ґубернію, в німецьку зону окупації. Так що від арештів найбільше потерпіли різні „маслосоюзники" та всякі інші леґалістичні структури, які вважали, що Сталін буде поводитися з ними точно так само, як Пілсудський або цісар Франц-Йосиф...

Але... Ми обіцяли вище неоднозначну відповідь. От тепер і настав час показати „іншу сторону медалі". Бо в реальному житті ніколи так не буває, щоб усе було або зовсім позитивним, або зовсім негативним. (Так буває лише в теоретичній схемі). А в реальному житті буває, як у співомовці Руданського (переповідаємо її тут прозою):

–Здоров, як живеш?

–Оженився.

–Ну, то добре.

–Добре, але не дуже...

–Чому?

–Бо моя жінка і сліпа на одне око, і крива на одну ногу...

–Ну, то погано...

–Погано, але не дуже...

–Чому?

–Бо після того я став багатий, як чорт!

–Ну, то добре!

–Добре, але не дуже...

–Чому???

–Бо те багатство уже згоріло...

–Ну, то погано...

–Погано, але не дуже...

–Чому???

–Бо й жінка там згоріла...

Так от: 17 вересня1939 року почались не лише арешти і „визволення від хліба й масла". Тоді ж почалась і... українізація!!! Так, так, українізація! Дика, сталінська–і все ж... українізація! Про це якось не звикли говорити, ані писати, але ж це–реальний факт!

Досить назвати один епізод. Автобіографічна повість українця, що повернувся до Львова з Берези Картузької десь у вересні-жовтні 1939 року. І що ж він побачив? На львівських вулицях, на львівських стінах замість польських написів з'явилися українські! Польські практично зникли! І так було в усіх сферах життя. Скажімо, польські школи залишилися–але тільки для обслуговування польських дітей. Коротше кажучи: все польське „упало на десять поверхів униз" і перетворилося на додатковий сеґмент західньо-українського життя. Осадників вивезли в Сибір; західньо-українське село звільнилося нарешті від цієї корости. У містах зріс відсоток українського населення. (Перелік фактів можна продовжити–але й так „все ясно").

Варто згадати один епізод–він уже дійсно історичний! На уже згадуваних „антинародних зборах" у Львові в 1939 році командував присланий з Москви Нікіта Хрущов (майбутній московський „цар без царя в голові"). І виявилося: він добре знав, як говорити з західніми українцями! (Взагалі він досить добре орієнтувався в українській тематиці–мабуть тому, що мав ґенетичне українство у своєму походженні). Так от... Один з „антинародних депутатів" виступив і сказав: польські осадники захопили тут, у нас, українську землю. Треба щось робити! На це „Нікіта" відповів: у нас багато землі. Ми дамо польським осадникам землю.. на Сибірі і „антинародні збори" відповіли на цю заяву Хрущова тріюмфальним ревищем! Інакше й бути не могло: поляки уже всім занадто „в'їлися в печінки"..

* * *

На 1940-й рік припадає дуже важлива подія в українській історії 20-го століття: розкол ОУН на „бандерівців" і „мельниківців". На цьому епізоді ми зупинимося і досить довго, і досить детально. І–як і в кожному дійсно історичному (не „чапаєвському") аналізі, тут будуть використані джерела й арґументи як з бандерівського, так і з мельниківського боку.

Фактично все почалося з теми Закарпаття у 1939 році. Почалося–бо просто-таки не могло не початися! Бо керівництво ОУН (яке тоді очолював Андрій Мельник після вбивства Коновальця у 1938 р.) просто виявилось нездатним „бігти за колісницею життя"–воно залишилось далеко позаду.. Мельник придумав „геніяльну" ідею: оунівське підпілля, мовляв, не повинно втручатися в хід карпато-української епопеї. Чому? Бо Гітлер уже віддав цю територію Угорщині. „Мельниківська" логіка була така: Закарпаття треба „без бою" віддати угорцям; а зате Гітлер потім дасть українцям державу в Києві й у Львові...

Ну що ж, і „дурному ясно": то була логіка з дитячого садка для недорозвинутих дітей. Бо кожний дорослий політик знає: ніколи не можна віддавати синицю в жмені за журавля в небі! Той журавель в небі може ніколи й не сісти на землю реальної політики,–а синиця в

жмені–це щось маленьке, але реальне. (Так, це споконвічний закон „з часів царя Хаммурапі": нормальний політик ніколи не віддає синицю в жмені за журавля в небі). Оця карпато-українська „синиця в жмемі" була дійсно маленька,–але то був реальний український шанс! І за нього варто було битися „до патєрі сознанія".

Постає природне питання: чому мельниківське керівництво прийшло до такої „геніяльної" ідеї? Не варто, гадаємо, придумувати тут фантастичних варіянтів про якусь „зраду" чи „запроданство". Треба просто зробити реально-ситуаційний висновок: Мельник і його оточення надто „засиділись" у Берліні... (Так, так: ця група сиділа в Берліні уже практично десять літ...) І–як неминучий наслідок–дивилась уже на ситуацію „берлінськими очима". Тобто втратила відчуття української реальности. А на реальній українській землі були „крайовики" (так тоді називали підпільників, що діяли на рідних землях). І вони бачили ситуацію зовсім інакше, порівняно з „берлінським керівництвом".

Головне, чого не зрозуміло „берлінське" керівництво–це факт, що на Західній Україні за десять літ нагромадилась страшенна енергія. Кажучи мовою відомого образу: той дух, що нагромадився в Західній Україні, уже було неможливо „тримати у фляшці".. І якраз карпато-українська ситуація 1938-39 років „випустила духа з фляшки". І саме Степан Бандера очолив тих, що були „завеликі для фляшки". От тому й відбувся „бунт Бандери" (висловлюючись мовою відомого мельниківського автора Книша),–він просто не міг не відбутися!

На жаль (але це було неминучим) німці теж усе це помітили. І то може раніше, як українці (бо мали добре розроблені структури спецслужб). Що помітили? Маємо тут на увазі й вже згадуваний вибух української енергії, і неминучий конфлікт в середовищі ОУН. Один з мельниківських авторів (Бойко) пише так:

> Дуже загадкову ролю у розколі ОУН відіграла з-за куліс зовсім чужа, не українська людина–п. Рішард Ярий. Він став по стороні нової групи Бандери проти полковника Мельника й надавав цілий тон розколові. Люди в ОУН категорично твердили, що п. Ярий був одночасно аґентом Ґестапо та НКВД. Розкол ОУН був переведений так, що в диспозиції полковника Мельника залишився верховний та середній провідний елемент організаційних кадрів, а група Бандери заволоділа цілими низовими апаратами організації. Таким чином повстало дві окремі організації. Одній відібрано руки й ноги, а другій бракувало голови".[1]

Так весною 1940 року з'явилися „мельниківці" та „бандерівці".

Варто згадати, що автор цих рядків у дуже молоді (ще до-тюрмні) роки теж „наткнувся" (у якомусь „совпедівському" виданні) на цитату якогось німецького діяча, що писав так: „Ми багато зробили, щоб

1. Бойко М. *Бібліографічний огляд збройної боротьби Волині.* Торонто, 1976. стор. 172.

поряд з Мельником поставити Бандеру". (Правда, тут необхідно зробити ремарку. „Совдепівське" видання могло й цитувати якогось німця, але могло й видумати цю цитату. Так що твердої ясности немає: це могла бути дійсно цитата з якогось німецького тексту,–але це могла бути й „творчість" автора-„кеґебешніка".)

Отже: не будемо „видумувати велосипеда" й робити „коренем світового лиха" ані Річарда Ярого, ані „річарда похмурого". Але одне є безсумнівним: німецькі спецслужби зробили все можливе, аби розколоти цей най-най-найтвердіший український горішок–ОУН–надвоє. Німці ж ясно бачили, які матимуть проблеми в майбутньому з цим супер-твердим українським горіхом у своїх плянах на сході Европи.

(Про це вже була мова, і ще буде попереду. Якби ОУН не розкололася в 1940 році й була одним монолітом, Гітлер був би змушений погодитися на створення української держави в 1941 році–так само як він погодився на державність мініятюрної Словаччини в 1939 році, або на державність не дуже то й більшої Хорватії в 1941 році).

Коли повернутися до (довгої й нудної) теми вияснення „бандерівсько-мельниківських" стосунків з неминучим питанням у фіналі: а хто ж мав рацію і хто не мав?–то, мабуть, найлогічнішим буде висновок: ніхто не мав рації. Бо Україна потребувала в 1940 році, перед гітлерівським виморшем на схід, моно-моно-монолітної, твердої, як карпатський камінь Довбуша, Організації Українських Націоналістів. Бо тільки такою монолітною мовою можна було говорити з Гітлером.

Але... Одна річ–бажання, і зовсім інша річ–реальність. А реальність була такою: в 1940 році українська еліта була ще досить молодою й недозрілою порівняно з німецькими спецслужбами, які сформувалися уже в бісмарківські часи.

* * *

А тепер (залишивши позаду „детективний сюжет", хто ж був „коренем світового лиха": Річард Ярий чи „річард похмурий"), перейдемо до конкретики: як починалася (і розвивалася) тема бандерівсько-мельниківського розколу в карпато-українських подіях 1938-39 років? Отже: була вже мова про те, що „крайовики" й слухати не хотіли „мудру" філософію „берлінського" керівництва ОУН про „невтручання" в карпато-українські події. У жовтні 1938 року до Ужгороду прибув представник ПУН (Провід Українських Націоналістів) Барановський і ще раз підтвердив розпорядження ПУНу, щоб члени ОУН покинули територію Закарпаття. [2]

На це шеф штабу Карпатської Січі (вже тоді існуючої) „Гузар"-Колодзінський відповів:

Ніякі директиви не будуть в'язати Команду Січі, яка не має до ПУН

2. Петро Мірчук. Цит. праця, стор. 550.

жодного формального відношення, а на випадок натиску й дальших спроб наступить реакція згідно з воєнними вимогами".[3]

Тобто: Колодзінський, кажучи „реальною" мовою, заявив: якщо Барановський не „щезне з очей", то його просто „вишлють до святого Петра" згідно з законами воєнного часу. Така „крута" розмова Колодзінського з Барановським не повинна нікого дивувати. Бо Барановський уже й тоді був на дуже „підозрілому" рахунку серед „крайовиків"–а в майбутньому ця опінія ще й посилилася.

Як каже відома приказка: що далі в ліс–то більше дров. Бо тема розколу швидко перейшла з концептуальних справ на чисто практичні. Йшлося про реальну, „стріляючу" зброю для Карпатської Січі. Роман Шухевич, що виїхав до Львова, зустрівся тут з представниками українських економічних установ. І виявив „повне зрозуміння й запевнення належної допомоги: економічні установи обіцяли фінансові засоби, потрібні для повного військового виряду п'ять до шість тисяч вояків".[4] Але центр акції був навіть не у Львові. До ПУНу в цей час надходила велика фінансова допомога від українських організацій Америки й Канади [5]–(ці цифри й суми далеко перевищували скромні рахунки львівських установ). Але ПУН звів нанівець будь-які спроби закупівлі зброї для Карпатської Січі.

Зрештою, був ще один „канал", яким могла „наприпливати" зброя до Карпатської Січі. Мається на увазі Румунія. Справа в тому, що тодішня Румунія просто-таки панічно боялась угорського реваншизму (як і тепер, зрештою). В умовах повної кризи версальської системи, що „показала зуби" в кінці 30-х років минулого століття, угорські претенсії на Трансильванію (і суміжні території західньої Румунії) зросли в десятки разів. (У 1938 році це ще була для Румунії просто загроза; але в 1940 році, після Віденського арбітражу, це стало катастрофічною реальністю: Румунія втратила половину своєї західньої території). Тому румуни і в 1938 році, і в 1939 роках були готові дати зброю (а мали ж її, бо були звичайною державою із звичайними збройними силами) кому завгодно, хоч і „чорту лисому"–аби він був союзником проти майбутньої угорської аґресії.

Так, це був реальний (і найближчий територіяльно, бо ж цю зброю можна було просто перенести пішки через Тису) шанс озброїти Карпатську Січ. Але ПУН, керований Мельником, з його концепцією німецького „журавля в небі", звичайно, загальмував і цей шанс.

Ґадаємо, наведених фактів досить, аби зрозуміти: розкол ОУН на бандерівців і мельниківців був у 1940 році неминучим (хоч і дуже небажаним з точки зору майбутньої української перспективи).

3. Там же, стор. 591.
4. Там же, стор. 554.
5. Там же, стор. 554-555.

Спомини

Маркіян КОГУТ

ПЕРЕХРЕСНИМИ ДОРОГАМИ ДО ВОЛІ

Під час війни я вчащав до технічної школи у Львові. В 1943 році мій старший брат зголосився до Української дивізії. Більшовики на обрію. Пішли поголоски, що нашу школу вивезуть до Німеччини. Щоб не їхати примусово, я зголосився до німецької будівельної організації „Тодт". Мене післали до Берліну, умундирували, вишколили й як перекладача післали не до Львова, як я сподівався, а до Дніпропетровська. Я наглядав над групою робітників, які звичайно вивантажували залізничні вагони. Коли вони виробили свою норму, ми сідали, курили й гуторили, чекаючи на годину йти додому. Так один раз застав нас наставник–польський фольксдойч, і накричав, що я не можу „братаися" з робітниками. Наступного дня мене покарано й я відбув три дні в тюрмі. Після виходу з тюрми я сів на поїзд і вернувся до Львова. І тут мене почало шукати ґестапо. Я втік на село до вуйка, але моїй родині наказали, щоб я зголосився, бо заарештують мого батька й матір.

Не було ради. Я зголосився і мене запроторили до концентраційного табору на вул. Янівській. Там я був два місяці, а згодом мав голоситися кожного тижня на поліцію.

Мій брат перед виїздом на фронт під Броди приїхав на відпустку й порадив мені зголоситися до Дивізії і позбутися поліційного нагляду. Так я зробив і виїхав з групою добровольців 10 червня 1944 року на полігон Нойгаммер.

В Нойгаммері ми байдикували, навіть не були обмундировані. Звідти тисячу рекрутів післали поїздом до Угорщини на вишкіл до кавалерійської дивізії військ СС, яка формувалася. Їхали ми два тижні. Були бомбардування. Була спека, але заборонено було виходити з вагонів. На одній зупинці я й ще один вояк висіли напитися води. Німецький підстаршина, стріляючи „на пострах", забив мого побратима, а мене поранив.

Про цю подію написав В. Горбатюк у *Вістях комбатанта* ч. 3. 1977: „Десятник, на ім'я Радке, поцілив прямо в голову сидячого в дверях вагону друга Когута, родом зі Львова, якого всі любили за його веселу вдачу, та за те, що він завжди пів, як справжній півень, та розвеселяв засмучених". Він думав, що мене вбив Радке.

Я дальшу дорогу провів у санітарному вагоні.

В Угорщині ми проходили вишкіл у місцевості Жамбек поза Будапештом не цілих два місяці, на мундирі ми носили дивізійного левика. Згодом нас розділили по частинах дивізії, в якій я попав до артилерії. І кинули на фронт під румунську границю в половині верес-

ня, коли Румунія скапітулювала.

Після трьох тижнів боїв ми були оточені. Наш сотник виліз на копицю сіна й наказував координати до обстрілу гармат. Тут взяли нас в полон і завезли до містечка Мезетур. Тут я подав, що походжу з Закарпаття–така прийшла мені думка, щоб не подавати, що я зі Львова (Закарпаття під час війни належало до Угорщини). Повезли нас до Румунії, м. Фокшани, а в 1945 р.–до Одеси. Тут вантажили й вивантажували ми поїзди. З Одеси повезли до Дніпропетровська. Працювали на двоповерховому мості, на горі їздили поїзди, а в долині–автомобілі.

Звідси перевезли до Маріюполя, звідки мене звільнили в червні 1947 року. Команда табору знала, що я українець, але як закарпатця мене вважали угорським громадянином.

І я поїхав до Будапешту. Побувши три дні в перехідному таборі, я рішив вертатися до Львова через Польщу. Тоді можна було кордон переїжджати без документів.

Я сів на поїзд і приїхав до Ополя, зголосився до репатріяційної комісії, щоб отримати документи. Я казав, що мене в поїзді ограбували радянські солдати й все від мене забрали. Мене післали на поліційну станицю. В Ополі на поліції мене впізнало двох людей зі Львова. Вони знали нашу родину. Один з них мене, українця, оскаржив у злочинах проти поляків. Я відповів, що я українець, польський громадянин, але жодних злочинів не поповнив, зрештою, мені було 13 років, як вибухла війна.

Я сидів у підвалі з німецьким лейтенантом. Він мені каже, що його звільнять, але українців трактують гірше, як трактували німці кацетників. –„Тобі буде баста!"–І порадив дістатися до шпиталю, а звідти якось втекти й піти на товарову залізничну станцію, яка була біля 300 метрів від шпиталю, сісти на поїзд і від'їхати якнайдальше звідси.

Я наївся сирої картоплі, закусив тютюном, який дав мені лейтенант, і дістав високу температуту. Мене взяли до шпиталю на третьому поверсі. Залишили тільки в спідній білизні. Двері були позамикані, але до туалету випускали. Я побачив з вікна біля туалету ринву. Після трьох днів гарячка проминула, вночі я пішов до туалету, взяв з собою накривало, спустився вниз, пішов на станцію, сів на перший поїзд до гальмової будки і поїхав. Коли поїзд зупинився, я побачив напис: Катовіце. Пішов до Червоного Хреста на станції. Побачивши мене, жінки почали охкати і ахкати та допитуватися: „Хлопчику, що з тобою притрапилося?!" Я дійсно виглядав на малолітнього хлопця і їм сказав, що російські солдати мене в поїзді ограбували, роздягли...

Вони мене одягнули й нагодували. Питаються, звідки я. Я відповів, що з Заольдзя і хочу дістатися додому. (Про Заольдзя я знав з 1938 року, коли Польща забрала його від Чехословаччини).

На станції всів на поїзд, що їхав на Цєшин. Це був польський Цєшин. А мені треба було дістатися до Чехословаччини й треба було перейти кордон мостом. Але як? Саме до мосту надійшла дівчина. Я заговорив до неї та попросив, щоб допомогла мені перейти міст попри вартового, бо я дуже хочу дістатися додому. а документів не маю.

Вона затрималася біля вартового й почала з ним романсувати, а я не зупинявся — йшов далі. Я опинився у м. Високі Замкі. Мене взяли на поліційну станицю, де я переспав ніч. Вранці кажу по-польськи. що я литовець, їду з Румунії додому, мене російські солдати ограбували. Вони не знали, що зі мною робити. Один каже: „Матимемо клопіт, як заарештуємо малолітнього хлопця" Я попросив, щоб дали мені посвідку. вони виписали й з нею я прибув до Будапешту.

Тут треба було зголоситися до канцелярії Комуністичної партії. Тут урядує єврей. Видно з його вигляду. Я до нього заговорив російською мовою. „Як називаєшся? — питає. „Когут.", „Чому брешеш?!" — вигукнув. „Гітлера вже нема. Не бійся. Як називаєшся?"

...З мого вигляду він взяв мене за єврея. В нашій кам'яниці у Львові жив один єврей, прізвище й ім'я якого я запам'ятав, і йому відповів:

— Берґер Ізидор.

Мене примістили в інтернаті-гуртожитку, де були хлопці й дівчата. Посилали до школи. Я пішов на шоферський курс.

Я дістав працю як шофер, два роки жилося дуже трудно в Будапешті. Тут панувала неймовірна інфляція. Наприклад, вранці товар у крамниці коштував 1 млн пеньґів, а по обіді міг коштувати вдвічі дорожче. Заробітну платню адміністрація виплачувала на початку тижня, бо за кілька днів ці гроші вже знецінювались. За тижневу платню у кращому випадку можна було придбати 1 кг солонини. Однак наприкінці тижня за цю саму суму можна було купити один трамвайний квиток. Часто робітникам давали замість грошей харчові продукти.

У 1948 році я познайомився з одним угорцем, котрий через угорсько-австрійський кордон перевозив товари й знав, де можна перейти кордон. Дякуючи його точним вказівкам, мені пощастило нелеґально потрапити до Австрії. У Відні я ходив до церкви св. Варвари, що лежала в 1-ій окрузі, в якій окупація чергувалася місячно: американська, англійська, французька й совєтська, яка часто заїжджала під церкву й арештовувала людей.

У 1949 році одна австрійська фірма шукала водія, який розмовляє російською, мадярською мовами і добре знає Будапешт. Компанія займалася нелеґальним переправленням людей із Східної, тоді вже комуністичної, Европи, далі на Захід. За таку „поїздку" платили 500 дол. На той час то була дуже добра заплата. Я хотів мого дуже доброго товариша-єврея, що допомагав мені у скруті, привезти до Відня, де на

нього вже чекала наречена. Сам він перейти кордон не відважився б...

Мене вдягли в уніформу старшого сержанта Червоної армії. Біля мене сидів капітан, який мав перевізні документи... на військову амуніцію, яку начебто ми везли до Відня. Ми приїхали до Будапешту на вул. Байза, що перетинає проспект Андраші, де стояла радянська військова комендатура, а через дорогу–посольство. Моє начальство мало з ними добрі контакти. Ми перевезли нелеґально до Австрії майже тридцятьох євреїв.

Більше на роботу я не повернувся. Винайняв разом із своїм другом окрему кімнату в місті. Він виїхав до Ізраїлю, а я подався до Штаєрмарку, до м. Лінцу наприкінці 1949 року.

У газеті *Новий шлях* були поміщувані пошуки родини. Я подав розшук на свого стрия, що жив у Канаді. Від нього дістав листа й адресу брата, котрий попав у полон в Італії, а тоді вже жив в Англії.

Я еміґрував до Канади в липні 1950 року.

Візита Маркіяна Когута до чудотворного міста Люрду в Франції, у вересні 1965 року, з групою представників туристичних бюр. М. Когут заснував перше українське туристичне бюро в Торонті, Канада. На фото: М. Когут (2-ий справа, в піджаку ветерина Дивізії „Галичина"), на прийнятті у Кардинала Joseph-Charles Lefebre.

З ЯСЕНОВИЦЬ У ШИРОКИЙ СВІТ...

Штрихи з життя Михайла Олійника

Народився 7 квітня 1922 року в с. Ясенівці Золочівського району, Львівської обл. Народну школу закінчив у рідному селі, а сьому клясу–у Золочеві.

За більшовицької влади працював на залізничній дорозі Золочів–Зборів, яку поширювали на двоторову до Тернополя.

В листопаді 1941 року німці вивезли мене до примусової праці, до копальні вугілля у Бохум, Вестфалія, звідки на весну 1944 року зголосився до Української Дивізії („Галичина"). Пройшов рекрутський вишкіл у Нойгаммері в 3-ій сотні 30-го полку.

Згодом Дивізію дислоковано у Словаччину. Тут мене перенесли до 1-ої сотні 31-го полку. На наше Різдво 1945 року ми вимаршерували з Словаччини й пішки пройшла через Австрію до Словенії. Спершу ми копали бункри, а коли пішли проти червоних партизанів у гори, мене 9 березня 1945 року поранено в руку біля рам'я.

Пробув у військовому шпиталі в Целє один місяць. Згодом перевезли мене поїздом до дивізійного шпиталю б. Марібори й через тиждень–до Кляґенфурту, а через три дні–до Інсбруку, де був пару днів, і врешті до виздоровного шпиталю у містечку Іґелет, де мене застав кінець війни.

Сам я залишив цей шпиталь і за допомогою Українського комітету влаштувався в таборі переселенчих людей в Інсбруку, а зголом у великому таборі в Ляндеку. Звідтам переїхав до табору Карльсфельд у Баварії в Німеччині. Коли його роз'язали, я опинився в таборі Фрайман. Тут я познайомився з дівчиною, яка працювала в ресторані, Марією Дибач.

У той час Бельгія почала набирати на роботу до копалень вугілля у Шварценберґ. Маючи практику такої праці в Німеччині, я зголосився. Перед від'їздом одружився й щойно після трьох місяців праці приїхала до мене моя дружина. У 1948 році народилася нам донечка Віра.

У 1951 році ми емігрували до Канади. Спонсором була родина Проциків, які мали ферму біля м. Брантфорду в Онтаріо. Після двох місяців він нам дозволив залишити ферму й, при допомозі кума Романа Огірчака, я отримав працю в залізній фабриці Canadian Bridge у Виндзорі, Онтаріо. У 1953 році народився син Юрко.

Після 19 років цю фабрику закрили й я отримав нову роботу у міській раді Віндзору–городника в парках.

У 1971 році відійшла у вічність моя дружина Марія й я досьогодні живу сам у домі, який збудував. Дочка Віра живе у Торонті, а син Юрій біля Віндзору. Маю внука Аарона й внучку Кристину.

* * *

З нагоди свого 90-ліття складаю 500 дол. на розбудову журналу „Вісті комбатанта", який цікавий та вартісний, публікує статті з історії Дивізії, про події в Україні, на військові теми й інші новини. Журнал я підтримував й далі підтримуватиму.

Михайло ОЛІЙНИК

Складаємо щирі вітання Побратимові Махайлові з нагоди 90-літнього ювілею та дуже дякуємо за підтримку нашого журналу.

Редакція і адміністрація

ОРЕСТ ІВАН КОРЧАК-ГОРОДИСЬКИЙ

Автобіографія

Народився 15 липня 1918 року в Станиславові. Батько Іван, мати Анастазія Василик. Від немовляти виховував мене дуже добрий вітчим Іван Гаврилюк з Джурина Чортківського повіту, який, як мій батько, працював залізничником.

Орест Іван Корчак-Городиський (Матуральне фото)

Закінчив народну Рідну школу ім. М. Шашкевича й українську державну гімназію в Станиславові. Записався на однорічний торговельно-адмінстративний курс у Станиславові, але не закінчив його, бо був арештований польською поліцією, разом з моїми шкільними товаришами Ярославом Сеньківським і Всеволодом Лемехою, за реферат про Ольгу Басараб, що його знайшла поліція підчас обшуку в о. Сеньківського в Коломиї. Перевезено мене до тюрми в Бережанах, де відбувся останній політичний процес польської держави вже в час війни, 17 вересня 1939 року. Оборонцями нашими були д-р Франц Коковський, д-р Володимир Бемко, мґр. Михайло Степаняк і мґр. Володимир Лоґуш–усі з Бережан. У порозумінні з усіма, д-р Франц Коковський появився на процес у тозі й виголосив оборонну промову, в якій підкреслив, що реферат про Ольгу Басараб не є антидержавним актом. Після дуже короткої наради суд-

дів проголошено вирок: Ярослав Сеньківський і Всеволод Лемеха засуджені на один рік тюрми і на основі амнестії, проголошеної на початку війни, звільнені. Мене звільнили від вини і кари.

Забрали ми свої речі й вийшли на тюремну браму. На вулицях рух, повно втікачів, навіть з Познаньщини. Того самого дня почали звільняти в'язнів й наступного дня тюрма спорожнилася.

На початку радянської влади почалася втеча за кордон на німецьку стороку. 8 листопада я довідався, що мого шкільного товариша, сина священика з с. Угорники, Тараса Ганушевського, два брати опинилися у Сяноці. Вони прислали кур'єрку з пропозицією з цілою родиною перейти на захід. І мені запропонували піти з ними. Нас було шістьох: Тарас і Василь Матіяші, отці М. Ганушевський, Камінський і Луб, ЧСВВ (парох з передмістя Майзлі) і я. Ми пішли з провідницею. Їдемо двома групами. Ночуємо в Самборі у знайомих провідниці. Вранці 10 листопада рушаємо далі, ночуємо в селі над Сяном, де є вже багато таких, як ми. Вранці доходимо до села Межибрідь, де при помочі місцевих провідників переходимо Сян о год. 2.30 по полудні. Вода нижче колін. Під вечір добилися до Богдана і Степана. Сянік переповнений втікачами. Тут була кухня під зарядом полк. Романа Сушка, де було можна дещо з'їсти.

Від 1 грудня вчителюю в с. Согорів Горішній, а згодом в с. Одрехові. Завдяки отаманові д-ві Никофору Гірнякові одержую працю секретаря української гімназії в Ярославі, де директором був проф. Євген Форостина з Стрия. Вчителював теж проф. Осип Залеський з Станиславова. У Ярославі перебував студент медицини Роман Смик.

У червні 1941 року німецький старшина запропонував, щоб з учительського збору зголосилися на перекладачів до німецької армії. Вісім професорів і я зголосилися і виїхали до Ряшева, де був штаб 17-ї армії. Так я розпочав мандрівку по Україні, яка тривала до 1 грудня 1943 року. Старші вчителі скоро позвільнялися.

Як перекладач при військовій комендантурі я пройшов, почавши від Проскурова, через Жмеренку, Вінницю, Гайсин, Ладижин, Кіровоград, Кременчук, Нові Санжари, Полтаву до Лозови; в січні 1942 року відступ до Ново-Мостиськ, Павлограду, Лозови, звідки поїхав на першу відпустку. А далі Лисичанськ, Луганськ, Таганріг, Мар'їнка в Донбасі; відступ у жовтні 1943: Херсон, Миколаїв, Юскуї над Азовським морем і до Одеси.

Зустрічався я з сот. Освальдом Бургтардом–поетом Юрієм Кленом.

Я старався українізувати адміністарацію у місцевостях, де перебував. У Луганську й Ворошиловграді перешкодив появі газети російською мовою і допоміг видавати українською. Проводив освідомну роботу серед добровольців у нашій частині. Це саме робив й у інших

частинах, куди мене запрошувано. У Мар'їнці провадив курс німецької мови для вчителів. Завдяки моїм знайомим, отримував з Ярослава й Кракова українські книжки й газети, які роздавав, головно вчителям. Посилав до музею в Празі часописи, що виходили в Україні. Вів широке листування. Знав про ситуацію в Генеральній губернії. Весь час вів щоденник.

З Одеси мою частину–22 особи–післано до Німеччини й розформовано. Я отримав звільнення у Кракові.

У 1944 році був я в охоронному курені й Волинському леґіоні, а в 1945 закінчив війну в Українській дивізії в Австрії. Попав до табору полонених у Белярії–Ріміні. В Ріміні був членом управи Студентської громади й очолив редакцію твжневика, згодом півтижневика й, вкінці, щоденника „Життя в таборі".

У вересні 1946 покидаю табір і, долаючи два кордони–італійсько-австрійський та австрійсько-німецький–приходжу до Мюнхену, де закінчив студії на філософському факультеті Українського Вільного Університету (історія і географія).

В 1948 одружуюсь з студенткою Данусею Табенцькою, в 1949 стаємо батьками сина Ореста.

У 1950 виїжджаємо до Америки, де у 1958 народжується син Андрій. Обидва сини є лікарями в США.

Протягом вісім років працював звичайним робітником, а від 1958–технічним креслярем.

В Чікаґо включився у працю у Братстві дивізійників, Пласті, кооперації, писав статті до преси, появилися 4 мої книжки: „Ген. Іван Васильович Турчин, особистий приятель през. А. Лінкольна", „Без вигадок–україніка в чужомовних книжкових виданнях", два томи моїх спогадів: „Молоді роки" та „Східний фронт 1941-1943 рр."

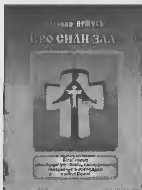
ФОНД О. ГОРОДИСЬКОГО в НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ім. ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Фонд професора О. Городиського.

Книжкова колекція пана Ореста Городиського з певною періодичністю пересилалась до нашого вузу за допомогою професора В. Т. Полєка й доцента В. Л. Комара.

Іменний фонд складається із 824 одиниць книг та часописів, які відображають широке коло зацікавлень самого дарувальника: література, мистецтво, театр, історія релігії, філятелія, нумізматика. Найбільше документів, тематика яких пов'язана з історією України, а також джерела, присвячені історії створення та роботі молодіжної виховної організації „Пласт".

„ПРО СИЛИ ЗЛА...”

Невелика книжка (84 ст.) о. Степана Ярмуся, в якій подані важливі дані про автора, його життя та його світогляд, появилася друком цього року.

Автор робить спробу відповісти на питання: хто є носіями тих сил зла, що століттями творять злочини світових масштабів, використовуючи будь-які засоби. Зосереджується на злочинах проти українського народу.

„Він не просто змальовує найтрагічніші сторінки історії України XX ст., але має важливе виховне значення. Особливо цінними є рефлексії стосовно дискусійних проблем сучасної української історіографії, зокрема історії та ролі дивізії „Галичина”. Ваш погляд є дуже важливим, оскільки Ви були безпосереднім учасником тих подій. Фотографії, що вміщені у книзі, ілюструють несамовиті звірства, які здійснювались під час пацифікації у Східній Галичині, геноциду 1932-1933 рр.. трагедії у Бабиному Яру тощо”–пише в листі до автора Алла Артамонова–директор Інституту досліджень української діяспори Національного університету „Острозька академія”.

Про мотивацію для проведення цієї розвідки о. Ярмусь пише:

Стапан Ярмусь у військовій уніформі

„Я священик Української Православної Церкви в Канаді і професор богослов'я. Я також був воїном, проте військові питання не моє поле прямого зацікавлення. Тим не менше, мені не чужі питання, які є головними в даній розвідці. Я був свідком і учасником подій, які розглядаються в цих обговореннях. Це нагальна необхідність аналізи цих подій дати справедливе і правильне пояснення. Я це частково можу зробити. У мене є доступ до певних документальних джерел, я маю певний досвід проведення досліджень і написання. Тому, я знаходжуся в стані морального обов'язку внести свій вклад до об'єктивного висвітлення справ і подій. Це мій моральний обов'язок перед братами-ветеранами Української Дивізії „Галичина”, моїм народом і тими, хто шукає правди в цих складних питаннях. Бо є так багато помилок, перекручень і зловмисної брехні про становище, долю і дії українського народу. Я повинен зробити свій внесок у викриття і виправлення деяких з

них. Я відчуваю, що я в боргу перед тими людьми, тому я пропоную свої послуги в письмовій формі цієї розвідки... (Див. „ВК" ч. 2, 2010, ст. 71; ч.1, 2012, ст. 93; ч. 2, 2012, ст. 83)

Підготував Роман КОЛІСНИК

ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГИ „ПРО СИЛИ ЗЛА..."

22 березня в стінах Волинської православної богословської академії відбулася міжнародна науково-практична конференція, присвячена 130-річчю з дня народження і 40-річчю з дня упокоєння митрополита Іларіона Огієнка.

Очолив презентацію книги кандидат богословських наук, ректор РДС (Рівенської Державної Семінарії) прот. Віталій Лотоцький. На презентації були присутні гості з Волині: кандидат богословських наук, ректор ВПБА митр. прот. Ігор Швець, історик-архівіст, дійсний член Інституту Дослідів Волині у Вінніпезі та його представник в Україні В. Є. Рожко, викладачі та студенти ВПБА.

о. д-р Степан Ярмусь

Книга С. Ярмуся містить вступну статтю під назвою „Ставити спротив силам зла..."; яку чудово написав Володимир Рожко. Епіграфом до неї він взяв слова „немає нічого захованого, що воно не відкриється, ані потаємного, що не виявиться" (МФ. 10.26).

Книга містить розділи про створення дивізії „Галичина"; причини її формування, про українців і євреїв, деякі короткі історичні роздуми, „український антисемітизм"; голокости та масові поховання в Україні, таємниці Бабиного Яру, ліквідацію української інтелігенції та ін.

Книга також містить статтю про автора, із світлинами, післямову М. С. Тимошика „Степан Ярмусь та його роль у створенні українського журналістикознавства в Канаді".

Митроп. прот. Ігор Швець відзначив, що таку ж презентацію книги було проведено в м. Луцьку. „Протопресвітер Степан Ярмусь живе і працює над книгами; він зробив багато для Церкви та українського народу. Він є носієм великих знань та духовного досвіду". Далі протоієрей Ігор Швець продовжив і сказав, що є теми, про які не всі хочуть писати, торкатись таких тем, а він не дивиться ні на що, говорить про наболілі проблеми. Пише про те, звідки приходить зло до нас у XX ст. Він аналізує причини бід українського народу, дає їм оцінку. „Де ж шукати носіїв сили зла–сили диявола?" Саме на це запитання він дає відповідь у своїй розвідці. „Найперше–у наших підступних зовнішніх і внутрішніх ворогів, які не перебираючи засобів, впродовж віків здій-

снювали злочини проти українського народу. А тим самим злочини проти людства".

Праця отця-доктора Степан Ярмуся розповідає про дивізію „Галичина", подає документальні дані щодо походження, змісту, мети і долі Української Дивізії, називає прізвища військовиків армії США, колишніх військовиків та їхні праці про дивізію „Галичина". Прот. Віталій Лотоцький наголосив на тому, що до цього часу і по цей день не вщухає ідеологічна боротьба навколо творення дивізії „Галичина", до якої добровільно зголосилися 80 тисяч. Серед них і автор праці. Вони були впевнені, що творять Українську армію і ніхто з них не мав і в думках захищати нацистську Німеччину, яка на час творення цієї військової української сили вже бачила свій ганебний шлях. Вояки дивізії „Галичина" вмирали на полі бою з московською червоною ордою під Бродами, яка сунула вдруге у Західну Україну. Кривавий терор червоних сил зла–сил московського диявола пронісся хвилями крови та сліз по Західній Україні, а до того залив ними всю Україну: Биківня, Вінниця, голодомор-геноцид, трупи десятків мільйонів українців в українському чорноземі, заметені в пісках Казахстану, снігах Сибіру.

„Завдання дивізії „Галичина" було в ім'я України та її захисту піднятися на відкриту збройну опозицію супроти найбільшого зла в людській історії і ворога України–комунізму! Це було завданням Дивізії і такою була доля її вояків–наша доля. Все це було продумано і обґрунтовано політично. Мабуть не всі розуміють цей патріотичний, хоч і трагічний момент...",–сказав протоієрей Віталій Лотоцький.

Продовжив його виступ проректор з навчально-методичної роботи РДС, протоієрей Тарас Волянюк. Він відмітив, що в книзі Ярмуся наводиться і маловідомий факт, коли українські діти-сироти, за розпорядженням начальника ЧК Ф. Дзержинського, в 1922 р. були зігнані і замкнені в баржах, доставлені на Чорне море і там потоплені. Це не просто злочин, це–страшний злочин.

Далі він розповів про голокост у Вінниці, який не був єдиним в Україні. Пізніше була Биківня, Бабин Яр тощо. Бабин Яр–одне з поховань у районі Києва. Прот. Тарас зокрема сказав: „Бабин Яр у Києві вважається місцем, де німці проводили масові страти євреїв, які були вбиті і поховані там. Там зведений вражаючий пам'ятник жертвам. Але в минулому є свідчення, що Бабин Яр є місцем поховання жертв ЧК і НКВД, в основному українців, протягом 20-30 років. Одним із заявників цього був київський журналіст Володимир Катюльницький, якого попереджували, що за розповсюдження таких думок він заплатить своїм життям. Дійсно, він був по-звірячому вбитий в ніч з 7 на 8 липня 1997 р. разом зі своєю матір'ю, якій завдано 21 удар ножем. Їх вбивці не були знайдені, їх навіть не шукали".

Отець-доктор Степан Ярмусь в книзі аналізує і масову ліквідацію

української інтеліґенції. Про цей геноцид розповів студент II курсу РДС Ю. Дещинський. Він сказав, що керівником цього терору був Лазар Каганович–самозваний холоднокровний геній зла. Як зазначив Ю. Дещинський, у 1937 р. в ознаменування 20-ої річниці більшовицької революції 1111 жертв були страчені як „вороги народу". Серед них були вчені, письменники, вчителі, представники духовенства, навіть члени комуністичної партії. Вони не пощадили навіть такого вченого, як Юрій Кондратюк, який опрацював детальну програму польоту на Місяць, яка була зреалізована у США на тридцять років пізніше.

У червні 1941 р. нарком НКВД Лаврентій Берія видав наказ стратити всіх ув'язнених в Україні. А їх було понад 200 тисяч.

У жовтні 1941 р. каральні органи біля Харкова зібрали 300 осіб української інтеліґенції у стайні і спалили їх живцем.

У вересні 1941 р. комісар Г. Жуков на оборону Москви від німців послав 179 тисяч мобілізованих вчителів, інженерів, вчених, евакуйованих з України. Їм видали одну гвинтівку на 5 осіб, що дивувало навіть німців.

Українці зазнали важких втрат під час Другої світової війни. Із 47 млн жителів України залишилось трохи більше 27 млн. Ось як вирішувалася доля українського народу.

Від 7 до 10 млн українців, включаючи дітей, загинули від штучно створеного совєтською владою Голодомору. Цьому теж присвячує свою книгу автор Степан Ярмусь. Патріярх Філарет в Національному оперному театрі ім. Тараса Шевченка з нагоди вшанування жертв Голодомору в Україні сказав, що „Голодомор пов'язаний із ліквідацією УАПЦ. Богоборчий більшовицький режим знищив до останку тільки одну автокефальну Церкву, бо вона була українською. Храми зруйнували, священиків розстріляли, або відправили на заслання. Так більшовицький режим нищив не тільки українську націю, а й українську душу."

У виступі В. Рожка прозвучали слова вдячности Степану Ярмусю за його книгу-розвідку, вагомий дарунок рідному народові України. „Це–талановита, мудра людина. Ми низько схиляємо голову перед жертвами українського голодомору-геноциду, вчиненого червоним дияволом, єврейського голокосту, породженого коричневим дияволом, і разом подякуємо Богові, що все те–в минулому. А нова праця нашого відомого в науковому світі України і Заходу земляка дає нам відповіді на чисельні запитання, породжені болями і втратами, вчить нас як необхідно ставити спротив сучасним силам зла."

Цим самим отець-доктор Степан Ярмусь виконує свій земний шлях як мудрий, культурний і релігійний діяч, публіцист, редактор і видавець, життєлюб, вірний син Матері-України.

Віра КУНДЮК, *бібліотекар РДС*

І СТО ТОМІВ НЕ ДОСИТЬ ПРО УПА...

Президія та члени Видавничого комітету Літопису УПА.
1-й ряд: проф. Петро Й. Потічний, Параня Грицай, Микола Кулик.
2-й ряд: Роман Кулик, Наталія Солтис, Богдан Ковалик, Степан Шпак, Іван Росіл, Олесь Дольницький, Андрій Потічний, Микола Кошик.
Не присутні на фото члени Президії: голова Мирон Лущак та касирка Міля Зінько-Нагірна.

Із початком 2012 року в-во „Літопис УПА" стало 100-томним книжковим виданням. Майже 40 років над цим працювали вояки УПА, які опинившись на еміґрації мріяли розповісти про свої та інших переживання й правдивий хід подій Визвольної Боротьби України в минулому столітті. А коли започатковували цю справу, навіть і не мріяли святкувати цей ювілей. Загалом, на сьогодні появилося 50 томів в Основній серії, 19 томів в Новій (київській) серії НАНУ, 11 томів в серії „Бібліо-тека" та 19 в серії „Події і Люди", том „Повстанські Могили" та книга „Листівки УПА". І на цьому працю не завершено, адже згідно прийнятого на Пленумі рішення, у плянах–понад десять нових томів.

26 травня 2012 року в приміщенні УНО (145 Еванс Аве. в Торонто) відбулося чергове XXXVI засідання „Літопису УПА". Серед присутніх 11 членів Видавничого Комітету. Засідання відкрив предсідник проф. Петро Й. Потічний, який попросив хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять померлих членів Видавничого Комітету та вояків УПА: Степана Рогатинського-„Пасічняка", Тараса Бурого-„Буркуна", Михайла Кулика-„Лиса" та фундаторку 47 т. ОС св. п. д-р Марію Фішер-Слиж.

Відповідальний редактор проф. Потічний у свому річному звіті подав стан видавничих справ та вніс ряд пропозицій про підготовку подальших понад десять томів, зокрема про організаційну дисципліну ОУН і УПА, керівництво ОУН і УПА на Закерзонні, музику в УПА, Золочівську та Станиславську округи ОУН та ряд інших.

Головний адміністратор звітував про свою ділянку, зокрема збір коштів, рекляму та поширення видань Літопису. Він наголосив на тому, що критичною є справа з публікацією вже підготованих книг, адже на них ще немає фундаторів.

Окремо на Пленумі представлено роботу бюра Літопису у Львові, яке очолює д-р Ігор Гомзяк. Дуже важливим питанням Пленуму було дарове розповсюдження понад 100 тис. книг Літопису в Україні, що є дуже коштовним з огляду на поштові і транспортні видатки, але так потрібним. Важливим залишається поширення електронних версій книг Літопису.

Отже, роботи у видавництва ще дуже багато. Це не тільки публікації книг, але і поширення видань по всіх областях України. Питання залишається за фінансовою частиною, яка складається виключно із фундацій та добровільних пожертв української громади у діяспорі.

Звертаємося до української громади фінансово допомогти в реалізації цього проєкту. Для подальшої фінансової підтримки чи набуття видань просимо писати на адресу: LITOPYS UPA, P.O. Box 97, Stn. "C", Toronto, ON, M6J 3M7 Canada, e-mail: mykola.kulyk@litopysupa.com або відвідати наш web-site: www.litopysupa.com.

ДЯКУЄМО усім нашим Фундаторам, Меценатам, Жертводавцям та Відборцям за постійну підтримку.

Наталія Солтис

ФК „ГАЛИЧИНА" ПОВЕРТАЄТЬСЯ ПЕРЕМОЖЦЕМ

У Боффало (штат Нью-Йорк) 22-26 травня 2012 року відбувся 17-й щорічний футбольний турнір–Кубок Великих Озер (Great Lakes Cup). Цьогоріч зібралося 14 команд із Рочестера, Боффало, Чикаґо, Детройта, Клівленда й Торонто. Гаслом турніру було: „На Бога надія, а лицарство наше".

Після запеклої (і спекотної) боротьби переможцем став футбольний клуб „Галичина" з Торонто. Перемігши на шляху до фіналу клуби Chernuk з Детройта, „Україна" з Боффало та Connection із Чикаґо (півфінал), у фіналі „галичани" здобули перемогу по пенальті над швидкою командою „Полтава"з Рочестера.

Кубок Великих Озер після тривалої перерви повертається в Канаду. На кожному матчі команді „Галичина" допомагав їхній талісман–прапор Братства колишніх вояків 1-ої Української дивізії „Галичина", котрий команда привезла із собою.

Слава Україні! Традиції не вмирають!

(„Міст")

На фото: команда з прапором Братства,
Стоять зліва: Володимир Довжитський, Мирослав Козак, Любомир Єлдітський, Іван Сілін, Андрій Ярошенко–капітан команди, Анатолій Писаренко, Олександер Михайленко, Юрій Кук, Василь Скодзінський, Олександер Костирко, Маркіян Когут–голова Станиці Братства, Торонто.
Сидять зліва: Дмитро Романовський, Костянтин Дубовінський, Сергій Марчак, Василь Гах, Роман Деркач, Михайло Тетенич, Василь Кушнірук, Мар'ян Крещук, Володимир Ларін.

Тарас ПАВЛИШИН

ДОЛІ БЕЗ БІЛИХ ПЛЯМ

Починаючи з 2008 року зусиллями членів ГО Товариство пошуку „Пам'ять", за участі військово-історичних клюбів України та інших країн, вшанування пам'яті українців, вояків інших національностей, полеглих у липні 1944 року в боях під Бродами викликає широкий резонанс в громадськості, як в Україні. так і за її межами. Вже не перший рік заходи проводяться за маршрутом с. Ясенів, гора Жбир–с. Підгірці–с. Ясенівці, дивізійний цвинтар–с.Червоне. В рамках цих заходів відбуваються поминальні служби на могилах вояків, перепоховання останків вояків, котрі щороку ексгумовують пошукові групи Товариства „Пам'ять", а також показові відтворення боїв під час прориву дивізії „Галичина" з оточення, які проводяться на місцях реальних історичних подій, що відбувалися влітку 1944 року між селами Ясенівці–Лядське (тепер Червоне).

За ті роки зусиллями членів Товариства „Пам'ять" було віднайдено, ексгумовано і перепоховано лише в межах колишнього Бродівського кітла понад 90 останків вояків, з них близько 30 ідентифіковано, як останки дивізійників. А всього за роки існування нашого пошукового товариства на території Західної України було віднайдено, екс

Кол. голова Галицького Братства Леонід Муха (справа) з Ігорем Аркушом ховаються не від зливи куль, а від зливного дощу. Ігор підготовляє до друку доповнене видання споминів про Дивізію „Галичина" Дітріха-Вольфа Гайке.

„Подай, дівчино, ручку..." Один з „дивізійних вояків", які реконструють бої під Бродами.

Фото: Ігор Аркуша.

гумовано і перепоховано понад 700 останків вояків Першої і Другої світових воєн, Визвольних змагань та жертв політичних репресій. Більше про діяльність нашої організації можна взнати на сайті http://www.memoria.com.ua, а також переглянути фільми та відеокліпи, відзняті Товариством „Пам'ять".

Останки трьох перепоховано в одній труні.

Фото: Павло Паламарчук

Цього року на дивізійному цвинтарі 22 липня було перепоховано останки двох во-яків дивізії „Галичина", віднайдених разом із ідентифікаційними жетонами та одного неідентифікованого вояка німецького війська. Маємо великі сподівання за номерами тих жетонів взнати імена полеглих.

Щороку на наші заходи приїжджають ветерани Дивізії, щоб разом з нами пом'янути своїх бойових побратимів і згадати свою бойову молодість. Щороку, на жаль, цих живих свідків стає все менше і менше, але росте кількість людей, котрим є небайдужа історична пам'ять українського народу. У 2008 році перша наша реконструкція відбувалася за участі близько 50 осіб, одного мотоцикля і однієї вантажівки. Цього року наша реконструкція зібрала понад 130 учасників і сотні глядачів. На полі була задіяна військова техніка: два бронеавтомобілі, три вантажівки, автомобіль підвищеної прохідности, мотоцикль, три гармати, міномет.

Організація цього потребує значних зусиль та матеріяльних витрат. Можна сказати, що відразу після закінчення чергових заходів ми починаємо готуватися до наступних. Зусиллями членів Товариства „Пам'ять" та симпатиків ремонтується техніка, ведуться підготовчі роботи на території проведення дійства.

Наші заходи були б неможливими без фінансової підтримки зі сторони жертводавців. Окрім членів організації, котрі вкладають свої кошти, ще є і патріотично налаштовані симпатики нашого руху. Ми висловлюємо щиру подяку усім, хто долучається до організації та фінансування пам'ятних дат, зокрема Голові Станиці Братства кол. Вояків 1-ої УД УНА в Монтреалі, Канада,–п. Маціву Богданові.

Фото В. Стебницького

Наступного року у квітні відзначатимемо ювілей–70-у річницю створення дивізії „Галичина", до якого Товариство „Пам'ять" теж плянує низку заходів, які анонсуватимемо на сайті.

Орест Ґоґо - СЛУПЧИНСЬКИЙ

ЗЕЛЕНІ СВЯТА б. МОГИЛИ У ҐЛЕН-СПЕЙ, США

Від 1963 року біля могили-пам'ятника у Ґлен-Спей, США, на оселі „Верховина" відправлялася Панахида за полеглих воїнів у боротьбі за волю України з участю сотень ветеранів і народу. Хоч „Верховина" вже не існує, проте традиція продовжується.

Зліва: о. Ярослав Костик, парох Української Католицької Церкви, пластун-новак Омелян Шуган, ОСС, подруга кол. медсестра Української Дивізії Галина Кандюк, хор. Богдан Кандюк, Ярослав Ґавур–громадський діяч та приятель дивізійників.

Слід згадати нашого молодшого приятеля Юрка Коваля, мешканця Беривіль, НЙ, що близько Ґлен-Спей, який два-три рази на рік безкоштовно упорядковує могилу і її територію. Юрка батьки, покійний Богдан і Наталія, зложили $100 тис. дол. на Києво-Могилянську Академію в честь Дивізії і пам'ять Тараса Коваля, який згинув під Бродами.

Не було, винятково, о. протопресвітера Нестора Коваля, пароха Української Православної Церкви, який завжди був з нами.

„Герої", який безстрашно видрапався на цю височезну могилу– Ґоґо і його внук пластун-новак Омелян Шуган.

Онуфрій БІЛОГОЛОВСЬКИЙ

ЗЕЛЕНІ СВЯТА та 68-ма РІЧНИЦЯ БОЇВ під БРОДАМИ
у Боффало, НЙ, США

В час Зелених Свят боффалівська громада згадала героїв, що впали в боях за кращу долю наших Батьківщин–Америки та України.

В неділю, 3 червня, у Церкві св. Миколая о. декан Мар'ян Процик відправив Службу Божу й Панахиду. Згадав у проповіді тих, що впали в боротьбі за свій рідний край.

Було приємно бачити ветеранів з прапорами–Українських Американських Ветеранів пост. ім. Володимира Голинського, дивізійників та представників Державницьких організацій.

Після відправ у церковній авдиторії, після пререкуски й кави, присутні побачили фільм „Я прагнув волі Україні".

Було приємно привітати старшину американської армії д-ра Аскольда Мосійчука, кол. мешканця Боффало, який прибув з Флориди.

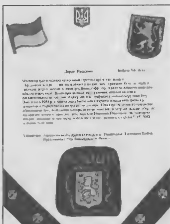
Ветерани святкують Залені Свята.
Зліва: Осип Ґреґа, д-р Андрій Дякун, гість з Фльориди д-р Аскольд Мосійчук (бувший мешканець Боффало), Маркіян Стасюк, Любомир Головатий, Василь Марк, о. Мар'ян Процик – парох, Онуфрій Білоголовський, Теодозій Пришляк, Микола Паславський, Михайло Ліськевич.

В неділю. 15 липня. в Церкві св. Миколая. о. декан Мар'ян Процик відправив Службу Божу й Панахиду за тих. що віддали своє життя у боях під Бродами. Проповідь присвятив тим, що впали в боротьбі за волю України..

Участь з прапорами взяли Українські Американські Ветерани дивізійники та представники Державницьких організацій.

* * *

Для парафіян Любомир Головатий випустив „Звернення", в якому м. і. пише. що після дев'яти днів завзятих боїв, вояки прорвали оточення й вийшли з Брідського кітла. З бігом часу ця трагічна подія поширилася в літературі в Україні й на еміґрації. „Наш народ клонить голову перед оборонцями його волі і, незважаючи на компромітуючу політичну ситуацію, далі зберігає всенародні цінності",–відзначує Л. Головатий.

На двох дальших сторінках Л. Головатий надрукував вибрані вірші видатних поетів, як от: Олеся Бабія. Юрія Клена. Олега Лисяка, Юрія Форися та інших.

* * *

Складаємо щиру подяку о. деканові Мар'янові Процикові за відправи, д-ві Аскольду Мосійчукові, Державницьким організаціям та українській громаді за участь, п. Марійці Маланяк за фотографії та п. Тані Паславській за співпрацю.

Вдячні ветерани:

Онуфрій Білоголовський, Любомир Головатий, Теодозій Пришляк

МИ НЕ ЗАСНЕМ

Під Бродами маки цвітуть
І наш гріб значать
а в небесах
Пісню свою виводить птах,
Як в дні боїв
що в даль ідуть.
Ми є мертві. Не загудуть
Нам сурми знов в бойову путь
А ми – боролись у цих днях
В брідських житах.

Хай ті. що після нас прийдуть
Цей сам, що й ми
вогонь несуть.
Якщо забудуть про наш шлях
Ми не заснем в наших гробах.
Хоч – що рік маки
цвістимуть
В брідських житах.

Олег Лисяк

ПАНАХИДА У МОНТРЕАЛІ

22 липня 2012 року, в церкві Успення Божої Матері у Монтреалі, після Служби Божої, отець Олег Корецький відправив панахиду за воїнів 1-ої Української Дивізії – УНА, що віддали своє життя за волю України в боях під Бродами.

Справа: Богдан Маців (голова Станиці), Мирон Бачинський (прапороносець), Евген Костюк, Василь Шимуха, Михайло Височанський, Василь Свобода й Володимир Мота (частково заслонений)

ВІДЗНАЧЕННЯ РІЧНИЦІ БОЇВ ПІД БРОДАМИ в ТОРОНТІ

Для відзначення 68-ої річниці боїв під Бродами у вівторок, 24 липня, о год. 7:30 увечорі, в Церкві св. о. Николая, вул. Квін Захід і Белвудс, відправлено Соборну Панахиду за полеглих вояків Української Дивізії.

Відправляли отці Роман Лобай (парох), Олег Юрик, Богдан Сеньцьо (парох Української православної катедри св. Володимира), Остап Чорній (парох катедри св. Йосафата).

Проповідь сказав о. Олег Юрик.

Співаи хористи під дириґентурою маестра Зенона Лавришина.

ЗЕЛЕНО–СВЯТОЧНА ПАНАХИДА в ТОРОНТО

Фото: І. Корець

Численна громада взяла участь у Панахиді за полеглих воїнів у боротьбі за українську державність під пам'ятником воїнам УПА на цвинтарі ім. св. Володимира в Оквіл, 3 червня о год. 3.30 по полудні.

З Єпископом Української Католицької Церкви Стефаном та Української Православної Церкви Андрієм сослужили численні священики. Промовляли владики Стефан й Андрій та голова відділу КУК Торонто Оксана Рева. Заходом проводив голова Товариства колишніх вояків УПА Микола Кошик.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ ЕСТОНІЇ ПОДЯКУВАВ ВЕТЕРАНАМ ДИВІЗІЇ ВІЙСЬК СС

Міністер оборони Естонії Урмас Рейнсалу висловив в суботу 12 липня вдячність Союзові борців за свободу, який об'єднує ветеранів 2-ї естонської дивізії військ СС, та інших громадян, що воювали по німецькій стороні у Другій світовій війні, й заявив, що їхній внесок врятував честь естонського народу.

Виступаючи на 20-у з'їзді Союзу на естонському острові Сааремаа, він говорив: „Ваш внесок, що проходив на принципі законного правонаступництва, мав вирішальне значення для Естонської республіки й одночасно врятував честь нашого народу". За його словами, прийняте парляментське рішення в лютому 2012 року фактично визнало їх борцями за свободу. „Нинішнє покоління керується вашою готовністю до самопожертви й Естонія готова захищати себе та своїх союзників".

Віра БОДНАРУК

ПОМ'ЯНУЛИ ЗАГИБЛИХ У ЧОРНОБИЛІ

НОРТ-ПОРТ, Фльорида. – На відзначення трагічної річниці Чорнобильської катастрофи в соборі Входу в Храм Пресвятої Богородиці 29 квітня відслужили Панахиду оо. Марко Зозуля, Богдан Гедз. Теодор Чагаб, Степан Яновський та о. протоієрей Іван Фатенко, при участи Громадського комітету, який очолює Романа Ґуран, та членів організації Українських Американських ветеранів під проводом Ігоря Гроня.

Ветерани вносять прапори. (Фото: Віктор Лісничий)

ВЕТЕРАНИ ПРИЙШЛИ ДО ПАМ'ЯТНИКА ПОБРАТИМАМ

ЮНІОН, Ню-Джерзі. – З нагоди Дня пам'яти 26 травня ветерани Українських Американських ветеранів принесли вінок і віддали честь своїм побратимам, імена яких значаться на пам'ятнику, що встановлений на цвинтарі „Голівуд".

На фото (зліва): вдова ветерана Корейської війни Ігоря Ольшанівського, президент асоціяції „Американці в обороні людських прав в Україні" Божена Ольшанівська, ветеран Корейської війни Роберт Фолан, ветерани Другої світової війни Михайло Федірко (командир посту) й Володимир Боднар. (Фото: Левко Хмельковський)

ПРЕСОВИЙ ФОНД

В днях від 1 травня 2012 року до 30 липня 2012 року надійшли такі вплати на розбудову журналу:

Як нев'янучий вінок...

В першу болючу річницю дорогого мужа, батька і дідуся бл. п. Корнила Когутяка, котрий упокоївся в Бозі 27 вересня 2011 р., як нев'янучий вінок на пресфонд „ВК" в глибокому смутку складає дружина Дарія Когутяк з родиною **200.00**

Замість квітів на могилу покійного побратима В. Деделюка на „ВК" жертвує побратим Роман Балабан **30.00**

В пам'ять померлого побратима Евгена Чубатого, його дорога приятелька останніх 12 років, пані Катерина Парфенюк зложила на пресфонд „ВК" **30.00**

Замість квітів на свіжу могилу бл п. Вячеслава Цетенка на пресфонд „ВК" жертвує Ярослава Букачевська **50.00**

У першу річницю відходу у вічність в пам'ять дорогих. незабутніх: брата Юрія Ференцевича,котрий помер в лютому 2011 року, та шваґра Тараса Чмоли, котрий помер у червні 2011 року, пересилає на „ВК" Оля Чмола **100.00**

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. побратима Антона Угляра, котрий відійшов у вічність 19 липня 2012 року на Фльориді, Станиця Братства кол. вояків 1-ої УД УНА в Торонто жертвує **100.00**

В пам'ять померлих членів бл. п. Петра Олійника, котрий помер 1 травня 2012 р., та бл. п. Дмитра Бездуха, котрий помер 20 лютого 2012 р., на пресфонд „ВК" жертвує Станиця Братства кол. вояків 1-ої УД УНА в Рочестері **100.00**

Вельмишановні Побратими!

Цим письмом звертаємося до вас з проханням помістити в нашому журналі „Вісті комбатанта" ім'я і прізвище побратимів членів Станиці Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА, Гамільтон, Онтаріо, що відійшли від нас на вічний спочинок за останні три роки.

Степан Волошанський	помер	29.07. 2009 р.
Ярослав Кульчицький	помер	10.09. 2009 р.
Павло Середа	помер	26.10. 2010 р.
Іван Дубецький	помер	11.02 2011 р.
Теодор Помайба	помер	18.04. 2011 р.

Михайло Маргаль	помер	21.05. 2011 р.
Богдан Кульчицький	помер	12.05. 2012 р.

Вічна Їм Пам'ять!

В пам'ять померлих побратимів, як нев'янучий вінок на могилу покійних побратимів пересилаємо на пресовий фонд „Вістей комбатанта" **700.00 дол**. В залученні чек на суму **700.00 дол.**

Остаємось з дружнім привітом.

За Управу Станиці:

Зенон Кобилянський-голова ***Богдан Садівський–секретар***

На розбудову журналу „ВК" зложив побратим Михайло Олійник з Віндзора 200.00

З нагоди свого 90-літнього ювілею на підтримку журналу „Вісті комбатанта" складає побратим Михайло Олійник з Віндзора 500.00

На розбудову журналу „Вісті комбатанта" складає член Станиці Братства кол. вояків 1-ої УД УНА 400.00

Щиро дякуємо всім жертводавцям,
котрі не забувають про піддержку журналу.
І. Кушніренко–адміністратор

ЗВЕРЕННЯ ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ та ПРИЯТЕЛІВ

З наступним—4-им числом—завершиться 52 роки від появи першого числа журналу. Журнал рекордує діяльність Братства дивізійників та інших ветеранських організацій у цілому світі, друкує статті на військові й історичні теми, подає актуальні події та коментарі, і т. і. Частина накладу висилається в Україну до Галицького Братства.

Головна Управа плянує видавати журнал так довго, як довго існує Братство й як будуть фонди.

На жаль, число передплатників і спонсорів маліє, а кошти видання зростають.

Тому звертаємося до Вас, щоб фінансово допомогти „ВК".

VETERANS NEWS
15 LaRose Ave. Apt. 614
Toronto, ON, M9P 1A7
Canada
Адміністратор: Ілярій Кушніренко, тел. (416) 247-5039

Відійшли у вічність...

ЮРІЙ ОВЧАРЕНКО

24.I. 1924 – 6. V. 2011

Юрій Овчаренко народився на Львівщині. Вступив до Дивізії „Галичина" й служив десятником. Попав у американський полон. Після звільнення влітку 1946 року в переселенчому таборі м. Регенсбурґу в Німеччині одружився з Анною Небожук. Сім'я емігрувала до Австралії та осіла в м. Баларатi у штаті Вікторія.

Друг Юрій–виховник, у 1972 р. голова Крайової Пластової Старшини, кілька разів–Голова Крайової Пластової Ради, член інших пластових проводів. Нагороджений орденом святого Юрія в золоті.

Дружина Юрія–Подруга Анна від 1987 до 2010 року вела курінь ч. 7 УПС ім. Андрія Войнаровського. Була учасницею ЮМПЗ-93 у Львові.

Коли в Україні постали паланки куренів ч. 7 УПС та ч. 100 УСП ім. Андрія Войнаровського, родина Овчаренків допомагала відновленню Пласту в Україні.

Анна та Юрій невтомно працювали для добра української громади та для поширення культурного різноманіття в Балараті. Не забували своєї родини в Україні. Анна та Юрій прожили майже 63 роки в щасливому шлюбі.

Юрій відійшов у вічність 6 травня 2011 року, а Анна 27 липня того ж року, проживши 81 рік.

(„Пластовий шлях")

ПЕТРО ОЛІЙНИК

16.I. 1925 – 5.I. 2012

Петро Олійник народився 16 січня 1925 р. в селі Бабухів, повіт Рогатин. До Дивізії вступив у 1944 році й після рекрутського вишколу був приділений до полку артилерії, в якому був телефоністом. Брав участь у боях з партизанами в Словаччині.

Після війни перебував у таборі полонених в Італії, згодом в Англії. З полону звільнений у 1948 році. В 1950 році одружився і переїхав на постійне життя до Рочестеру. Дружина його німкиня навчилась української мови й була активною в житті нашої Станиці. Петро був активним членом Станиці й довголітнім членом Управи.

Похоронні відправи відбулись у церкві Богоявлення, а опісля на цвинтарі „Святого Гробу" в Рочестері. Залишишив у смутку дочку й сина з родинами та родину в Україні.

Вічна Йому Пам'ять!
Мирон МАСЛОВСЬКИЙ

БОГДАН КУЛЬЧИЦЬКИЙ

17.V. 1925 – 12.V. 2012

Народився в селі Конюшки, тепер Рогатинського району Івано-Франківської области. Батьки– Михайло і Катерина, з дому Данилкових. Батько працював інженером-мірником при розподілі і купівлі землі та лісів. Також був активним у громадському житті села. керував читальнею „Просвіта" і кооперативою. В 1945 р. більшовики заарештували батька і вивезли у Сибір. Після 10 років каторжних робіт він повернувся з родиною до рідного села.

Богдан Кульчицький закінчив чотириклясну народню школу, згодом навчався в Рідній Школі й у гімназії в Рогатині. Його світогляд формувався під впливом Миколи Угрина-Безгрішного (старшина Січових Стрільців та Дивізії „Галичина", письменник і автор української граматики) та Богдана Бандери. В 1943-44 рр. навчався в технічній школі у Львові. На початку 1940 рр. став членом ОУН.

У квітні 1944 р. виїхав добровольцем до Дивізії „Галичина" у Нойгаммер (Німеччина). По закінченні вишколу його призначено в канцелярію секретарем 11-ої сотні 14-го запасного полку. З жовтня 1944 р. їх перевезли до Словаччини в околиці Чадци. 23 січня 1945 р. Дивізія вирушила зі Словаччини пішки до Словенії. 14-ий полк 18.02.1945 р. отаборився в Австрії. Здався англійським військам. Полонених перевезли 21.04.1945 р. до м. Удіне, згодом до табору в Белярії, а 17 жовтня до табору в Ріміні (Італія), де Б. Кульчицький повторно здав гімназійні предмети та отримав свідоцтво зрілости (Testimonium maturatis).

Відновив зв'язки з ОУН.

18 травня 1947 р. дивізійників перевезено в Англію. Б. Кульчицький перебував у таборах округи Лінкольн, працюючи в адміністрації. У 1948 році дивізійників звільнено. Знайшовши роботу, організував СУБ (Союз Українців у Великій Британії) в околицях Манчестеру, Об'єднання бувших вояків-українців та Спілку Української Молоді, в якій був членом Крайової Управи. Розбудував організаційну сітку ОУН (надрайоновий провідник, організаційний референт в Окружному Проводі).

Своє навчання продовжив заочно в Українському Вільному Університеті в Мюнхені. У 1950 р. проходив підготовку і був працівником референтури Крайових зв'язків, яка висилала кур'єрські групи в Україну. За станом здоров'я він не десантувався, а його група загинула і між ними найближчий друг Степан Кшик.

В 1951 р. одружився з Павлиною Поточняк зі с. Хашова Турківського району Львівської обл. 13 вересня 1956 р. переїжджають з сином Зеноном до Канади.В Гамільтоні народилася донька Любомира, а згодом син Андрій. Подружжя активно включилося в громадсько-політичну діяльність– Богдан став членом Ліґи Визволення України (тепер Ліґи Українців Канади) і Спілки Української Молоді (перебував на багатьох керівних посадах), Конґресу Українців Канади (делеґат і член Управи КУК, а в 1978-82 рр.–голова гамільтонського відділу). Став співзасновником кредитової спілки „Віра", і був одним з її директорів і управителів. Багато праці з дружиною вложив у розбудову заснованого в 1967 р. Українського Культурного Центру (в 1979-2008 рр. був його головою).

Заснував з побратимами станицю Братства кол. вояків 1-ої УД УНА. Був зааґажований у діяльність ОУН-р у Канаді.

З проголошенням незалежности в 1991 р. неодноразово відвідував Україну, брав участь в 1-му Світовому форумі українців у Києві В 1990 р. було відбудовано храм УГКЦ в с Копошках завдяки жертовності й парафіян і односельчан з діяспори, яких організував Б. Кульчицький. Також завдяки його старанням в Україні було проведено багато культурних заходів та видано книги про визвольну боротьбу.

Похований на цвинтарі ім. св. Володимира в м. Оквіл, Онтаріо, Канада.

АНТІН УГЛЯР

24.VII. 1924 – 19.VII. 2012

Антін Угляр народився в селі Гадинківці, біля Чорткова, у свідомій, українській селянській родині. Свою подорож світом почав досить скоро. Коли мав 14 років–родичі післали його до першої кляси гімназії оо. Василіян у Бучачі. Через вибух війни не зміг закінчити науку в Бучачі й переходить до Рідної Школи в Чорткові, згодом вступає до Торговельної школи, яку закінчує кінцевим іспитом.

В 1942 році його батька і старшого брата німці арештують і саджають до чортківської в'язниці, звідки батько вже не вийшов живим, а брата смертельника звіль-

няють по 9 місяцях. Він ледве тримався на ногах. Родина Углярів уже була підозріла німцям.

В тім часі твориться Українська дивізія „Галичина". З цієї нагоди користає Антін і без вагань вступає до Дивізії. Він виїжджає першим транспортом до Львова із Чорткова. у Львові іншим транспортом–на вишкіл до міста Цаберн. біля великого м. Штрансбурґ. Тут міститься у великих модерних касарнях 4-ий полк. Вишкіл рекрутів перепроваджували німці, українських старшин чи підстаршин не було. Вишкіл був досить строгий та складний, бо багато не розуміло німецької мови. Деяких рекрутів вчили німецької мови й вони навіть ставали перекладачами у своїх групах.

По чотирьох місяцях 4-ий полк виїжджає до Радехова. а далі до Лопатина проти російської партизанщини. По двох місяцях частину 4-го полку відправляють до Нойгаммеру. Антона приділяють до штабу постачання. Тут вперше зустрічає українського старшину–сотника Романа Долинського. Незабаром Дивізія виїжджає на фронт під Броди.

При Божій помочі Антін вийшов живим і непораненим із брідського оточення. Далі Словаччина, Юґославія і капітуляція в Австрії під Фельдбахом. Антін попадає до американського полону в Авербаху. Після звільнення 1946 р., при допомозі родини, виїжджає до Торонта, де приступає до активної праці осередку СУМ та співає в хорі „Прометей", стає членом Станиці Братства кол. вояків 1-ої УД УНА, й продовжує членство до кінця свого життя.

У Торонті зустрічає Наталю Ничку, з нею одружується і вони щасливо прожили весь свій вік. Похиле здоров'я вимагало теплого клімату, тому вже з трьома синами родина переселюється на Флориду, до міста Форт-Лавдердейл у 1969 році. Українська душа, де б не була, завжди працює для добра української громади–разом із дружиною стають активними членами Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) та Українського Культурного Центру в сусідньому містечку Ґолівуд.

Після короткого захворіння відійшов від нас дійсно добрий працівник на українській ниві.

Роман КОЛІСНИК

ДМИТРО БЕЗДУХ

1927 – 2012

Дмитро Бездух народився в селі Вербів, повіт Бережани. До Дивізії вступив у 1944 році й після вишколу брав участь в боях на Словаччині і в Австрії.

Після війни був у таборах полонених в Італії та в Англії. Після звільнення з полону переїхав жити до Рочестеру, США. Тут одружився, але недовго тішився подружнім життям, бо дружина скоро померла. Був активним членом Станиці й довголітнім членом Управи.

Помер 12 березня 2012 року. Похований 16 березня з церкви Богоявлення на місцевому цвинтарі „Святого Гробу". Залишив у смутку односельчан у Рочестері й родину в Україні.

Вічна Йому Пам'ять!

Мирон МАСЛОВСЬКИЙ

З листів до редакції

1 липня 2012 р. Україна

Слава Ісусу Христу! Слава Україні!

Високоповажні Пані і Панове! Дорогі мої Земляки!

Сьогодні я вирішив поспілкувати з Вами за допомогою цього листа. Дякувати Богові живемо у вільній та незалежній Україні. До нас повернулася, відродилася воля, за яку вмирали, яку виборювали, яку захищали кращі сини та доньки України. Які писали своєю кров'ю її історію.

Сьогодні ми дістали можливість дізнаватися про них завдяки книгам. На превеликий жаль, розум та серце наших можновладців не відкрите для поступу завдяки книзі, видавництва ледь жевріють, але всетаки виходять, хоча і не масовим тиражем, як би цього хотілося. Українці пізнають свою історію.

Ви поставили собі за мету просвіту серед Українців. Щиро вірте у Божу поміч своїй (нашій) справі і будьте впевнені, що завдяки Вам (та Вам подібним) серед українців зростатиме високоосвічена, богодуховна молодь, яка йде вперед, використовуючи здобутки своїх предків, яка шанує свою історію і свій нарід, свою віру і свою гідність.

З глибокою вдячністю отримав журнал „Вісті комбатанта". Дуже цікаве видання. Правильно робите, що торкаєтеся історії, не лише минулої, але й сучасної. Зі сторони краще видно, що відбувається на Рідних Землях.

Дуже тішуся Вами, бачу Ваше справжнє українство. Впевнений, що завдяки журналу більшає кількість людей, які щиро цікавляться нашим минулим. Читачі діють за принципом: „Те, що зацікавило мене, може й зацікавити й інших". Отже, дають читати видання своїм друзям, рідним та знайомим, і так правда шириться про Україну.

Мої найдорожчі земляки! Уклінно прошу Вас, по можливості переслати мені книги з питань історії релігії та філософії. Знаю, що наші Земляки, поза Україною сущі, дуже цінували і цінують книги про свою Батьківщину. У кожного українця є велика книгозбірня. Це для нього святе, бо це пам'ять про „Землю батьків і дідів, Землю своїх предків". Поділіться, будь-ласка зі мною, по можливості кількома книгами. Буду дуже вдячний.

Прошу в Бога про щедру ласку для Вас і його благословення на Вашу працю. З глибокою пошаною.

Микола Данкевич.

випускник Дрогобицької духовної семінарії УГКЦ
і студент історичного факультету Дрогобицького
державного педагогічного університету ім. І. Франка.

Адреса: вул. І. Франка 76, с. Опака, Дрогобицький р-н,
Львівська обл., 82191 Україна. UKRAINA

ЗМІСТ (*Закінчення*)

ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ

УКРАЇНА й НАТО

70-РІЧЧЯ УТВОРЕННЯ УПА

УКРАЇНА у XX СТОЛІТТІ

СПОМИНИ

НАШІ ПОБРАТИМИ

ОГЛЯДИ, РЕЦЕНЗІЇ

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ПОЛЕГЛИХ ЗА ВОЛЮ БАТЬКІВЩИНИ

УКРАЇНСЬКІ АМЕРИКАНСЬКІ ВЕТЕРАНИ